

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE na lata 2014–2024

URZĄD GMINY SIEROSZEWICE | UL. OSTROWSKA 65, 63-405 SIEROSZEWICE
tel. 062 73 96 076, fax 062 73 96 456; email: sieroszewice@sieroszewice.pl

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY SIEROSZEWICE

na lata 2014–2024

OPRACOWANIE
Urząd Gminy Sieroszewice

WSPÓŁPRACA
GRUPA ERGO SP. Z O.O., UL. STRZEGOMSKA 3B/3C L. 91, 53-611 WROCŁAW

URZĄD GMINY SIEROSZEWICE | UL. OSTROWSKA 65, 63-405 SIEROSZEWICE
tel. 062 73 96 076, fax 062 73 96 456; email: sieroszewice@sieroszewice.pl

WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 to najważniejszy dokument programowy, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Głównym celem strategii jest stworzenie podstaw planu rozwoju gminy Sieroszewice w okresie lat 2014–2024. Dokument ten będzie pomocny przy realizacji wyznaczonych kierunków rozwoju regionu, dążeniu do osiągnięcia celów w perspektywie długofalowej.

Konieczność stworzenia nowej strategii dla gminy Sieroszewice wynika przede wszystkim z dostosowania zapisów dokumentu do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, a także do zmian w sytuacji prawnej czy też innych zaistniałych w makrootoczeniu. Ogromne znaczenie w budowaniu dokumentu ma także przynależność Polski do Unii Europejskiej, co wpływa na konieczność rozszerzenia perspektywy planowania kierunków działania dla gminy Sieroszewice oraz ich spójność z dokumentami strategicznymi UE. Strategia ma także duże znaczenie jako instrument w procesie pozyskiwania zewnętrznych środków dla gminy Sieroszewice m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Prezentowany dokument budowany jest w oparciu o zaangażowanie społeczności lokalnej, w tym poprzez konsultacje społeczne. Do udziału w spotkaniach zostali zaproszeni mieszkańcy gminy Sieroszewice, przedstawiciele samorządu, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Doświadczenia i wnioski wypracowane podczas konsultacji miały na celu otwarcie dyskusji na temat kierunków rozwoju gminy Sieroszewice, wytyczenie wizji, celów a także zaproponowanie konkretnych rozwiązań. Proces tworzenia zapisów strategicznych wsparty był również rzetelnymi analizami oraz sugestiami napływającymi od partnerów społecznych, przedstawicieli władz, a także ekspertów poszczególnych dziedzin społeczno-gospodarczych.

Dzięki zaangażowaniu w proces budowy Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice społeczności lokalnej i funkcjonujących w jej granicach podmiotów, dokument ten wyraża interes publiczny postrzegany przede wszystkim z poziomu lokalnego. Problematyka regionu jest rozważana w zakresie spójności z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla.

METODOLOGIA

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 powstała z inicjatywy Wójta. Rada Gminy Sieroszewice podjęła uchwałę nr XXXIV/235/2014 z dnia 27 stycznia 2014 roku w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024. Jej obecny kształt to wynik kilkumiesięcznej pracy interdyscyplinarnej grupy złożonej z przedstawicieli samorządu gminnego oraz firmy Grupa Ergo Sp. z o.o.

Prace nad strategią obejmowały następujące etapy:

1. Opracowanie ankiet i przeprowadzenie badania ilościowego wśród mieszkańców, przedsiębiorców oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych.
2. Opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej.
3. Opracowanie analiz SWOT.
4. Organizacja spotkania warsztatowego celem wypracowania wstępnych założeń strategicznych.
5. Opracowanie kierunków rozwoju gminy Sieroszewice.
6. Przeprowadzenie konsultacji społecznych i wyłożenie projektu strategii do publicznego wglądu.
7. Uzupełnienie projektu i przyjęcie strategii.

Niniejszy dokument składa się z części programowej, stanowiącej najważniejszy rezultat procesu budowania Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024. Zawiera wizję, misję, kierunki rozwoju, pola strategiczne i operacyjne oraz otwarty katalog kierunków działań. Część programowa zawiera również wskaźniki realizacji strategii, opis finansowania, analizę spójności strategii z innymi dokumentami strategicznymi oraz proces monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii.

Integralnym elementem strategii są załączniki:

- Załącznik nr 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Sieroszewice.
- Załącznik nr 2. Analiza SWOT.
- Załącznik nr 3. Raport z badania ankietowego.

Wskazane w strategii kierunki rozwoju, pola strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań znajdują swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej analizie stanu aktualnego gminy Sieroszewice oraz zasobów, jakimi dysponuje jej samorząd. Założenia strategii w pełni wpisują się w wizję i cele strategiczne rozwoju województwa wielkopolskiego oraz ogólne kierunki rozwoju dla Polski.

Przeprowadzono szczegółową diagnozę obecnej sytuacji gminy, wraz ze wskazaniem istoty zachodzących procesów i zjawisk, a także ich uwarunkowań. Diagnoza ta została przeprowadzona na etapie opracowywania analizy społeczno-gospodarczej gminy Sieroszewice w oparciu o weryfikację danych zastanych. Podsumowanie ustaleń dla diagnozy społeczno-gospodarczej stanowi analiza SWOT. Ocena korelacji pomiędzy silnymi i słabymi stronami oraz szansami rozwojowymi i zagrożeniami zidentyfikowanymi w danym obszarze stanowiła punkt wyjścia dla sformułowania założeń. Na tej podstawie oraz w oparciu o spotkania warsztatowe zostały sformułowane wyzwania rozwojowe gminy Sieroszewice na lata 2014–2024. Zgodnie z przyjętym porządkiem logicznym dokumentu opracowany został również system wskaźników, który pomocny będzie na etapie weryfikacji stopnia osiągnięcia przyjętych w strategii założeń, zgodnie z przyjętą procedurą monitoringu i ewaluacji strategii.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 przyjęto zasadę, że zidentyfikowane kierunki działania powinny odnosić się przede wszystkim do realnych możliwości funkcjonowania i kompetencji samorządu gminnego. Ze względu jednak na proces budowania strategii, w którym włączono szerokie grono interesariuszy, określono kierunki działania, które zdecydowanie wykraczają poza zakres zadań realizowanych przez samorząd gminny. Realizacja celów operacyjnych tylko w ograniczonym stopniu zależna jest od działań Gminy Sieroszewice.

WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE

Wizja to obraz docelowy stanu, do którego dąży wspólnota gminy Sieroszewice, tj. władze samorządowe oraz ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. To projekcja, opis pożądanego stanu rzeczywistości w perspektywie 2024 roku.

Mając na względzie dobro wspólnoty lokalnej, sformułowano wizję oraz misję gminy Sieroszewice na lata 2014–2024.

Wizja:

**GMINA SIEROSZEWICE W 2024 ROKU TO ATRAKCYJNY OBSZAR OSADNICZY,
INWESTYCYJNO-GOSPODARCZY I TURYSTYCZNO-REKREACYJNY**

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju gminy Sieroszewice. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej.

Misja:

**CELEM POLITYKI ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE JEST EFEKTYWNE
WYKORZYSTANIE POTENCJAŁÓW, SZANS DLA WZROSTU GOSPODARCZEGO,
INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY**

KIERUNKI ROZWOJU, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Priorytety wyszczególnione w Strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju gminy Sieroszewice do 2024 roku i zdefiniowanych kierunków rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze.

Wyodrębniono 4 kierunki rozwoju, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

**KIERUNEK ROZWOJU I:
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, POTENCJAŁ INWESTYCYJNY I TURYSTYCZNY**

**KIERUNEK ROZWOJU II:
KAPITAŁ LUDZKI I INSTYTUCJE SFERY SPOŁECZNEJ**

**KIERUNEK ROZWOJU III:
INWESTYCJE W ZASOBY**

**KIERUNEK ROZWOJU IV:
WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM**

Dla każdego z kierunków rozwoju sformułowany został cel strategiczny w perspektywie 2024 roku, z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki działania – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako otwartą listę przedsięwzięć, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty gminy Sieroszewice w perspektywie długofalowej.

Dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii stworzono listę rekomendowanych wskaźników. Są one użyteczne przede wszystkim w zakresie monitorowania realizacji, ewaluacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista wskaźników stanowi wstępną propozycję, która podczas prowadzenia monitoringu może być modyfikowana i uzupełniana.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024.

Tabela 1. Matryca kierunków rozwoju oraz celów strategicznych i operacyjnych

KIERUNKI ROZWOJU	CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
I. Przedsiębiorczość, potencjał inwestycyjny i turystyczny	I.1. Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego	I.1.1. Rozwój potencjału gospodarczego gminy
		I.1.2. Rozwój zrównoważonego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
		I.1.3. Rozwój turystyki i rekreacji
II. Kapitał ludzki i instytucje sfery społecznej	II.1. Wzrost jakości życia mieszkańców	II.1.1. Rozwój edukacji i sportu
		II.1.2. Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej
		II.1.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
		II.1.4. Rozwój bezpieczeństwa publicznego
III. Inwestycje w zasoby	III.1. Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej gminy	III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej
		III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej
		III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa
		III.1.4. Zrównoważone wykorzystywanie zasobów środowiska naturalnego
IV. Współpraca z otoczeniem	IV.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	IV.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych
		IV.1.2. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Źródło: Opracowanie własne

**KIERUNEK ROZWOJU I:
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, POTENCJAŁ INWESTYCYJNY I TURYSTYCZNY**

CEL STRATEGICZNY:

I.1. Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego

WSKAŹNIKI		
Cel operacyjny	Proponowane wskaźniki monitorowania celu	Źródło
Cel operacyjny I.1.1. Rozwój potencjału gospodarczego	Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
	Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie gminy do podmiotów wyrejestrowywanych	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
	Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy	Raporty okresowe PUP
	Udział dochodów z CIT w dochodach gminy ogółem	Urząd Gminy
Cel operacyjny I.1.2. Rozwój zrównoważonego rolnictwa	Liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą	Bank Danych Lokalnych GUS
	Przeciętna powierzchnia gospodarstwa rolnego	Bank Danych Lokalnych GUS
	Liczba podmiotów gospodarczych działających w sektorze rolnictwa, przetwórstwa i gospodarki leśnej	Bank Danych Lokalnych GUS
Cel operacyjny I.1.3. Rozwój turystyki i rekreacji	Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zakwaterowania zbiorowego	Bank Danych Lokalnych GUS
	Długość urządzonych i oznakowanych tras turystycznych na terenie gminy	Urząd Gminy, partnerzy realizacyjni

Źródło: Opracowanie własne

Pierwszym kierunkiem rozwoju gminy Sieroszewice w latach 2014–2024 jest gospodarka i turystyka jako obszary kluczowe dla wzmocnienia potencjału regionu. Znaczące jest prowadzenie polityki gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem walorów gminy. Rozwojowi gospodarczemu sprzyjać będzie otwartość i elastyczność w zakresie przedsiębiorczości, a także skłonność do kooperacji oraz wchodzenia we wspólne przedsięwzięcia. Cel strategiczny **Wykorzystanie walorów gminy dla jej rozwoju gospodarczego** to odzwierciedlenie posiadanych możliwości, jakie wynikają z położenia gminy, jej otoczenia, charakterystyki zasobów i przedsiębiorczości jego mieszkańców.

W oparciu o analizę istniejącego poziomu konkurencyjności gospodarki i turystyki gminy Sieroszewice, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące cele operacyjne i kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

I.1.1. Rozwój potencjału gospodarczego

Na terenie gminy Sieroszewice planuje się działania określone dwutorowo, tj. z jednej strony wzmocnienie ogólnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, a z drugiej zwalczanie bezrobocia i wspieranie aktywizacji zawodowej mieszkańców. W ramach wspierania przedsiębiorczości w gminie wzmocniona zostanie współpraca samorządu gminnego z przedsiębiorcami oraz innymi instytucjami, w zakresie wsparcia rozwoju mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Wspierane będą w szczególności przedsiębiorstwa rozwijające się i tworzące nowe miejsca pracy.

Działania w obszarze podnoszenia kompetencji pracodawców oraz pracowników realizowane będą przez instytucje różnego szczebla samorządu. Wśród kursów i szkoleń skierowanych do przedsiębiorców wymienić można tematy: pozyskiwania środków z funduszy pomocowych, rozwoju umiejętności, wykorzystania nowoczesnych technologii cyfrowych. Niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Należy zachęcać przedsiębiorców do tworzenia atrakcyjnych, nowych miejsc pracy, aby zachęcić absolwentów szkół do pozostania na terenie gminy. W tym celu konieczne są działania mające na celu otwarty dialog w gronie m.in. przedsiębiorców, samorządu oraz przedstawicieli edukacji. W zakresie wymiany doświadczeń i współpracy międzysektorowej warto rozwijać role stowarzyszeń, takich jak Lokalna Grupa Działania 7 „Kraina Nocy i Dni”.

Planuje się działania w zakresie tworzenia terenów inwestycyjnych gminy, zagwarantowania dla inwestycji dogodnych warunków rozwoju. Należy rozszerzyć tereny pod inwestycje, dążyć do rozbudowania niezbędnej infrastruktury technicznej, a także stworzyć wspólną ofertę. Konieczne są także efektywne działania zachęcające do inwestowania w gminie.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: I.1.1. Rozwój potencjału gospodarczego

1. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców gminy, w tym poprzez pobudzenie i wspieranie powstawania lokalnych działalności gospodarczych

Celem kierunku działania jest wspieranie procesów budowania nowych podmiotów gospodarczych na terenie gminy Sieroszewice oraz we współpracy z innymi jednostkami. Według dokumentu pn. Wielkopolska 2020. Zaktualizowana strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020, jedną z kompetencji kluczowych, która wymaga znacznego wzmocnienia jest przedsiębiorczość wśród mieszkańców. Włączenie treści niezbędnych do rozwoju zdolności w zakresie prowadzenia własnej działalności powinno odbywać się od początku procesu kształcenia. Należy poszerzyć stosowanie metod aktywnych w tym procesie, takich jak: gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami, zajęcia z doradcami zawodowymi, wizyty w firmach lokalnych, instytucjach, bankach oraz praktyki i staże.

2. Współpraca z różnymi podmiotami na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu

Kluczowym narzędziem rozwiązywania problemów związanych z bezrobociem jest aktywne stymulowanie przedsiębiorczości mieszkańców i wspieranie zatrudnienia. Zadaniem gminy jest wspieranie działań doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, oferowanych najczęściej m.in. przez Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i instytucje otoczenia biznesu. Niezwykle ważnymi zadaniami w tym zakresie są również przedsięwzięcia dotyczące rozwoju oferty usług związanych z rozwojem kwalifikacji i kształceniem ustawicznym – w powiązaniu z potrzebami regionalnego rynku pracy, rozwojem systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych oraz zagrożonych utratą pracy, rozwojem doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy.

3. Rozwój działań instytucji stowarzyszających przedsiębiorstwa, w tym organizacji pozarządowych

Zdecydowana większość firm na terenie gminy Sieroszewice to mikro- lub małe podmioty. Brakuje dużych firm, które podniosłyby poziom zatrudnienia w regionie. Istotne jest podejmowanie oddolnych inicjatyw mających na celu wspieranie zrzeszania się podmiotów społecznych i gospodarczych na rzecz rozwoju gospodarki lokalnej i współpracy. Rolą samorządu może być wspieranie tych procesów, zachęcanie do wspólnego działania. Korzyści ze wspólnego działania mają znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. Przedsiębiorcy zyskują przede wszystkim reprezentację własnych interesów, z kolei samorząd – partnera do działań w zakresie pozyskiwania funduszy na cele związane z rozwojem przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej 2014–2020.

CEL OPERACYJNY:

I.1.2. Rozwój zrównoważonego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego

W związku z ogromnym znaczeniem rolnictwa dla rozwoju gospodarki w gminie Sieroszewice, powinno się wzmocnić efektywność działań w zakresie zwiększenia współpracy oraz zrzeszania przedstawicieli branży. Potrzebne są prace mające na celu poprawę oddziaływania lokalnego rolnictwa w skali regionu, w tym poprzez poszukiwanie różnych rynków zbytu, pozyskiwanie dofinansowania na działalność, promowanie, budowanie rozpoznawalnego produktu regionalnego, utworzenie spółdzielni rolniczej, grupy zrzeszającej rolników.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO:

I.1.2. Rozwój zrównoważonego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego

1. Wzmocnienie gospodarstw rolnych

Szczególnie istotne jest wspieranie branży rolnej w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na wdrażanie nowoczesnych, ekologicznych rozwiązań w produkcji rolnej, nowoczesnych metod upraw i hodowli oraz doradztwa w zakresie zmian strukturalnych w rolnictwie. Kluczowe działania dla zrównoważonego rolnictwa ma także modernizacja i specjalizacja rolnictwa, scalanie gruntów rolnych, unowocześnianie produkcji rolnej oraz rozwój przetwórstwa. Ponadto rozwój rolnictwa ekologicznego (produkcja naturalnych i zdrowych produktów) stanowi istotną szansę dla wzmocnienia gospodarki na terenie gminy, gdyż popyt na te produkty rośnie.

2. Wspieranie zrzeszania gospodarstw rolnych, producentów (zwłaszcza grup producenckich)

Ogromne znaczenie ma dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa zrzeszanie rolników w grupy producenckie, spółdzielnie i inne formy współpracy. Działania grup producenckich powinny się koncentrować nie tylko wokół wspólnej produkcji, ale również w zakresie zaopatrzenia w surowce, użytkowania maszyn, standaryzacji i rynków zbytu. Zadania te są realizowane oddolnie, uzależnione od zainteresowania poszczególnych rolników. Rolą samorządu w tym zakresie jest wspieranie i propagowanie tych form współpracy ze względu na korzyści ekonomiczne i budowanie marki rolnictwa z gminy Sieroszewice.

3. Wspieranie oraz popularyzacja różnorodnych form działalności pozarolniczej

Działania w tym zakresie będą służyć nie tylko przeciwdziałaniu bezrobociu, ale również wspieraniu aktywności społecznej mieszkańców gminy, ich operatywności i zaradności. Rolą samorządu jest przede wszystkim promowanie wśród mieszkańców gminy możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na działania w zakresie działalności pozarolniczej, a także działania związane z udziałem w programach dotyczących zdobywania kwalifikacji i uprawnień zawodowych, czy też usług w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej oraz wspierania zatrudnienia.

CEL OPERACYJNY:

I.1.3. Rozwój turystyki i rekreacji

Na terenie gminy Sieroszewice planuje się obranie kierunków mających na celu wykorzystanie i zagospodarowanie walorów turystyczno-rekreacyjnych oraz rozwój i budowę infrastruktury turystycznej w regionie. W szczególności niezbędne jest podjęcie działań w zakresie rozbudowy bazy noclegowej oraz gastronomicznej, która obecnie jest niewystarczająca, a także zapewnienie dobrego jej standardu. Należy podjąć współpracę z partnerami w celu zagospodarowania terenów atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Planowana jest rozbudowa infrastruktury turystycznej, w szczególności tras rekreacyjnych (m.in. ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych), a także budowa nowych obiektów rekreacyjnych i sportowych, w tym na wolnym powietrzu (np. place zabaw, strzelnica sportowa).

Rozwój turystyki i rekreacji jest także uwarunkowany stanem środowiska naturalnego i atrakcji turystycznych. Należy zadbać o ochronę wód, lasów, a także o zagospodarowanie terenów zielonych pod kątem podniesienia potencjału rekreacyjnego (w tym teren przy zalewie). Gmina Sieroszewice posiada w szczególności możliwości rozwoju aktywnego wypoczynku, sportu i innych form rekreacji (np. grzybobrania).

Na terenie gminy Sieroszewice planowany jest do realizacji zbiornik retencyjny Wielowieś Klasztorna, którego powstanie w istotny sposób zmieni funkcję terenów we wsiach położonych na jego obrzeżu. Wiąże się to jednak ściśle z koniecznym do opracowania planu zagospodarowania terenów wokół zbiornika, w tym wydzielenie miejsc pod kempingi, miejsca wypoczynku i rekreacji, przystanie dla obiektów pływających, ścieżki rekreacyjne itp.

Gmina posiada także potencjał do rozwoju turystyki wodnej, kajakowej. W celu rozwoju tego obszaru planowana jest budowa przystani kajakowej we wsi Ołobok, a także wspieranie rozwoju spływów kajakowych na rzece Prośnie.

Konieczne jest opracowanie zintegrowanej, skutecznej i atrakcyjnej oferty promocji gminy Sieroszewice, która będzie odpowiadała na potrzeby zróżnicowanych grup turystów, a także będzie dystrybuowana odpowiednimi kanałami komunikacji.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO:

I.1.3. Rozwój turystyki i rekreacji

1. Wspieranie utworzenia zintegrowanej informacji turystycznej i budowania spójnej marki gminy Sieroszewice

Rozwój zintegrowanej informacji turystycznej we współpracy z makrootoczeniem (powiatem, województwem) i budowa spójnej marki gminy Sieroszewice stanowić powinien filar polityki informacyjno-promocyjnej Gminy. Celem jest dążenie do profesjonalizacji obsługi ruchu turystycznego poprzez zapewnienie łatwego i pełnego dostępu do informacji turystycznej, w tym przede wszystkim uporządkowanego zbioru danych w dowolnym miejscu i czasie.

W ramach wdrażania sprawnego i efektywnego systemu komunikacji zewnętrznej i promocji, zaplanowano rozwój współpracy z mediami lokalnymi i regionalnymi. W szczególności należy zadbać o wdrożenie nowoczesnych technologii komunikacji, narzędzi internetowych, ze względu na to, że odgrywają one coraz ważniejszą rolę w komunikacji marketingowej, jako źródło informacji i narzędzie promocji. Planuje się modernizację portalu internetowego gminy, wdrożenie efektywnego systemu zarządzania informacją w internecie, w tym bieżące aktualizowanie strony www oraz aktywność na portalach społecznościowych.

2. Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej na terenie gminy, w tym bazy noclegowej oraz gastronomicznej

Szansą dla gminy Sieroszewice jest zbudowanie atrakcyjnej oferty rekreacyjno-kulturowej i weekendowej, której jedną z podstaw będzie agroturystyka – z wykorzystaniem tradycyjnego rolnictwa, lokalnych produktów rolnych. Istotnym elementem jest także wsparcie informacyjno-promocyjne i zapewnienie doradztwa w zakresie specjalizacji gospodarstw agroturystycznych. Ponadto planowane jest uruchomienie schroniska turystycznego w Szkole Podstawowej w Ołoboku.

3. Rozwój i stworzenie nowych produktów turystycznych i regionalnych

Kompleksowy rozwój turystyki wymaga poprawy i zróżnicowania oferty produktów turystycznych, oferujących możliwość uprawiania różnych form turystyki, a także wykorzystujących walory krajobrazowe i kulturowe gminy. W ramach niniejszego kierunku działania zakłada się tworzenie i rozwój produktów lokalnych – turystycznych i kulturowych w oparciu o tradycje gminy Sieroszewice i regionu.

4. Organizacja i rozwój cyklicznych imprez promujących gminę

Realizacja niniejszego kierunku polegać będzie na organizacji imprez – w szczególności o charakterze ponadlokalnym, bazujących na tradycji i specyfice gminy, w tym jarmarku z produktami lokalnymi. Zakłada się współpracę z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w tym zakresie (np. tworzenie wspólnego kalendarza imprez).

**KIERUNEK ROZWOJU II:
KAPITAŁ LUDZKI I INSTYTUCJE SFERY SPOŁECZNEJ**

CEL STRATEGICZNY:

II.1. Wzrost jakości życia mieszkańców

WSKAŹNIKI		
Cel operacyjny	Proponowane wskaźniki monitorowania celu	Źródło
Cel operacyjny II.1.1. Rozwój edukacji i sportu	Wyniki sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
	Wyniki egzaminów gimnazjalnych	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Cel operacyjny II.1.2. Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Bank Danych Lokalnych GUS
	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Bank Danych Lokalnych GUS
Cel operacyjny II.1.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego	Udział wydatków na kulturę w budżecie gminy	Urząd Gminy
	Liczba zabytków objętych renowacją na terenie gminy	Urząd Gminy, właściciele i zarządcy zabytków
Cel operacyjny II.1.4. Rozwój bezpieczeństwa publicznego	Wykrywalność sprawców przestępstw stwierdzonych	Komenda Policji
	Liczba inwestycji w zakresie rozwoju bezpieczeństwa publicznego	Urząd Gminy, partnerzy

Źródło: Opracowanie własne

We współczesnym świecie kluczowe jest zapewnienie warunków dla harmonijnego, bezpiecznego i wszechstronnego rozwoju mieszkańców gminy Sieroszewice. Dostrzega się konieczność zmian w sferze społecznej poprzez poszukiwanie dróg wzmocnienia społeczności tak, aby stała się ona zdolna do samoorganizacji, rozwoju i tworzenia dóbr wspólnych. Konieczne jest rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami życia społeczno-gospodarczego, przy jednoczesnym podnoszeniu efektywności ich działań.

W ramach kierunku **Kapitał ludzki i instytucje sfery społecznej** wyróżniony został cel strategiczny **Wzrost poziomu życia mieszkańców gminy**. Przypisano mu poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania zaplanowane do realizacji przez Gminę Sieroszewice w okresie 2014–2024.

W oparciu o analizę istniejącego poziomu jakości życia mieszkańców gminy Sieroszewice, przy uwzględnieniu niezbędnych potrzeb w tym zakresie i możliwości dostępu do środków finansowych, wyznacza się następujące cele operacyjne i kierunki działania:

CEL OPERACYJNY:

II.1.1. Rozwój edukacji i sportu

Na terenie gminy Sieroszewice planuje się podjęcie działań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania placówek edukacyjnych, rozwijanie kształcenia pozaszkolnego, a także dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Edukacja na terenie gminy ukierunkowana jest obecnie na kształcenie ogólnokształcące, z kolei lokalny rynek pracy nastawiony jest przede wszystkim na doświadczoną kadrę z wykształceniem technicznym, rolniczym. Istnieje wyraźna potrzeba wyrównania szans absolwentów szkół w rozwoju kariery zawodowej poprzez dostosowanie kierunków kształcenia do realiów gospodarki. Współpraca z przedsiębiorcami, przedstawicielami samorządu, innymi podmiotami zaangażowanymi w procesy edukacyjne, pozwoli na adekwatne projektowanie kierunków nauczania. Zdobywanie uprawnień oraz kompetencji zawodowych wpłynie także pośrednio na ograniczenie migracji zarobkowych oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie.

Niezbędne jest wsparcie rozwoju infrastruktury, w tym wyposażanie w nowoczesny sprzęt oraz materiały dydaktyczne placówek funkcjonujących w publicznym systemie oświaty. Ważne jest zagwarantowanie równego dostępu do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (w tym place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska wielofunkcyjne), użytkowanej przez mieszkańców, uczniów, udostępnionej turystom. Istotny będzie rozwój technik cyfrowych w procesie edukacji oraz wzrost dostępności komputerów i internetu w szkołach. Ponadto efektywny rozwój edukacji wymaga podniesienia poziomu kompetencji kadr nauczycielskich, a także wzmocnienia współpracy z rodzicami, opiekunami i otoczeniem placówek edukacyjnych. Należy jak najszerszej włączyć społeczność lokalną w procesy edukacji oraz wychowania, a także rozwijać funkcję placówek jako miejsce integracji mieszkańców.

Konieczne jest zagwarantowanie równego dostępu do usług edukacyjnych, w tym edukacji przedszkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat 3, aby minimalizować skutki rozwarstwienia społecznego. Ważne jest także zapewnienie opieki nad dziećmi w okresie wolnym od zajęć szkolnych, w tym podczas wakacji.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: II.1.1. Rozwój edukacji i sportu

1. Rozwój placówek edukacyjnych w zakresie poprawy stanu bazy oraz ich wyposażenia w pomoce dydaktyczne i nowoczesne technologie

Należy zadbać o właściwe wyposażenie szkół i przedszkoli, w tym zwłaszcza w zakresie technologii informatycznych, które obecnie odgrywają istotną rolę w procesie kształcenia. O jakości kształcenia, poza programem edukacyjnym, kompetencjami kadry, decydują warunki, w jakich przebiega proces nauczania, jak również dostępne pomoce dydaktyczne. Zgodnie z tym zakłada się ciągłe doskonalenie stanu technicznego bazy placówek edukacyjnych oraz ich doposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne na terenie gminy Sieroszewice.

2. Rozwój oferty szkolnictwa dostosowanego do potrzeb rynku pracy

Potrzebna jest współpraca z placówkami edukacyjnymi oraz przedstawicielami podmiotów gospodarczych i społecznych w zakresie treści i metod kształcenia, a także doskonalenia umiejętności niezbędnych na rynku pracy. Należy rozwijać także formy zdobywania doświadczenia zawodowego jakimi są praktyki i staże oraz metody aktywne w procesach kształcenia. Ponadto kluczowe jest wspieranie możliwości kształcenia ustawicznego, przez całe życie, w tym edukacji pozaformalnej.

Należy podjąć także działania w zakresie rozwoju doradztwa zawodowego dla uczniów szkół, aby przeciwdziałać rozwojowi bezrobocia wśród osób młodych. Należy dążyć do wypracowania lokalnego systemu przygotowania młodzieży do kariery zawodowej.

3. Rozwój działań w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy

W celu wyrównania szans oraz zwiększenia możliwości rozwoju zawodowego niezbędny jest rozwój opieki nad dzieckiem do lat 3 na terenie gminy (m.in. poprzez budowę żłobka w Sieroszewicach). Ponadto zmiany w reformie oświatowej oraz postrzeganie przedszkola jako pierwszego etapu kształcenia dziecka powodują, że gmina powinna planować rozwój infrastruktury przedszkoli w przyszłych latach. Możliwe jest również wspieranie tworzenia innych form wychowania przedszkolnego (pozarządowej, prywatnej).

4. Rozwój szkolnictwa zawodowego

Należy wspierać regionalną politykę edukacyjną w zakresie kształcenia zawodowego, pozwalającą dostosowywać kompetencje i umiejętności mieszkańców do zapotrzebowania rynku pracy. Istotnym elementem działań edukacyjnych powinna być praktyczna nauka zawodu – w szczególności w miejscach pracy. Mimo że kształcenie zawodowe nie leży w bezpośrednich kompetencjach samorządu gminnego, to powinien on mieć wpływ na dostosowywanie kierunków kształcenia do specyfiki gospodarki lokalnej. W tym zakresie niezbędna jest współpraca z organami prowadzącymi szkoły, przedsiębiorcami, podmiotami społecznymi, a także samorządami.

CEL OPERACYJNY:

II.1.2. Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Planuje się podjęcie działań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania placówek świadczących usługi pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, a także dostosowanie ich oferty do potrzeb społeczności lokalnej. Zmiany w strukturze demograficznej gminy Sieroszewice wymuszają dostosowanie priorytetów ochrony zdrowia do warunków funkcjonowania społeczeństw starzejących się. Tendencje demograficzne wskazują także na wzmocnienie opieki zdrowotnej i społecznej skierowanej do osób starszych, a także niesamodzielnych, czy też przewlekle chorych. Niezbędny staje się rozwój instytucji dziennej opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, niesamodzielnymi, w tym także organizacji pozarządowych zrzeszających i wspierających swoich członków. Ponadto modernizacji wymagają świetlice środowiskowe na terenie gminy Sieroszewice.

W celu zagwarantowania wysokich standardów zdrowotnych populacji, w tym stanowiącej zasoby rynku pracy, niezbędny jest rozwój programów profilaktycznych skoncentrowanych na zmniejszaniu zachorowalności na choroby cywilizacyjne, jak również wdrażanie programów edukacyjnych i akcji promocyjnych na rzecz zdrowego stylu życia oraz regularnego korzystania z badań profilaktycznych, a także upowszechnianie zachowań prozdrowotnych.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: II.1.2. Poprawa warunków i jakości usług świadczonych przez instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej

1. Rozwój infrastruktury, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach zdrowia

Dostęp do usług medycznych jest kluczowy dla dobrej jakości życia mieszkańców. Bezpieczeństwo mieszkańców gminy Sieroszewice wymaga także ciągłego doskonalenia infrastruktury, wyposażenia oraz standardu obsługi w placówkach ochrony zdrowia.

2. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego

W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu konieczne jest wzmocnienie profilaktyki społecznej oraz wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem (m.in. niepełnosprawni, osoby starsze, bezrobotni, osoby niesamodzielne). Należy wspierać powstawanie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej, które mają na celu integrację społeczną, zatrudnianie osób z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspomaganie ich przez system konsultacji i doradztwa, opiekę medyczną czy psychologiczną.

3. Wspieranie rodziny jako podstawowej komórki społecznej

Rodzina stanowi podstawową jednostkę życia społecznego. Rozluźnienie więzi rodzinnych, zła sytuacja materialno-ekonomiczna czy brak wsparcia w społeczności lokalnej prowadzą często do powstawania problemów i dysfunkcji w funkcjonowaniu rodzin. By ograniczyć negatywne zjawiska w rodzinach, konieczne jest szybkie diagnozowanie problemów i skuteczna pomoc. W tym celu powinno stworzyć się mechanizmy, które będą ukazywać szanse i stwarzać warunki do wyjścia z sytuacji kryzysowej rodzinom z dysfunkcjami.

4. Organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej

W ramach wdrażania efektywnej i integrującej polityki społecznej, zakłada się m.in. organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej, które będą odpowiadały na potrzeby mieszkańców gminy Sieroszewice.

5. Promowanie zdrowego stylu życia oraz profilaktyka zdrowia

Jakość życia mieszkańców zależy w dużej mierze od świadomości i profilaktyki zdrowotnej. Promocja oraz kształtowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, korzystania z profilaktycznej oferty ochrony zdrowia ma niebagatelne znaczenie nie tylko dla samych mieszkańców, ale również dla gminy. Prowadzone będą zatem cykliczne działania z zakresu profilaktyki zdrowia, badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców oraz akcje informacyjne, uświadamiające mieszkańcom konieczność stałego dbania o zdrowie i kondycję fizyczną.

CEL OPERACYJNY:

II.1.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego

Planuje się obranie kierunków mających na celu rewitalizację obiektów zabytkowych, a także innych miejsc w przestrzeni gminy Sieroszewice o potencjale turystycznym i kulturotwórczym. Obszar dotyczy także wspierania zagospodarowania terenów zielonych oraz zasobów wodnych na terenie gminy, które stanowią dziedzictwo przyrodnicze regionu. Wzmacnianie funkcji turystycznej gminy wymaga odpowiedniej troski o szczególnie znaczące dla turystyki miejsca na terenie gminy Sieroszewice. Należy rozwijać infrastrukturę służącą mieszkańcom i turystom, w tym przy zbiornikach wodnych i parkach.

Zadbanie o rozwój kultury wymaga także poprawy standardu i jakości infrastruktury kulturalnej, a także aktywizacji mieszkańców wokół promocji tradycji i kultury regionu. Ważne jest także wspieranie aktywności mieszkańców w obszarze kultury, a także wzmocnienie promocji tych działań (w tym Orkiestry Dętej „Ołobok” i Zespołu Pieśni i Tańca „Ołobok”). W zakresie promocji czytelnictwa istnieje wyraźna potrzeba rozwoju bibliotek i miejsc spotkań, które będą miały szeroką ofertę atrakcyjną w szczególności dla mieszkańców i turystów.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: II.1.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego

1. Odnowa i rewitalizacja obiektów zabytkowych na terenie gminy

Szansą rozwoju gminy Sieroszewice jest zadbanie o własne dziedzictwo kulturowe, nie tylko rozumiane jako ochrona zabytków, ale również jako element działalności w ramach przemysłu czasu wolnego. Konieczne jest zatem podejmowanie przedsięwzięć generujących impulsy do lepszego wykorzystania walorów kulturowych i przyrodniczych gminy Sieroszewice, w tym poprzez m.in. rozwój partnerstwa sektora publicznego, porządkowego i prywatnego. Planowane są prace w zakresie rozwoju miejsc wypoczynku i rekreacji dla społeczności w tym w szczególności modernizacja przestrzeni parku w Rososzycy, prowadzone w porozumieniu z konserwatorem, takie jak: wykonanie alejek, montaż ławek, oświetlenia, dokonanie uzupełniających nasadzeń drzew i krzewów.

2. Rozwój współpracy w zakresie oferty spędzania czasu wolnego

Planuje się rozwój współpracy w zakresie oferty czasu wolnego, w tym poprzez wsparcie i rozwój współpracy gminy, organizacji pozarządowych, turystycznych i instytucji kulturalnych, a także nawiązanie współpracy turystycznej i kulturalnej z innymi gminami w Polsce i za granicą. Pozwoli to na lepsze dostosowanie warunków i oferty do współczesnych realiów rozwoju turystyki i rekreacji, wzmocnienie potencjału osadniczego gminy i jej atrakcyjności turystycznej. Istotny w szczególności z perspektywy mieszkańców jest rozwój bibliotek i miejsc spotkań (w tym Gminnego Ośrodka Kultury w Sieroszewicach, sal wiejskich, świetlic wiejskich) w zakresie zarówno bazy lokalowej, wyposażenia jak i oferty spędzania czasu wolnego. Planowane jest także uruchomienie i modernizacja świetlic wiejskich, w tym miejsca spotkań dla seniorów.

CEL OPERACYJNY:

II.1.4. Rozwój bezpieczeństwa publicznego

Planuje się obranie kierunków mających na celu poprawę bezpieczeństwa na terenie gminy Sieroszewice. Z tego też względu działania będą ukierunkowane na rozwój infrastruktury monitoringu zagrożeń naturalnych oraz alarmowanie mieszkańców o nadchodzącym bądź zaistniałym zagrożeniu. Należy wzmocnić standard bezpieczeństwa na terenie gminy poprzez doposażenie, modernizację oraz inne formy rozwoju takich instytucji jak np. Ochotnicza Straż Pożarna.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: II.1.4. Rozwój bezpieczeństwa publicznego

1. Rozwój wyposażenia służb bezpieczeństwa publicznego

Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego wymaga ciągłego doskonalenia wiedzy i umiejętności właściwych służb oraz modernizacji sprzętu, który wykorzystywany jest w ich pracy. Planowane jest w szczególności wsparcie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy w zakresie pozyskania wyposażenia w nowoczesny sprzęt ratowniczy.

2. Wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców w miejscach publicznych, w tym w zakresie rozwoju monitoringu

Celem tego działania jest stworzenie systemu monitoringu miejsc potencjalnie niebezpiecznych na terenie gminy, który będzie działał prewencyjnie, a także będzie pomocny przy wykrywaniu sprawców wykroczeń. Decyzje dotyczące rozmieszczenia kamer powinny być konsultowane ze społecznością lokalną i uwzględnić prawo każdego mieszkańca do prywatności.

3. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego, w tym m.in. poprzez poprawę systemu monitoringu i alarmowania, poprawę zaopatrzenia wodnego do celów p.poż.

Istnieje wyraźna potrzeba intensyfikacji działań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom i skutkom klęsk żywiołowych, w tym poprzez systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania. Konieczna jest współpraca z sąsiednimi gminami oraz powiatem w zakresie identyfikacji zagrożeń, budowy i modernizacji odpowiedniej infrastruktury, a także w ramach systemów informowania i koordynacji działań antykrzysowych.

4. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Zakłada się kontynuowanie działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez budowę i rozwój odpowiedniej infrastruktury. Wśród najważniejszych inwestycji należy wymienić dokończenie inwestycji służących bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, zwłaszcza w otoczeniu szkół, w tym budowę chodników, bezpiecznych przejść przez jezdnie itp.

**KIERUNEK ROZWOJU III:
INWESTYCJE W ZASOBY**

CEL STRATEGICZNY:

III.1. Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej gminy

WSKAŹNIKI		
Cel operacyjny	Proponowane wskaźniki monitorowania celu	Źródło
Cel operacyjny III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na obszarze gminy [km]	Bank Danych Lokalnych GUS
	Długość czynnej sieci wodociągowej na obszarze gminy [km]	Bank Danych Lokalnych GUS
	Długość czynnej sieci gazowej na obszarze gminy [km]	Bank Danych Lokalnych GUS
Cel operacyjny III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej	Długość nowopowstałych i zmodernizowanych dróg gminnych	Urząd Gminy
	Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy	Urząd Gminy
Cel operacyjny III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa	Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku	Starostwo Powiatowe
	Liczba nowych lub zmodernizowanych mieszkań komunalnych, socjalnych, chronionych	Urząd Gminy
Cel operacyjny III.1.4. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego	Odpady komunalne zebrane selektywnie z odpadów komunalnych ogółem (%)	Bank Danych Lokalnych GUS

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym kierunkiem rozwoju gminy Sieroszewice w okresie 2014–2024 są inwestycje w zasoby gminy, w tym infrastrukturę techniczną, transportową, mieszkalną, wpływając na właściwy rozwój niemal wszystkich dziedzin życia gospodarczego i społecznego. Należy mieć jednak na względzie, że rozwój infrastruktury powinien zmierzać w kierunku znacznego zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Z tego też względu w okresie 2014–2024 nacisk w prowadzonej polityce rozwoju lokalnego przez gminę w ramach kierunku rozwoju „Inwestycje w zasoby”, zostanie położony na **Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej gminy**, który to obszar jednocześnie stanowić będzie cel strategiczny podejmowanych we wskazanym okresie czasu działań.

Wyżej wskazanemu celowi strategicznemu przypisano poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania do realizacji na terenie gminy Sieroszewice w okresie 2014–2024.

CEL OPERACYJNY:

III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej

W ramach działań w zakresie **Rozwoju infrastruktury technicznej** planuje się obranie kierunków mających na celu modernizację i rozbudowę infrastruktury. Nowoczesna i sprawna infrastruktura techniczna gminy zapewni dobre warunki do inwestowania i podnoszenia standardu życia społeczności lokalnej. Z tego też względu gmina Sieroszewice, w ramach realizacji zadań ciągłych, planuje modernizację i rozbudowę sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, energetycznej, gazowej oraz teleinformatycznej, gdyż ich istnienie oraz sprawność są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa gminy. Ważne jest zapewnienie równego dostępu do infrastruktury również na terenach wiejskich. Nacisk położony jest także na infrastrukturę teleinformatyczną, gdyż rozwój cywilizacyjny obliuguje samorządy do przywiązywania większej uwagi w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w przestrzeni publicznej.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: III.1.1. Rozwój infrastruktury technicznej

1. Wspieranie rozwoju sieci ciepłowniczej

Wspieranie rozwoju sieci ciepłowniczej wynika z obowiązku zapewnienia komfortu i wysokiej jakości życia mieszkańcom gminy Sieroszewice oraz zwiększenia atrakcyjności gminy – zarówno w aspekcie mieszkalnictwa, jak i gospodarczym.

2. Modernizacja, rozbudowa i budowa sieci kanalizacyjnej, w tym sanitarnej i deszczowej

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej wynika z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego oraz zwiększenia atrakcyjności osadniczej gminy. Inwestycja przyczyni się także do ochrony środowiska naturalnego poprzez ograniczenie odpływu ścieków do rzek. Planowana jest budowa kanalizacji sanitarnej w Latowicach, Ołoboku, Sławinie, Masanowie i Wielowisi. W miejscowościach nieobjętych kanalizacją sieciową będzie wspierana budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

3. Modernizacja, rozbudowa i budowa sieci wodociągowej oraz utrzymanie sprawnego systemu wodnego

Tworzenie sieci wodociągowej przyczyni się do podniesienia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy, zwiększy atrakcyjność zamieszkania oraz inwestowania.

4. Rozwój dostępu do internetu oraz sieci teleinformatycznej na terenie gminy

Planuje się rozwój infrastruktury teleinformatycznej poprzez wsparcie i intensywny rozwój społeczeństwa informacyjnego, likwidując „białe plamy” na mapie dostępu do szerokopasmowego internetu czy zwiększanie standardów dostępowych do sieci.

5. Inicjowanie rozbudowy sieci gazowej

Tworzenie sieci gazowej przyczyni się do podniesienia standardów infrastrukturalnych na terenie gminy, zwiększy atrakcyjność zamieszkania oraz inwestowania.

CEL OPERACYJNY:

III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej

W ramach działań w zakresie **Zrównoważonego rozwoju infrastruktury transportowej**, planuje się obranie kierunków mających na celu rozwijanie i modernizację infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem, chodnikami, parkingami, przystankami, a także poprawę komunikacji transportowej wewnątrz oraz na zewnątrz gminy Sieroszewice. Rozwój infrastruktury transportowej ma służyć przede wszystkim poprawie stanu bezpieczeństwa na terenie gminy Sieroszewice. Ocenia się, że dla pełniejszego wykorzystania potencjału położenia geograficznego gminy oraz możliwości, jakie tworzy układ powiązań drogowych na jej terenie, kluczowy będzie rozwój infrastruktury drogowej zmierzający do wsparcia budowy połączeń sieci dróg w ujęciu regionalnym. Przeciwdziałanie degradacji infrastruktury drogowej będzie istotnym czynnikiem rozwoju gospodarczego, a także podwyższy standard życia poprzez m.in. ograniczenie hałasu i szkodliwych zanieczyszczeń środowiska. Niezbędne jest podjęcie działań na rzecz spójności systemu komunikacji publicznej i zwiększenia częstotliwości połączeń, a także poprawy standardu taboru. Komunikacja publiczna w obrębie gminy oraz na zewnątrz powinna być również dostępna w równym stopniu dla mieszkańców z terenów wiejskich, co zagwarantuje lepszy rozwój gospodarczy oraz poprawi sytuację na rynku pracy. Rozwój komunikacji będzie miał także pozytywny wpływ na turystykę i rekreację poprzez zwiększenie dostępności miejsc atrakcyjnych do wypoczynku.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: III.1.2. Zrównoważony rozwój infrastruktury transportowej

1. Remont i budowa infrastruktury drogowej na terenie gminy

W ramach poprawy dostępności komunikacyjnej gminy planuje się rozwój wewnętrznej sieci komunikacyjnej poprzez budowę, modernizację i przebudowę dróg gminnych, by spełniały parametry normatywne, co ma szczególne znaczenie dla tworzenia nowych obszarów gospodarczych (inwestycyjnych) czy mieszkaniowych. Niniejszy kierunek działania obejmuje również budowę i rozwój ciągów pieszych, celem zwiększenia poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy oraz standardów zamieszkiwania. Ponadto kluczowe jest zapewnienie dobrej komunikacji z terenami inwestycyjnymi, mieszkaniowymi, a także rozwój ścieżek i dróg rowerowych. Planowane są w szczególności takie inwestycje jak zamknięcie ciągu drogowego na trasie Strzyżew Wydarta – Masanów (droga Ostrów Wielkopolski – Wielowieś), zamknięcie ciągu Masanów, ul. Leśna – droga Strzyżew – Masanów, budowa drogi Sieroszewice, ul. Wiśniowa – Parczew – Mikstat.

2. Budowa i rozszerzanie miejsc parkingowych

Jednym z priorytetów gminy jest budowa i rozszerzanie miejsc parkingowych dla pojazdów mechanicznych i rowerów. Budowa parkingów przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, korzystnie wpłynie na ruch turystyczny.

3. Rozwój oświetlenia ulicznego na terenie gminy

Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz poprawa standardów życia na terenie gminy Sieroszewice. Zakłada się modernizację i rozwój istniejącej sieci oświetlenia ulicznego, w szczególności w oparciu o rozwiązania wykorzystujące odnawialne źródła energii.

4. Rozwój usług transportu publicznego dostosowanych do potrzeb mieszkańców i turystów

Transport zbiorowy powinien zapewnić dobrą komunikację z ważniejszymi ośrodkami w otoczeniu gminy, zgodną z zapotrzebowaniem mieszkańców oraz turystów. Rolą samorządu jest wspieranie rozwoju transportu publicznego, prowadzenie dialogu z przewoźnikami w zakresie spójności i dostosowania do potrzeb komunikacji pasażerskiej.

CEL OPERACYJNY:

III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenia dogodnych warunków życia

W ramach działań w zakresie **Wspierania rozwoju mieszkalnictwa i tworzenia dogodnych warunków życia** planuje się obranie kierunków mających na celu dostosowanie liczby budynków mieszkalnych zgodnie z zapotrzebowaniem społeczności oraz podniesienie standardu już istniejących zasobów komunalnych, socjalnych i chronionych. Istotne są działania zmierzające do poszukiwania szans na rozwój i poprawę stanu zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych, socjalnych i chronionych, a także łagodzenie luki infrastrukturalnej w zakresie zagospodarowania terenów wokół budynków mieszkalnych oraz innych zjawisk hamujących rozwój regionu.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: III.1.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenia dogodnych warunków życia

1. Promowanie terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe

W celu rozwoju osadnictwa na terenie gminy należy opracować i szeroko promować możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Gmina posiada bardzo dobre warunki dla osób zainteresowanych terenami mniej zurbanizowanymi, z dobrą jakością powietrza, usytuowanymi w atrakcyjnym otoczeniu.

2. Budowa i modernizacja mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych

Budowa i modernizacja mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych ma na celu przeciwdziałanie powstawania wykluczenia mieszkaniowego.

CEL OPERACYJNY:

III.1.4. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

W ramach działań w zakresie **Zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska naturalnego** planuje się obranie kierunków mających na celu ochronę środowiska. W celu zrównoważonego rozwoju regionu należy podjąć działania dotyczące ochrony zasobów naturalnych, w tym wód powierzchniowych i podziemnych, oraz jakości powietrza. Ze względu na znaczącą rolę zasobów naturalnych w rozwoju turystyki i rekreacji konieczne jest objęcie szczególną ochroną parków oraz innych miejsc służących do wypoczynku. Ponadto należy podjąć efektywne działania zmierzające do zminimalizowania występowania azbestu, zwłaszcza stworzenie zachęty do wymiany pokryć dachowych. Ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych przyczyni się do redukcji emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenia stopnia degradacji środowiska naturalnego. Efektywność realizacji zielonych projektów wymaga nie tylko zaangażowania środków finansowych, ale również konieczność edukowania społeczności w zakresie wykorzystywania ekoinnowacyjnych technologii i kształtowanie postaw proekologicznych. Z tego też względu promocja wykorzystania technologii niskoemisyjnych oraz produkcji i dystrybucji OZE w gminie Sieroszewice została zaprogramowana dwutorowo. Równoległe będą prowadzone działania miękkie, zwiększające świadomość mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska i ekologii oraz promocji lokalnego rolnictwa w zakresie działań wspierających naturalne i ekologiczne wyroby rolno-spożywcze.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: III.1.4. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

1. Wdrożenie optymalnego systemu gospodarowania odpadami, opartego na selektywnej zbiórce odpadów

Podstawą dla gospodarki odpadami w gminach jest tzw. ustawa śmieciowa (Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw), stanowiąca realizację części unijnych wymogów, które wynikają z dyrektywy odpadowej. Rolą samorządu gminnego jest prawidłowe wykonywanie obowiązków wynikających z nowej ustawy. Zakłada się racjonalizację i optymalizację gminnego systemu selektywnego gromadzenia i odbioru odpadów. W korelacji z edukacyjnymi działaniami proekologicznymi, pozwoli to na efektywną ochronę krajobrazu przyrodniczego gminy Sieroszewice. W ramach niniejszego kierunku interwencji planuje się także: objaśnianie potrzeby i propagowanie selektywnej zbiórki odpadów, ograniczanie pojawiania się dzikich wysypisk, przystępowanie do projektów np. unieszkodliwiania azbestu.

2. Rozwój alternatywnych źródeł wykorzystywania energii

Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii niesie wiele wymiernych korzyści dla gminy. Wpływa pozytywnie na rozwój turystyki i rekreacji oraz na komfort życia mieszkańców. Ma istotne znaczenie w ramach ograniczania niskiej emisji, sprzyja ochronie środowiska. Strategia zakłada realizację programów przy wykorzystaniu dofinansowania zewnętrznego, np. ze środków unijnych. Działania powinny być zintegrowane z edukacją proekologiczną prowadzoną na terenie gminy.

3. Ochrona bioróżnorodności przyrodniczej na terenie gminy

Bezpieczeństwo mieszkańców Wielkopolski w wymiarze środowiskowym jest jednym z kluczowych wyzwań, zapisanych w ramach dokumentu pn. Wielopolska 2020. Zaktualizowana strategia rozwoju województwa wielkopolskiego na lata 2011–2020. Zakłada się wdrożenie spójnego i kompleksowego zarządzania zasobami naturalnymi środowiska, jak również realizację działań prowadzących do minimalizowania negatywnych dla środowiska skutków działalności człowieka. W nawiązaniu do strategii wojewódzkiej, jednym z najważniejszych priorytetów gminy Sieroszewice jest dalsza ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego.

4. Termomodernizacja infrastruktury budynków użyteczności publicznej

W ramach działań w zakresie ochrony środowiska, w tym poprawy jakości powietrza, zakłada się termomodernizację gminnych obiektów publicznych. Przyczyni się to do zwiększenia oszczędności energii, ograniczenia kosztów ogrzewania pomieszczeń, a także estetyki budynków.

KIERUNEK ROZWOJU IV: WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM

CEL STRATEGICZNY:

IV.1. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

WSKAŹNIKI		
Cel operacyjny	Proponowane wskaźniki monitorowania celu	Źródło
Cel operacyjny IV.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczonych usług publicznych	Liczba usług w gminie świadczonych za pomocą sieci internetowej	Urząd Gminy
Cel operacyjny IV.1.2. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego	Liczba zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym	Urząd Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Ocenia się, że warunkiem zrównoważonego rozwoju gminy Sieroszewice jest budowanie powiązań kooperacyjnych i rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Z punktu widzenia działalności publicznej, celowa jest współpraca samorządu gminnego z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem prywatnym, a także podmiotami ekonomii społecznej. Z tego też względu w okresie 2014–2024 nacisk w prowadzonej polityce rozwoju lokalnego przez gminę Sieroszewice, w ramach kierunku rozwoju „Współpraca z otoczeniem”, zostanie położony na **Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej**, który to obszar jednocześnie stanowić będzie cel strategiczny podejmowanych we wskazanym okresie czasu działań.

Wyżej wskazanemu celowi strategicznemu przypisano poszczególne cele operacyjne, a dalej kierunki działania do realizacji w gminie Sieroszewice w okresie 2014–2024.

CEL OPERACYJNY:

VI.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych

W ramach działań w zakresie **Wzrostu dostępności i jakości świadczenia usług publicznych** podejmowane będą inicjatywy mające na celu zwiększenie potencjału samorządu gminnego do wypełniania swoich funkcji w nowoczesny i partnerski sposób. Potrzebny jest rozwój kanałów komunikacji z mieszkańcami, przedsiębiorcami i turystami, a także ciągłe doskonalenie świadczonych usług publicznych.

KIERUNKI DZIAŁANIA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO: VI.1.1. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych

1. Cyfryzacja usług publicznych w gminie oraz wzmocnienie komunikacji jednostek samorządu gminnego z otoczeniem

Niniejszy kierunek działania nawiązuje do średniookresowej „Strategii Rozwoju Kraju 2020: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo”, której jednym z priorytetów jest sprawne i efektywne państwo, oraz do strategii „Sprawne Państwo 2020”, która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami, m.in. poprzez szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. W gminie Sieroszewice planuje się wdrożenie programu cyfryzacji Urzędu Gminy w Sieroszewicach oraz rozwój usług elektronicznych (e-administracja), co pozwoli na podniesienie jakości usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców, przedsiębiorców, turystów i innych klientów urzędu.

2. Współpraca z innymi samorządami w kraju i za granicą w zakresie wymiany doświadczeń

Podstawowymi założeniami nowego podejścia do wdrażania polityki rozwoju na każdym poziomie zarządzania państwem jest partnerstwo i zintegrowane podejście do obszarów rozwojowych, jak i problemowych. W ramach szerokiej współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej zaplanowano realizację działań, zmierzających do podniesienia jakości i dostępności usług publicznych, wzrostu potencjału turystycznego i gospodarczego oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy i regionu. Należy również kontynuować współpracę wewnątrz powiatu oraz aktywizować współpracę międzynarodową.

3. Wzmocnienie współpracy z podmiotami społecznymi i gospodarczymi

Nawiązywanie współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz gospodarczymi powinno stać się rekomendowaną praktyką na terenie gminy Sieroszewice. Współpraca międzysektorowa z podmiotami społecznymi i gospodarczymi stanowi spełnienie nadrzędnej zasady subsydiarności i partnerstwa.

4. Podnoszenie kwalifikacji kadr administracji publicznej

Planowane są działania służące doskonaleniu kompetencji kadr administracji samorządowej w celu profesjonalizacji kadr oraz zwiększenia poziomu satysfakcji z jakości świadczonych usług publicznych i funkcjonowania urzędu. Działania szkoleniowe, doradcze i inne powinny być działaniem ciągłym.

CEL OPERACYJNY:

VI.1.2. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

W zakresie **Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego** podejmowane będą inicjatywy mające na celu aktywizację społeczności lokalnej, celem zwiększenia jej partycypacji i roli w kreowaniu polityki rozwoju lokalnego gminy Sieroszewice.

Analiza zasobów samorządu wskazuje na konieczność rozwoju systemów i narzędzi zarządzania administracją publiczną, w tym przede wszystkim stymulowania partycypacji społecznej w życiu publicznym. Istotne jest stosowanie w administracji samorządowej nowoczesnych kanałów komunikacji z otoczeniem oraz umożliwienie społeczności współdecydowania o kształcie rozwoju gminy i o sprawach lokalnych. Wykorzystanie nowoczesnych technologii i internetu ma na celu usprawnienie procesów administracyjnych, w tym obsługi klientów. Potrzebne jest zwiększenie informatyzacji dotyczącej sektora turystyki, w tym narzędzi i rozwiązań ukierunkowanych na zainteresowanie turystów regionem. Towarzyszyć temu będzie podnoszenie kompetencji kadr sektora publicznego.

FINANSOWANIE

Niniejsza strategia określa podstawowe cele i kierunki działania Gminy Sieroszewice w okresie 2014–2024. Przed samorządem stoi więc perspektywa pozyskiwania i zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na realizację zamierzonych, zaplanowanych we wskazanym czasie działań. Budżet gminy, z uwagi na stale rosnącą ilość zadań własnych, niejednokrotnie nie wystarcza na realizację wszystkim zakładanych celów i osiągnięcie zamierzonych standardów. W związku z tym koniecznością staje się sięgnięcie do innych, zewnętrznych źródeł finansowania.

Podstawowe źródła finansowania kierunków działań przewidzianych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 to:

- środki własne budżetowe na realizację zadań własnych;
- krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:
 - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014–2020 (m.in. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności);
 - środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego;
 - inne zagraniczne środki finansowe;
 - krajowe środki finansowe;
 - inne źródła finansowania;
- komercyjne instrumenty finansowe, w tym:
 - pożyczki i kredyty bankowe;
- fundusze innych uczestników procesu wdrażania strategii, w tym sektora prywatnego.

Jednym z najważniejszych źródeł pozyskiwania środków finansowania działań strategicznych będą środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności).

SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Potrzeba budowy nowej Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice oparta była o wiele istotnych przesłanek. Wśród nich na pierwszy plan wysuwa się wymóg dostosowania zapisów dokumentu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej, w której gmina i jej makrootoczenie znalazły się na początku drugiej dekady XXI wieku. Ponadto niebagatelne znaczenie dla rozwoju polskich regionów ma funkcjonowanie Polski w strukturach Unii Europejskiej i wynikające z niego korzyści (m.in. możliwości pozyskiwania funduszy strukturalnych na rozwój lokalny), ale także zobowiązania, których spełnienie scedowano ze szczebla centralnego na jednostki samorządu terytorialnego.

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 jest nie tylko dokumentem spójnym wewnątrz, ale również wykazuje wysoki poziom spójności ze strategicznymi dokumentami ogólnymi i sektorowymi wyższego rzędu.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice przyjęto na okres dłuższy niż strategię krajowe, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategii Sprawne Państwo 2020 czy Wielkopolska 2020. Zaktualizowana strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020. Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice została sformułowana w ścisłej korelacji zarówno z nimi, jak i z pozostałymi aktualnie obowiązującymi dokumentami o charakterze planistycznym szczebla regionalnego, krajowego i międzynarodowego:

EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 wpisuje się w założenia dokumentu EUROPA 2020, gdyż podobnie do celów opracowanych przez Komisję Europejską, przede wszystkim nakreśla ścieżkę rozwoju gminy, uwzględniając w samej wizji regionu chociażby większą liczbę miejsc pracy oraz wyższy standard życia

lokalnej społeczności. Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice wskazuje, że gmina ta może rozwijać się w sposób inteligentny i zrównoważony, sprzyjając przy tym włączeniu społecznemu, gdyż kładzie nacisk na takie obszary jak: wspieranie gospodarki korzystającej z lokalnych zasobów oraz przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, rozwój kapitału ludzkiego poprzez m.in. wyższy poziom edukacji i ochrony zdrowia oraz walkę z ubóstwem. Wskazane kierunki rozwoju Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 są powiązane z celami wyznaczonymi w strategii EUROPA 2020, co czyni oba te dokumenty spójnymi.

Strategia Sprawne Państwo 2020

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Sprawne Państwo 2020. Jednym z głównych dążeń Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice jest zwiększenie udziału mechanizmów kooperacyjnych, które pozwoliłyby odejść od sztywnego i hierarchicznego modelu zarządzania w samorządzie w kierunku współzarządzania, tj. sieciowego świadczenia usług przez administrację publiczną i podmioty zewnętrzne, takie jak organizacje pozarządowe. Mechanizmy ewaluacji zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice pozwolą na wprowadzenie rozwiązań zwiększających partycypację społeczności lokalnej w procesie realizacji strategicznych działań. Zatem powyższe główne zmienne strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 czynią programowane działania rozwojowe dla gminy spójnymi ze Strategią Sprawne Państwo 2020.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Założenia przedstawione w Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024, które są tożsame z celami Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030, przede wszystkim dotyczą systemu ochrony zdrowia oraz zapewnienia spójności społecznej, poprzez wzrost poziomu edukacji i transferu absolwentów na rynek pracy oraz samej aktywności zawodowej. Analogicznie oba dokumenty zwracają uwagę na kształtowanie kompetencji przedsiębiorców, które pozwolą im rozwijać firmy. Istotnym elementem działań niniejszych strategii na rzecz przedsiębiorców jest również poprawa sprawności funkcjonowania administracji samorządowej oraz zniesienie barier legislacyjnych i administracyjnych. Ponadto oba dokumenty uwzględniają inwestycje w infrastrukturę techniczną, w tym system transportowy, a także działania infrastrukturalne w szerokopasmowy internet dostępny dla wszystkich oraz rozwój e-usług i zwiększenie kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Co więcej, zarówno działania uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024, jak i w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, przewidują modyfikację i coraz szersze wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii oraz dbałość o stan środowiska. Większa uwaga w obu dokumentach poświęcona została również na zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa publicznego, rozszerzenie tradycyjnych ról instytucji kultury czy ułatwienie w funkcjonowaniu podmiotów ekonomii społecznych.

Strategia Rozwoju Kraju 2020: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Rozwoju Kraju 2020 na poziomie celu strategicznego oraz obszarów strategicznych i celów operacyjnych. W Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice zaakcentowano konieczność zrównoważonego rozwoju. Uwzględniono rozwój narzędzi podnoszących jakość i bezpieczeństwo życia mieszkańców oraz bardzo mocno podkreślono znaczenie wewnętrznych potencjałów. Powyższe główne zmienne strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 czynią programowane działania rozwojowe dla gminy spójnymi ze Strategią Rozwoju Kraju 2020.

Wielkopolska 2020. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku

W Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 duży nacisk położono na zwiększenie dostępności komunikacyjnej i teleinformatycznej terenu, zapewnienie spójności społecznej, promowanie turystyki regionu oraz imprez cyklicznych, rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przeciwdziałanie skutkom negatywnych zmian demograficznych i wykluczeniu społecznemu, zainicjowanie mechanizmów współpracy. Tym samym Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024 w pełni koresponduje z logiką interwencji Wielkopolska 2020. Zaktualizowana strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku.

SYSTEM MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII

Podstawą skutecznego wdrażania założeń strategii rozwoju jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na obejmowanym przez nią terenie. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania, ewaluacji i aktualizacji strategii są zatem wyznaczone cele jej realizacji oraz przypisane im wskaźniki, a dalej zadania. Istotą prowadzenia monitoringu tychże obszarów jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrealizowane. Jest nią również modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości. Dlatego też kluczowym elementem monitorowania, ewaluacji i aktualizacji jest wypracowanie takich technik zbierania informacji, które będą jak najbardziej miarodajnie odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Zatem monitoring, ewaluacja i aktualizacja będzie skutecznym systemem wdrażania założeń strategicznych tylko wówczas, gdy będzie kierował się następującymi zasadami:

- a) zasada wiarygodności – informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych; niedokładne dane w systemie monitorowania oznaczają powstanie ryzyka podjęcia niewłaściwych działań korygujących;
- b) zasada aktualności – informacje powinny być gromadzone, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwia podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii;
- c) zasada obiektywności – monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny niezakłóconej subiektywnością wynikającą z przywiązania do własnych pomysłów i dążeń;
- d) zasada koncentracji na punktach strategicznych – monitorowanie powinno skupiać się przede wszystkim na tych obszarach życia społeczno-gospodarczego, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyień, mogących wywoływać zahamowania w realizacji założeń strategii lub ich zatrzymanie;
- e) zasada realizmu – monitorowanie musi być zgodne z realiami realizowanych zadań; dana jednostka wdrażając strategię powinna dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów;
- f) zasada koordynacji informacji – monitorowanie musi być prowadzone w taki sposób, aby było skoordynowane z tokiem prowadzonych prac i jednocześnie nie wpływało na ich zahamowanie oraz nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań; informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich zainteresowanych tak, aby umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji mających znaczenie strategiczne;
- g) zasada elastyczności – proces monitorowania musi być bardzo elastyczny i zapewniający szybkie reagowanie na zachodzące zmiany; także w przypadku zmian i korekt należy modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w przyszłości.

Proces weryfikacji stopnia osiągania założeń, uwzględnionych w niniejszej strategii, będzie odbywał się na podstawie wewnętrznej procedury monitoringu, ewaluacji i aktualizacji dokumentów strategicznych, opracowanej przez Gminę Sieroszewice.

ZAKOŃCZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice jest dokumentem długoplanowym, przyjętym na okres lat 2014–2024, który określa najważniejsze priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego do realizacji na obszarze jednostki w okresie 2014–2024. Dokument ten stanowi także odpowiedź na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju lokalnego w oparciu o strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich i krajowych.

Strategia Rozwoju Gminy Sieroszewice prezentuje określoną propozycję kierunków rozwoju, pól strategicznych i operacyjnych oraz głównych kierunków działania gminy Sieroszewice, realizowanych na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz efektywnego wzrostu poziomu życia mieszkańców, zgodnie z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego w okresie 2014–2024. W związku z tym, w ramach dokumentu opracowano katalog kierunków działania, do których zmierzać powinna gmina Sieroszewice we wskazanym okresie czasu. Nie zamyka to oczywiście drogi do wypracowania i realizowania innych kierunków działań i rozwiązań. Niemniej jednak podstawą zmian, korekt i modyfikacji powinny być wyłącznie względy merytoryczne, wynikające ze zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych (szans i zagrożeń rozwojowych, tkwiących w otoczeniu gminy – prawnych, finansowych, społecznych, gospodarczych, międzynarodowych) oraz wewnętrznych (silnych i słabych stron) rozwoju gminy.

Strategia rozwoju, oprócz swojego zasadniczego celu, jakim jest wskazanie kierunków rozwoju, jest również doskonałą płaszczyzną integrującą władze i społeczność gminy wokół jej najważniejszych problemów i szans rozwojowych, jakie niesie współczesny świat. Dokument ten nie ogranicza się jednak w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych przez samorząd terytorialny, proponując równolegle partycypację innym podmiotom. Tak realizowana kooperacja stanowi jeden z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście nadchodzącego okresu programowania 2014–2020, gdzie nacisk położony jest na realizowanie wspólnej polityki rozwoju lokalnego w kontekście terytorialnym, mającej na celu współpracę samorządów na rzecz maksymalnego wykorzystania wspólnych atutów i rozwiązywania problemów poszczególnych obszarów danego województwa.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Sytuacja społeczno-gospodarcza gminy Sieroszewice.

Załącznik nr 2. Analiza SWOT.

Załącznik nr 3. Raport z badania ankietowego.

ZAŁĄCZNIK NR 1. DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY SIERSZEWICE

1. Położenie

Gmina Sieroszewice to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim, w powiecie ostrowskim.

Gmina graniczy z następującymi jednostkami: gminą wiejską Ostrów Wlkp., gminą Nowe Skalmierzyce, Godziesze, Brzeziny, Kraszewice, Grabów nad Prosną, Mikstat i Przygodzice.

Wschodnia granica gminy przebiega wzdłuż rzeki Prozny. Przez teren gminy przebiega droga powiatowa nr 210 Ostrów – Grabów nad Prosną oraz wojewódzka nr 450 Kalisz – Opatów.

Rysunek 1. Położenie gminy Sieroszewice

Źródło: www.kupsprzedaj.pl

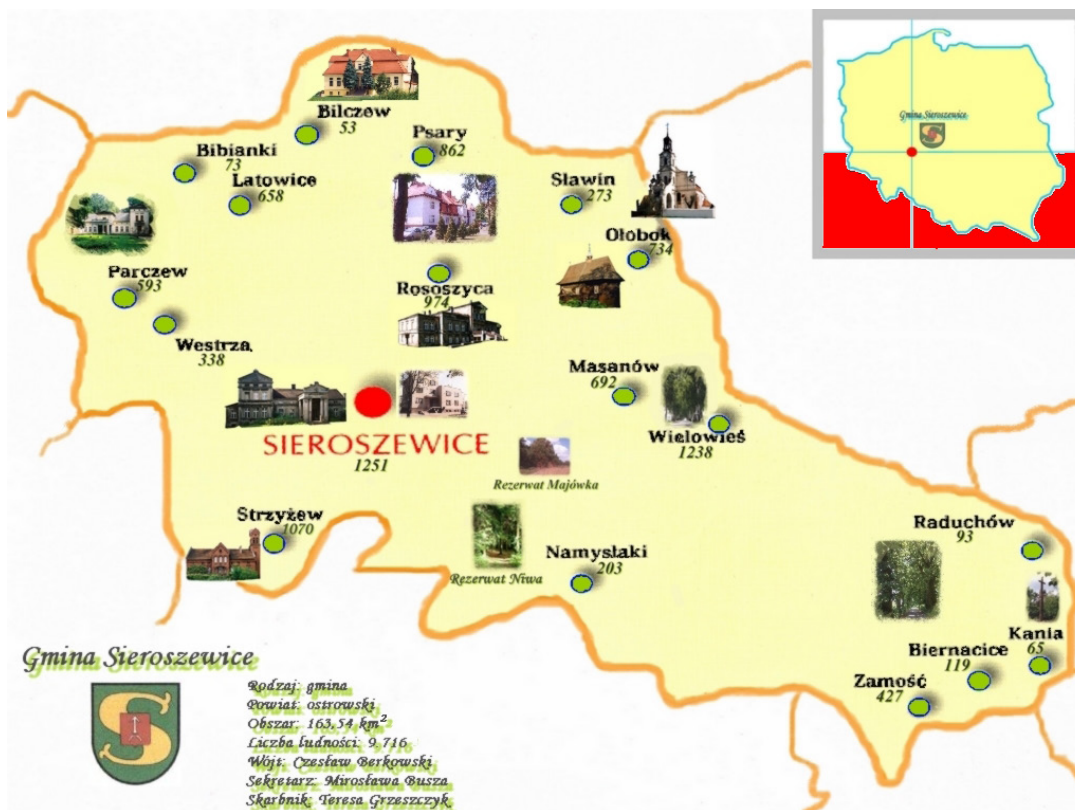
Powierzchnia gminy wynosi 163,54 km² (16 317 ha; stan na 2013 r.).

Miejscowości gminy Sieroszewice:

▪ Bibianki,	▪ Namysłaki,	▪ Sieroszewice,
▪ Biernacice,	▪ Ołobok,	▪ Sławin,
▪ Bilczew,	▪ Parczew,	▪ Strzyżew,
▪ Kania,	▪ Psary,	▪ Westrza,
▪ Łatowice,	▪ Raduchów,	▪ Wielowieś,
▪ Masanów,	▪ Rososzyca,	▪ Zamość.

Odległość od stolicy województwa wielkopolskiego – Poznania, wynosi ok. 130 km, do Wrocławia – ok. 110 km, natomiast do Ostrowa Wielkopolskiego – ok. 20 km.

Rysunek 2. Położenie gminy Sieroszewice i podział na miejscowości

Źródło: www.sieroszewice.pl

1.1. Stan zagospodarowania przestrzennego

Przy ogólnej ocenie zagospodarowania przestrzennego gminy należy brać pod uwagę: stan uporządkowania urbanistycznego, zharmonizowanie form zabudowy z otoczeniem, niekolizyjność funkcji, intensywność zabudowy, stan techniczny obiektów i urządzeń oraz stan układu drogowego.

Na tej podstawie wyodrębniono części gminy, w których należy podjąć działania w celu poprawy ich stanu zagospodarowania. Na taką ocenę miały wpływ następujące elementy:

- różne formy zabudowy, przemieszanie zabudowy starej i nowej bez dostosowania form architektonicznych do otoczenia (dotyczy wszystkich wsi),
- niesprawny układ drogowy, przeważnie zbyt wąskie drogi publiczne i o parametrach wynikających z układów genetycznych tych wsi (odnosi się to przede wszystkim do wsi Ołobok),
- przemieszanie funkcji zagrodowej, produkcyjnej i mieszkaniowej.

1.2. Tereny inwestycyjne

Gmina posiada w kilku miejscowościach własne tereny przeznaczone pod działalność inwestycyjną, które będą mogły być udostępnione poprzez sprzedaż potencjalnym inwestorom. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmin we wsi Rososzycza na gruntach prywatnych wyznaczyło tereny pod zabudowę inwestycyjną, teren ten jest już częściowo wykorzystywany pod zabudowę.

Wobec braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gmina załatwia sprawy związane z lokalizacją inwestycji w formie decyzji o warunkach zabudowy. W przypadku istnienia takich możliwości wszelkie wnioski w sprawie terenów pod inwestycje Gmina rozpatruje pozytywnie.

2. Warunki przyrodnicze

2.1. Klimat

Na terenie gminy Sieroszewice warunki klimatyczne należą do umiarkowanych i kształtowane są wpływami mas powietrza polarno-morskiego i polarno-kontynentalnego.

Amplitudy temperatury są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata wcześniejsze i ciepłe, zimy łagodne z niewielką i nietrwałą pokrywą śnieżną zalegającą przez ok. 40–60 dni. Spotykamy się tu z dość dużą liczbą dni pochmurnych (205) i ciepłych, lecz bez opadu (60 dni). Niewielka jest ilość dni słonecznych (około 40). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,1°C, a średni roczny opad 540 mm.

Najwyższe opady przypadają na miesiące letnie – lipiec, sierpień, a najniższe w miesiącach zimowych (styczeń–marzec), w czasie występowania ujemnych temperatur. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, ze średnią temperaturą -2,2°C.

Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 80%. W rejonach dolinnych obserwuje się swoisty mikroklimat związany z płytkim występowaniem wody gruntowej, przepływem chłodniejszych mas powietrza zwłaszcza w dolinach na kierunku W–E, powodując dłużej utrzymujące się zamglenia w rejonach podmokłych.

Również wokół kompleksów leśnych obserwuje się wyższą wilgotność powietrza, co przy zaciemieniu i zaciszności sprzyja utrzymywaniu się mgieł.

2.2. Gleby

Na obszarze gminy przeważają gleby krzemianowe – produkty procesu bielicowania lub przemycania. Ze względu na charakter podłoża występują tu głównie gleby piaszczyste i piaszczysto-gliniaste. Dla obszaru gminy charakterystyczne są gleby brunatne, dominujące na wysoczyznach morenowych.

W ogólnej puli gruntów rolnych użytki klas V i VI zajmują ponad 70%, natomiast grunty klas III i IV – 24%. Gleby w gminie występują w dużej mozaikowości. Grunty orne zalicza się w przewadze do kompleksów żyt-nich zbudowanych z piasków gliniastych, wymagających uregulowania stosunków wodnych. Użytki zielone to w większości średniej jakości łąki położone na glebach pochodzenia organicznego, w wielu przypadkach zdegradowane niewłaściwym odwodnieniem i użytkowaniem.

Najlepsze gleby, wchodzące w skład kompleksu żytniego dobrego, rzadziej do kompleksów: pszennego dobrego i pszenno-żytniego, występują na niewielkich powierzchniach, od kilku do kilkudziesięciu ha, w zachodniej części gminy i w okolicy Strzyżewa. Są to gleby IIIa – IVb klasy bonitacyjnej, bielicowe, brunatne lokalnie czarne ziemie i mady, wytworzone z glin lekkich oraz piasków gliniastych, względnie słabo gliniastych na glinie.

2.3. Zasoby wodne

Na terenie gminy nie ma naturalnych stojących wód powierzchniowych (jezior) lub sztucznych zbiorników wodnych o charakterze rekreacyjnym. Dla celów wędkarskich piętrzy się wodę na rzece Ciemnej.

W gminie znajdują się odcinki rzek o długości (oraz powierzchni zlewni):

- Prosna 25,5 km (powierzchnia zlewni gminy 4250 ha),
- Ołobok 15 km (powierzchnia zlewni gminy 1850 ha),
- Zgniła Barycz 12 km (powierzchnia zlewni gminy 2700 ha),
- Kanał Masanowski 7 km (powierzchnia zlewni gminy 1800 ha),
- Rów Masanowski 4 km (powierzchnia zlewni gminy 1700 ha),
- Ciemna – odcinek ujściowy 2,6 km (powierzchnia zlewni gminy 450 ha),
- Kanał Biernacicki,
- Rzeka Bystrzyca; tzw. kanał ulgi biegnący równolegle do rzeki Prosna, zbierający wody powodziowe z polderów dł. 17 km od m. Raduchów do m. Ołobok.

W rejonie miejscowości Bogufałów występuje zjawisko bifurkacji wód powierzchniowych i podziemnych. Od tego miejsca część wód płynie na zachód, dając początek właściwej Baryczy. Natomiast część wód płynie na wschód tworząc rzeczkę zwana Leniwą Baryczą uchodzącą do Baryczy Zgniłej wypływającej z terenu sąsiadującej z południa gminy Mikstat.

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest 12 obiektów małej retencji o całkowitej powierzchni zalewu 22,35 ha i pojemności 360,5 m³.

Szacunkowa powierzchnia zalewowa rzeki Proсны, Ołobok i Zgniła Barycz na obszarze gminy Sieroszewice wynosi 2837,3 ha (17% powierzchni).

Stan czystości rzeki Proсны monitorowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w miejscowości Wielowieś (83,6 km biegu rzeki) od szeregu lat nie odpowiada żadnej klasie czystości – o pozaklasowości wód tego cieku decyduje miano coli.

Jakość wód rzeki Ołobok, monitorowana na obszarze gminy w m. Ołobok, jest w lepszym stanie – czystość wód znacznie się poprawiła.

Ważną inwestycją na obszarze gminy w najbliższych latach będzie budowa zbiornika retencyjnego Wielowieś – Klasztorna na rzece Prośnie. Podstawowe funkcje zbiornika o pojemności 48,80 mln m³ wody i powierzchni zalewu 1704 ha przy maksymalnym poziomie piętrzenia wynoszącym 124 m n.p.m. będą następujące:

- zredukowanie maksymalnych przepływów powodziowych,
- podniesienie przepływów niżówkowych i zapewnienie minimalnego przepływu na poziomie co najmniej przepływu biologicznego,
- retencjonowanie wody dla celów nawadniania obszarów rolniczych położonych wzdłuż rzeki Proсны,
- stworzenie warunków do rozwoju turystyki i rekreacji,
- prowadzenie gospodarki rybackiej,
- zabezpieczenie ewentualnych potrzeb wodnych dla celów komunalnych Kalisza i Ostrowa Wlkp.,
- energetyczne wykorzystanie spiętrzonej wody.

2.4. Surowce mineralne

Gmina nie jest zbyt zasobna w surowce mineralne. Na jej terenie znajdują się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego – drobnych piasków – „Rososzyca II” o zasobach wynoszących 39,9 tys. ton w kat. C1. oraz „Ołobok” o zasobach wynoszących 156 tys. ton. Ponadto na terenie gminy znajdują się złoża surowców ilastych w Masanowie. Obecnie stare złożo „Masanów” zostało wyeksploatowane. Jako kierunek rekultywacji przewidziano urządzenie zbiornika wędkarskiego. Natomiast w 1989 r. udokumentowano nowe złożo surowców ilastych „Masanów” o zasobach 1635,4 tys. m³ na powierzchni 12,40 ha.

Tabela 1. Złoża wydobywane w gminie Sieroszewice

Nazwa złoża	ID	Kod złoża	Uwagi
Bibianki	9063	KN Kruszywa Naturalne	Cieśla Nabzdyk (zamknięte)
Latowice	11744	KN Kruszywa Naturalne	Cieśla Nabzdyk
Masanów	2028	IB Surowce Ilaste Ceramiki Budowlanej	Wolarz Tadeusz (likwidacja)
Masanów II	4917	IB Surowce Ilaste Ceramiki Budowlanej	Wolarz Tadeusz (likwidacja)
Ołobok	5773	KN Kruszywa Naturalne	Łęcki Lucjan

Ołobok II	9388	KN Kruszywa Naturalne	Cieśla Nabzdyk
Ołobok III	10165	KN Kruszywa Naturalne	Nieruchalski Marian
Ołobok IV	11796	KN Kruszywa Naturalne	Łęcki Lucjan
Ołobok V	14917	KN Kruszywa Naturalne	Dachowski Marian obecnie Cieśla Bogdan
Parczew	14659	KN Kruszywa Naturalne	Michalak Krzysztof
Rososzycza II	2940	KN Kruszywa Naturalne	Łęcki Lucjan
Rososzycza III	11798	KN Kruszywa Naturalne	Łęcki Lucjan
Sławin	8846	KN Kruszywa Naturalne	Wojciechowski Przemysław
Strzyżew	14431	KN Kruszywa Naturalne	Michalak Krzysztof
Strzyżew	6500	KN Kruszywa Naturalne	Nabzdyk, Cieśla

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

W dolinie Baryczy prowadzono poszukiwania za torfem. Przebadane torfowiska należą do torfowisk niskich, użytkowanych głównie jako łąki o poroście turzycowo-trawiastym. Udokumentowano 4 złoża, z których tylko złożo A posiada surowiec o cechach przemysłowych (powierzchnia złoża – 1080 ha, zasoby bilansowe – 13,213 tys. m³, zasoby pozabilansowe – 4,283 tys. m³, średnia miąższość torfu – 1,62). Pozostałe złoża pod względem przemysłowym nie przedstawiają wartości, gdyż posiadają torf o wysokiej popielności w płytkich pokładach.

2.5. Obszary chronione

Na terenie gminy Sieroszewice znajdują się następujące przyrodnicze obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów szczególnych:

2.5.1. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Proсны”, obejmujący prawie cały obszar gminy z wyjątkiem jej krańców południowo-zachodnich. Ustalony został rozporządzeniem nr 65 Wojewody Kaliskiego z dnia 20 grudnia 1996 r. Celem jego utworzenia jest ochrona znajdujących się na jego obszarze bogatych w swej różnorodności środowisk roślinnych, w tym gatunków roślin chronionych, licznie występujących gatunków ptaków chronionych, zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz licznych rezerwatów przyrody. Uzupełnieniem tego cennego środowiska przyrodniczego są zabytki architektury i walory turystyczno-krajobrazowe. Zagospodarowanie tych terenów powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” obejmuje niewielką część południowo-zachodniego obszaru gminy. Ustalony został rozporządzeniem nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. Celem ochrony jest zapobieganie degradacji środowiska naturalnego poprzez nadmierną jego urbanizację, uprzemysłowienie oraz melioracje i nawożenie gruntów rolnych.

2.5.2. Rezerваты przyrody

W gminie Sieroszewice utworzone zostały dwa rezerваты przyrody: rezerwat leśny „Majówka” i rezerwat leśny „Niwa”.

Rezerwat „Majówka” zajmuje obszar o powierzchni 7,95 ha. Utworzony został Zarządzeniem Nr 301 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15.09.1958 r. (MP. Nr 73, poz. 430) na terenie Nadleśnictwa Taczanów, obręb Wielowieś. Powstał „w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych boru mieszanego z udziałem jodły i świerka na granicy ich naturalnego zasięgu”. Na północnej granicy z łąkami występuje w piętrze podokapowym olsza czarna oraz sporadycznie grab, brzoza i buk. Rezerwat ten objęty jest ochroną częściową.

Rezerwat „Niwa” jest rezerwatem częściowym, o pow. 17,08 ha, utworzonym Zarządzeniem Nr 17 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 28.01.1959 r. (MP. Nr 25, poz. 118). Położony jest na terenie Nadleśnictwa Taczanów, obręb Wielowieś.

Rezerwat utworzono w celu zachowania fragmentu boru mieszanego świeżego i lasu liściastego z udziałem świerka na północnej granicy jego zasięgu. Występujący tu las można zaliczyć głównie do zespołu zbliżonego do boru mieszanego, małą powierzchnię zajmuje zespół gradu wysokiego. Drzewostan buduje sosna, dąb szypułkowy, grab i świerk w wieku ok. 140 lat. W części rezerwatu z przewagą drzewostanu liściastego występuje typowe runo roślin wczesnowiosennych: przyłasczka, zawilec gajowy, gajowiec żółty. Natomiast pozostała część rezerwatu jest mocno zacieniona, porośnięta bluszczem pospolitym. Przez środek rezerwatu malowniczo przepływa w głęboko wciętych wąwozie strumień, będący dopływem Gniłej Baryczy.

2.5.3. Parki podworskie

Zlokalizowane są one we wsiach: Parczew, Psary, Rososzycza, Sieroszewice, Strzyżew. Z tego w dobrym stanie są tylko parki w: Parczewie (pow. 5,79 ha), Psarach (pow. 4,36 ha) i Rososzycy (pow. 5,63 ha). Wszystkie parki podlegają szczególnej ochronie i wymagają rewaloryzacji.

Do lasów ochronnych zaliczone zostały wszystkie lasy na terenie gminy. Lasy te zostały uznane za ochronne ze względu na fakt, że stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu.

2.6. Energia odnawialna

Źródła energii odnawialnej są ważną dziedziną w rozwoju gminy. Warto poszukiwać alternatywnych sposobów pozyskiwania energii, które mogą być współfinansowane ze środków unijnych. Takie działania są pożądane z punktu widzenia ochrony środowiska oraz wymogów prawnych.

W gminie występuje problem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Największą uciążliwość stanowi tzw. niska emisja, czyli emisja komunikacyjna oraz komunalna – pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i indywidualnych palenisk domowych, opalanych najczęściej węglem tanim, a więc o złej charakterystyce i niskich parametrach grzewczych.

W zakresie minimalizacji wpływu niskiej emisji proponuje się następujące działania:

- eliminowanie węgla jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, rozpowszechnienie stosowania drewna, trocin, wierzby energetycznej,
- promowanie nowych nośników energii ekologicznej pochodzących ze źródeł odnawialnych (biomasa, pompy ciepłe, energia wiatrowa, energia słoneczna),
- edukacja społeczeństwa na temat wykorzystania proekologicznych nośników energii i szkodliwości spalania odpadów (zwłaszcza tworzyw sztucznych),
- promowanie i wspieranie termomodernizacji obiektów mieszkalnych na terenie gminy.

W zakresie minimalizacji wpływu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych proponuje się bieżącą modernizację dróg i ciągów komunikacyjnych.

Na terenie gminy funkcjonują 2 siłownie wiatrowe w miejscowości Masanów. We wsiach Biernacice i Rososzycza zamontowano 2 siłownie wiatrowe, które zostały uruchomione w 2014 r.

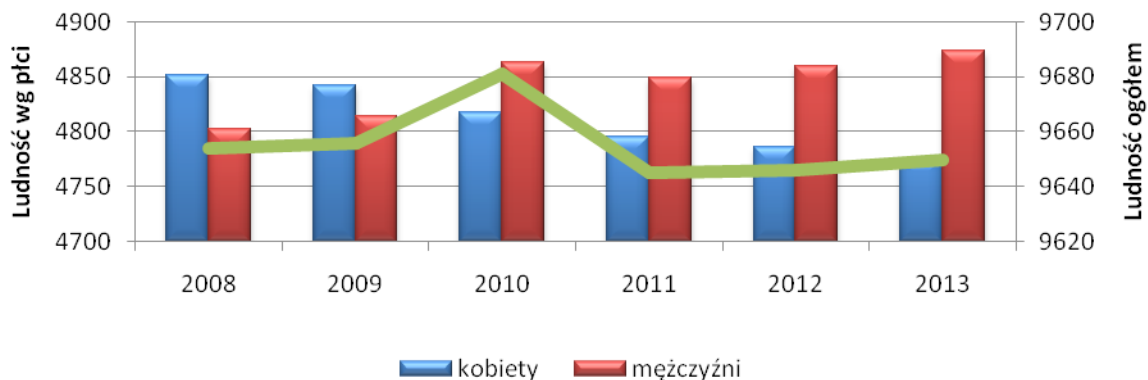

3. Procesy demograficzne

3.1. Ludność

W 2013 r. liczba mieszkańców w gminie Sieroszewice wynosiła 9650 osób. Stanowiło to 5,9% mieszkańców powiatu ostrowskiego.

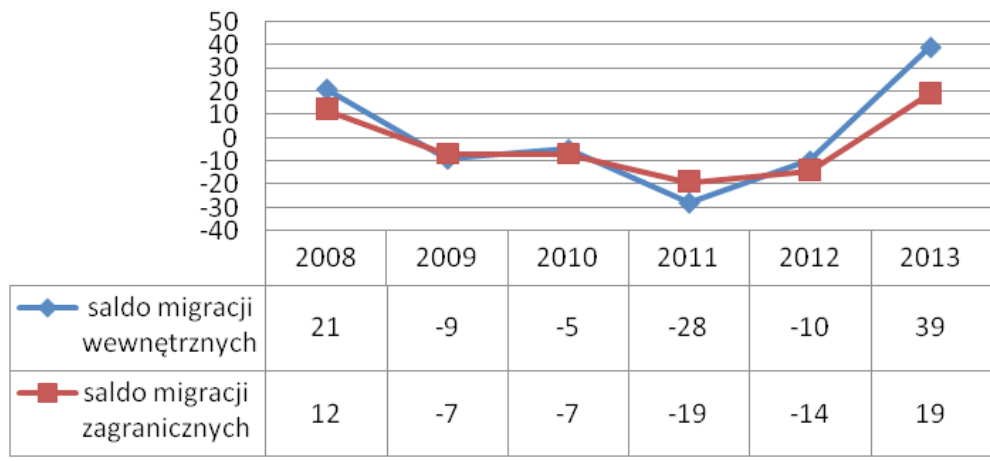
Wykres 1. Ludność gminy Sieroszewice w latach 2008–2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Powyższy wykres przedstawia zmiany w liczbie ludności omawianej gminy na przestrzeni lat 2008–2013. W analizowanym okresie liczba ludności utrzymuje się na podobnym poziomie. Największą liczbę ludności w latach 2008–2013 odnotowano w 2010 r., a najniższą rok później. Od 2011 r. liczba ludności ma tendencję rosnącą.

Wykres 2. Saldo migracji w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013

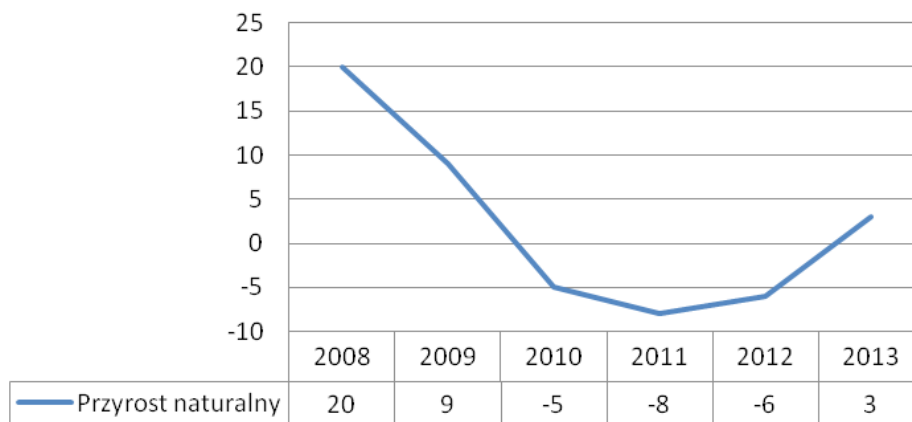

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych w gminie Sieroszewice kształtowało się niemal identycznie. Od 2008 r. do 2011 r. widoczna jest wyraźna tendencja spadkowa, natomiast od 2011 r. sytuacja się poprawia i w 2013 r. saldo migracji jest dodatnie.

W gminie Sieroszewice przez lata utrzymywał się dodatni przyrost naturalny. Jednak od 2008 r. zauważalne jest pewne załamanie w tej kategorii, a między 2010 a 2012 r. przyrost naturalny spadł nieco poniżej zera. Od 2013 r. odnotowywana jest większa liczba urodzeń niż zgonów.

Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 2. Gęstość zaludnienia w gminie Sieroszewice na tle powiatu ostrowskiego, województwa wielkopolskiego i kraju

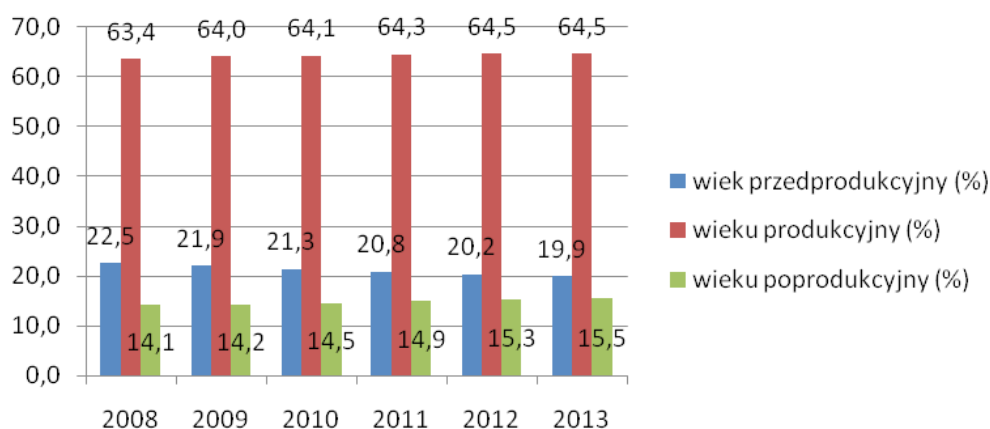
Gęstość zaludnienia				
	gmina Sieroszewice	powiat ostrowski	województwo wielkopolskie	Polska
liczba osób na 1 km ²	59	139	116	123

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Pod względem liczby osób przypadających na 1 km² gmina Sieroszewice plasuje się dużo poniżej średniej dla powiatu ostrowskiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 59 os./km², podczas gdy w powiecie jest to 139 os./km². Wskaźnik dla województwa wielkopolskiego jest dwukrotnie wyższy niż dla omawianej gminy. Również średnia gęstość zaludnienia dla Polski jest znacznie większa niż dla gminy Sieroszewice i wynosi 123 os./km².

3.2. Struktura wiekowa

Wykres 4. Struktura wiekowa w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013

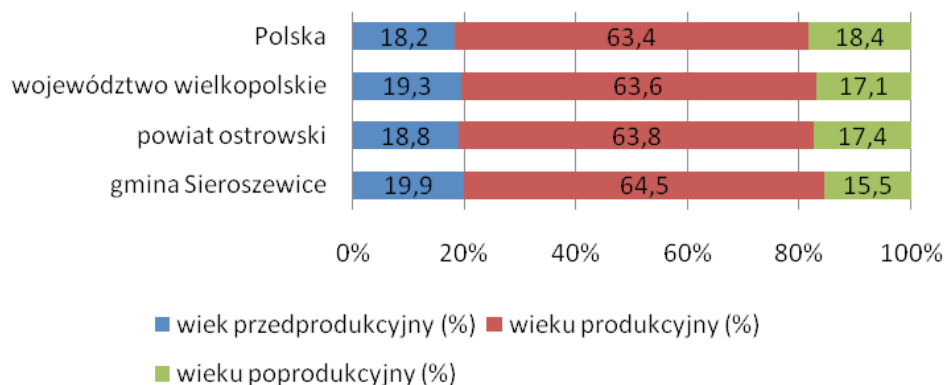
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 4. przedstawia procentowy udział grup wiekowych w ogóle ludności gminy Sieroszewice w latach 2008–2013. Największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym, między 2008 a 2013 r. ich udział wzrósł o 1,2 punktu procentowego. W gminie liczebność grupy w wieku przedprodukcyjnym przeważa nad grupą osób w wieku poprodukcyjnym, ale różnica ta maleje z roku na rok. Wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i jednoczesny spadek liczebności najmłodszej grupy wiekowej są niepożądane z ekonomicznego i demograficznego punktu widzenia.

Wykres 5. Struktura wiekowa gminy Sieroszewice na tle powiatu, województwie i kraju w 2013 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując strukturę wiekową gminy Sieroszewice na tle powiatu ostrowskiego, województwa wielkopolskiego i kraju można uznać, że udział poszczególnych grup wiekowych w ogóle ludności jest dość korzystny. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 19,9% ludności, co przewyższa średnią Polski w tej kategorii o 1,7 punktu procentowego. Również udział osób w wieku produkcyjnym w gminie jest większy niż w pozostałych jednostkach samorządu terytorialnego. Za pozytywny należy uznać niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności, który dla gminy Sieroszewice wynosi 15,5%, a dla Polski średnio 18,4%.

Tabela 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Sieroszewice na tle powiatu, województwa i kraju w 2013 r.

Wskaźnik obciążenia demograficznego				
Wyszczególnienie	gmina Sieroszewice	powiat ostrowski	województwo wielkopolskie	Polska
liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	24,1	27,3	26,8	29,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Struktura wiekowa ma swoje odzwierciedlenie we wskaźniku obciążenia demograficznego. Dla gminy Sieroszewice w 2013 r. wynosił on 24,1 osoby. Konsekwentnie, ze względu na wyższy udział osób w wieku poprodukcyjnym, wskaźnik dla powiatu ostrowskiego wynosił 27,3 a dla województwa wielkopolskiego 26,8. Natomiast średni wskaźnik dla Polski wynosił 29.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Edukacja

4.1.1. Przedszkola

- Publiczne Przedszkole w Latowicach
Liczba podopiecznych we wrześniu 2013 r. wynosiła 50 dzieci.
- Publiczne Przedszkole w Westrzy
Liczba podopiecznych we wrześniu 2013 r. wynosiła 21 dzieci.
- Publiczne Przedszkole w Wielowśi
Liczba podopiecznych we wrześniu 2013 wynosiła 50.
- Publiczne Przedszkole w Psarach
Liczba podopiecznych we wrześniu 2013 r. wynosiła 34 dzieci.

Przedszkola gminne są realizatorami programów i projektów z zakresu edukacji zdrowotnej, m.in.: „Moje dziecko idzie do szkoły”, „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”, „Akademia Aquafresh”, oraz w programie ekologicznym zdobywając certyfikat „Kubusiowi Przyjaciele Natury”. Należą do Klubu Czytających Przedszkoli propagujących akcję „Cała Polska czyta dzieciom” wyrabiając u dzieci nawyk codziennego czytania książek.

Ponadto współpracują nie tylko z rodzicami, ale również z instytucjami i organizacjami z najbliższego otoczenia, np. ze Szkołą Podstawową w Parczewie, Zespołem Szkół w Wielowśi i z innymi placówkami oświatowymi Gminy oraz Bibliotekami Publicznymi w Sieroszewicach i Wielowśi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrowie Wielkopolskim, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowie Wielkopolskim, Ochotniczą Strażą Pożarną w Wielowśi, Posterunkiem Policji w Sieroszewicach, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sieroszewicach oraz Ostrowskim Centrum Kultury.

4.1.2. Szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa w Masanowie

Szkoła została wybudowana w 1830 r., ale nieprzerwanie działa od 1949 r.

Przy szkole został utworzony oddział przedszkolny, do którego uczęszcza 12 dzieci (stan na 30.09.2013 r.).

W szkole wydawana jest gazetka szkolna oraz uczniowie mogą angażować się w wolontariat. Ponadto szkoła uczestniczy w wielu ogólnopolskich programach, takich jak: „Mam 6 lat i chcę poznawać świat. Idę do szkoły”, „Piję mleko”, „Owoce w szkole”, „Dziecko w sieci”.

Liczba uczniów we wrześniu 2013 wynosiła 61 dzieci.

- Szkoła Podstawowa w Ołoboku im. ks. Józefa Kuta

Szkoła funkcjonuje w nowym budynku dydaktycznym od 1 września 2000 r. Przy szkole podstawowej działa oddział przedszkolny, do którego uczęszcza 8 dzieci.

Liczba uczniów w szkole wynosi 58 osób (stan na 30 września 2013 r.). Wśród projektów edukacyjnych realizowany był m.in. program „Indywidualizacja w edukacji wczesnoszkolnej”.

- Szkoła Podstawowa w Parczewie

Szkoła powstała w 1947 r. i od tego czasu nieustannie kształci nowych absolwentów. W placówce działa Szkolne Koło PCK oraz wiele kół zainteresowań, dodatkowo organizowane są rajdy turystyczne.

W szkole podstawowej funkcjonuje oddział przedszkolny. We wrześniu 2013 r. uczęszczało do niego 13 dzieci, a liczba uczniów w szkole wynosiła 66.

- Szkoła Podstawowa w Rososzycy

Przy szkole podstawowej działa oddział przedszkolny, do którego uczęszcza 15 dzieci. Zajęcia szkolne odbywają się w dwóch budynkach, jednak grono pedagogiczne stara się integrować uczniów. W szkole znajduje się biblioteka.

Liczba uczniów we wrześniu 2013 r. wynosiła 99 dzieci.

W latach 2014–2015 szkoła uczestniczy w projekcie edukacyjnym „eSzkoła Wielkopolska – Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” (współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki), którego głównym celem jest wdrożenie w wybranych szkołach podstawowych województwa wielkopolskiego programów rozwojowych w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych.

W szkole wydawana jest gazetka szkolna oraz od wielu lat działa Mały Teatr Bajek, który zdobywa liczne nagrody.

- Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Strzyżewie

W 1852 r. wzniesiono w Strzyżewie pierwszy gmach szkolny. W ciągu wielu lat szkoła funkcjonowała kolejno w czterech budynkach. W 2006 r. oddano do użytku nowy gmach szkoły.

W nowym budynku szkolnym znajduje się kilka nowoczesnych pracowni lekcyjnych, biblioteka, sala tradycji, świetlica, sala gimnastyczna oraz pracownia komputerowa. Liczba uczniów we wrześniu 2013 r. wynosiła 66 osób.

Przy szkole działa oddział przedszkolny, do którego uczęszcza 30 dzieci.

- Szkoła Podstawowa w Zamościu

Liczba uczniów szkoły, wg stanu na 30 września 2013 r., wynosiła 31 dzieci, a podopiecznych oddziału przedszkolnego, który przy niej działa – 24. Szkoła realizuje projekty i programy: „Kubusiowy przyjaciel natury”, „Śniadanie daje moc”, „Wielkopolska moim domem”.

4.1.3. Zespoły szkół

- Zespół Szkół w Sieroszewicach

Gimnazjum w Sieroszewicach i Szkoła Podstawowa tworzą Zespół Szkół w Sieroszewicach, który jest jedną z nowocześniejszych placówek w gminie Sieroszewice. Budynek szkolny został oddany do użytku w 1999 r. Posiada 17 dobrze wyposażonych sal lekcyjnych oraz 2 pracownie komputerowe, pełnowymiarową halę sportową wraz z siłownią, pełnowymiarowy stadion, wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej (zrealizowane w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”) oraz siłownię zewnętrzną składającą się z 14 urządzeń – wszystkie obiekty tworzą nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny.

Szkoła zatrudnia wysoko wykwalifikowaną kadrę nauczycieli. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych pozwala uczniom na wszechstronny rozwój zainteresowań. Uczniowie mają szansę rozwijać talenty i umiejętności w wielu projektach edukacyjnych i prezentować się na konkursach, olimpiadach czy zawodach sportowych. Przy Zespole został utworzony oddział przedszkolny, do którego w roku szkolnym 2013/2014 uczęszczało 16 dzieci. Łącznie w Zespole w dniu 30 września 2013 r. uczyło się 343 uczniów (144 uczniów w SP i 199 w Gimnazjum).

- Zespół Szkół w Wielowisi

Początki szkoły sięgają roku 1860. W obecnym kształcie istnieje od 1994 r., kiedy to ukończono modernizację budynku, w którym się znajduje.

Zespół składa się ze szkoły podstawowej i gimnazjum, do których uczęszcza odpowiednio 90 i 112 uczniów (stan na 30.09.2013 r.). W 2011 r. oddano do użytku nowoczesną salę gimnastyczną wraz z zapleczem. Sala łącznie z wybudowanym w 2009 r. w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012” kompleksem boisk sportowych z budynkiem sanitarno-szatniowym tworzą dobrą bazę dla rozwoju kultury fizycznej uczniów i mieszkańców.

Wśród projektów realizowanych w ZS można wymienić programy edukacyjne: „Szkoła Współpracy”, „Szkoła w ruchu”, „Śniadaniowa klasa”, „Od grosika do złotówki”.

Szkoła jest miejscem dla działalności artystycznej Teatru Bambuko, zdobywcy wielu nagród na szczeblu ponadszkolnym. W placówce wydawana jest również gazetka szkolna.

Tabela 4. Współczynnik skolaryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie Sieroszewice w 2012 r.

Współczynniki skolaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) w gminie Sieroszewice		
współczynnik skolaryzacji brutto		
szkoły podstawowe	%	96,01
gimnazja	%	94,40
współczynnik skolaryzacji netto		
szkoły podstawowe	%	94,10
gimnazja	%	93,84

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Współczynnik skolaryzacji gminy Sieroszewice jest dość wysoki, jednak nie osiąga 100%, co oznacza, że część dzieci nie realizuje obowiązku szkolnego na terenie gminy, tylko poza nią.

Tabela 5. Wskaźnik komputeryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych w 2012 r. w gminie Sieroszewice

Wskaźniki komputeryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych		
udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do internetu		
szkoły podstawowe (bez specjalnych)	%	100
gimnazja (bez specjalnych)	%	100
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do internetu		
szkoły podstawowe	osoba	5,38
gimnazja	osoba	21,06

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wskaźnik komputeryzacji szkół w gminie należy ocenić bardzo dobrze. Zarówno szkoły podstawowe jak i gimnazjalne są całkowicie skomputeryzowane, a wszystkie komputery dostępne dla uczniów mają połączenie z internetem.

Warto pamiętać, że zmiany w dziedzinie technologii postępują bardzo szybko, stąd nie można wykluczyć konieczności inwestycji w sprzęt komputerowy w przeciągu najbliższych kilku lat.

Tabela 6. Nauczanie języków obcych w szkołach w gminie Sieroszewice w 2012 r.

Nauczanie języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży		
Obowiązkowo uczący się języka obcego wg typu szkoły		
szkoły podstawowe		
ogółem	osoba	601
angielski	osoba	331
niemiecki	osoba	270
gimnazja		
ogółem	osoba	670
angielski	osoba	333
niemiecki	osoba	337

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W szkołach publicznych w gminie prowadzone jest nauczanie języka angielskiego i niemieckiego. W szkołach podstawowych przeważa preferencja języka angielskiego, natomiast na poziomie szkół gimnazjalnych uczniowie nauczani są w wymiarze obowiązkowym dwóch języków obcych, tj. języka angielskiego i języka niemieckiego.

4.1.4. Place zabaw

Wszystkie przedszkola gminne oraz szkoły podstawowe posiadają place zabaw niezbędne dla rozwoju psychoruchowego dzieci. Większość z nich udostępniona jest także dla mieszkańców danej miejscowości. Plac zabaw usytuowany przy Publicznym Przedszkolu w Latowicach został wybudowany w 2006 r. przy współfinansowaniu środków unijnych w ramach programu Odnowa Wsi. W 2014 r. planuje się modernizację placu zabaw dla dzieci Publicznego Przedszkola w Psarach oraz dla mieszkańców tej miejscowości.

4.2. Kultura

4.2.1. Gminny Ośrodek Kultury

W placówce organizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży, wśród nich: nauka gry na instrumentach muzycznych, zajęcia teatralne, plastyczne, a także lekcje tańca nowoczesnego. W stały kalendarz Gminnego Ośrodka Kultury wpisane są: Gminny Konkurs Recytatorski i Festiwal Piosenki Wakacyjnej. Na początku wakacji w różnych miejscowościach odbywają się plenery malarskie dla dzieci i młodzieży. Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza najmłodszych, cieszą się spotkania edukacyjne z Bzikiem, które organizowane są kilka razy w roku. Z Gminnym Ośrodkiem Kultury związany jest Mały Teatr Bajek działający w Szkole Podstawowej w Rososzycy.

4.2.2. Gminna Biblioteka Publiczna w Sieroszewicach

Do 1979 r. biblioteka mieściła się w domu prywatnym przy ul. Ostrowskiej 70. Latem 1979 r. placówkę przeniesiono do budynku przy ul. Ostrowskiej 49, gdzie mieści się do chwili obecnej. Biblioteka składa się z wypożyczalni i kąjka czytelniczego z 8 miejscami dla czytelników i 2 stanowiskami komputerowymi. Gminna Biblioteka Publiczna w Sieroszewicach posiada trzy filie biblioteczne:

- Filia Biblioteczna Wielowieś, ul. Słoneczna 8,
- Filia Biblioteczna Ołobok, ul. Kościelna 42,
- Filia Biblioteczna Strzyżew, ul. Kolonia 52.

Księgozbiór GBP składa się z 40 455 woluminów, a liczba wypożyczeń na zewnątrz w 2012 r. wynosiła 39 794 sztuk.

W filii bibliotecznej w Ołoboku przechowywana jest kopia świadectwa chrztu twórcy ludowego Pawła Brylińskiego, można tu zapoznać się z jego życiorysem, obejrzeć plakat ze słupem Chrystusa Spętanego z 1874 r. oraz zdjęcie drewnianego kościoła pw. św. Jana Chrzciciela w Ołoboku. Od 2011 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Sieroszewicach organizuje Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Pawła Brylińskiego, pod patronatem Wójta Gminy Sieroszewice. Nagradzane wiersze publikowane są w tomikach, których okładkę zdobią zdjęcia rzeźb Pawła Brylińskiego.

4.2.3. Orkiestra Dęta „Ołobok”

Orkiestra powstała w 1897 r. a na jej działalność miały wpływ wydarzenia historyczne, m.in. II wojna światowa i późniejsze zmiany systemowe. Od 1993 r. na czele orkiestry stoi kapelmistrz Stanisław Jarosik.

Występy orkiestry towarzyszą uroczystościom kościelnym i gminnym, koncertuje ona również na terenie całej Polski i za granicą. Każdego roku w styczniu w Ołoboku odbywają się koncerty kolęd połączone z jasełkami. W okresie letnich wakacji muzyków można usłyszeć na rynkach w Kaliszu i Ostrowie Wielkopolskim w ramach Letniego Festiwalu Orkiestr Dętych Południowej Wielkopolski. Orkiestra jest także organizatorem Festiwalu Orkiestr Dętych, który co roku odbywa się w Ołoboku. Jednym z najważniejszych wydarzeń dla orkiestry był występ w czasie prywatnej mszy św., odprawianej przez papieża Jana Pawła II 25 sierpnia 2001 r. w Castel Gandolfo, a także następnego dnia na modlitwie „Anioł Pański”. W 2003 r. orkiestra nagrała płytę zatytułowaną „Ulubione pieśni Ojca Świętego”.

4.2.4. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Ołobok”

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Ołobok” powstał w listopadzie 1959 r., a został utworzony dzięki inicjatywie Stefanii Czerwińskiej, ówczesnej kierowniczką Wydziału Kultury Powiatowej Rady Narodowej w Ostrowie Wielkopolskim. Do pomysłu przekonała Jana Derę, który został pierwszym kierownikiem zespołu. Grupa rozpoczęła występy wiosną 1960 r. widowiskiem „Wesele Ołobockie”, które zostało opracowane przez etnografa, dra Jarosława Lisakowskiego z Poznania. Przez ponad pięćdziesiąt lat kilkakrotnie zmieniano się kierownictwo artystyczne zespołu. W latach 1959–1969 za oprawę muzyczną odpowiadał Wiktor Gurbisz, później Stanisław Wiątrowski. Sprawami organizacyjnymi przez piętnaście lat zajmował się Jan Dera, a od 1974 r. kierownikiem jest Helena Saranek. W ciągu lat przez zespół przewinęło się ponad 250 osób (ciekawostką jest fakt, że skojarzyło się tu wiele par małżeńskich). Grupa taneczno-śpiewacza wraz z towarzyszeniem kapeli uświetnia najważniejsze uroczystości gminne. Widowisko wystawiane było w wielu miejscowościach w Polsce, m.in. w Warszawie, Poznaniu, Lesznie, Kaliszu. Fragmenty „Wesela” prezentowane było na różnych przeglądach, zwłaszcza w ramach Letniej Estrady Folkloru Ziemi Kaliskiej. W sierpniu 2001 r. członkowie zespołu spotkali się z papieżem Janem Pawłem II na prywatnej audycji w Castel Gandolfo.

4.2.5. Muzeum Ziemi Ołobockiej

Muzeum Ziemi Ołobockiej istnieje w Ołoboku od 2008 r. Inicjatorami utworzenia instytucji byli Wójt Gminy Sieroszewice Czesław Berkowski i Sołtys Teresa Lemiesz. Muzeum mieści się w budynku starej szkoły, który został odrestaurowany i zaadaptowany ze środków Unii Europejskiej i Urzędu Gminy Sieroszewice. Uroczyste otwarcie nastąpiło 25 października 2008 r. i zbiegło się z obchodami 800-lecia Ołoboku. Kustoszymi muzeum zostały Anna Jarosik i Maria Ciapierzyńska.

W dwóch salach eksponowane są dokumenty przedstawiające dzieje Ołoboku, poświęcone historii miejscowości i losom ludzi, którzy wpisali się w karty dziejów Ołoboku (m.in. dotyczące historii powstania i działania klasztoru cysterek, działalności konspiracyjnej mieszkańców w czasie II wojny światowej itp.). W kącie staroci przechowywane są cenne przedmioty, m.in.: ponadstuletnia komoda, maglownica ręczna z 1918 r., kołowrotek itp., znajdują się tu również stroje ludowe ołoboczan z opisami. W gablotach zamieszczono informacje o Orkiestrze Dętej „Ołobok” i Regionalnym Zespole Pieśni i Tańca „Ołobok”, a także rzeźbiarzu ludowym Pawle Brylińskim. Ekspozycje, zdjęcia i dokumenty pochodzą głównie od mieszkańców Ołoboku.

4.3. Sport i rekreacja

Źródło: www.sieroszewice.pl

4.3.1. Baza sportowa w gminie Sieroszewice:

- Gminny Stadion Sportowy im. Bronisława Malinowskiego w Sieroszewicach,
- hala sportowa przy Zespole Szkół w Sieroszewicach,
- boisko w Sieroszewicach wybudowane w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”,
- hala sportowa przy Zespole Szkół w Wielowsi,
- boisko w Wielowsi wybudowane w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012”,
- wielofunkcyjne boisko sportowe w Rososzycy,
- wielofunkcyjne boisko sportowe w Masanowie,
- boisko w Namysłakach,
- boisko sportowe w Ołoboku,
- siłownia zewnętrzna w Sieroszewicach.

4.3.2. Kluby sportowe

- Gminny Klub Sportowy „ISKRA” Sieroszewice – klub piłki nożnej, treningi odbywają się na Stadionie im. Bronisława Malinowskiego w Sieroszewicach (drużyna uczestnicząca w rozgrywkach A klasy, drużyny Orlika oraz Żaków),
- Uczniowski Klub Sportowy „PROSNA” przy Zespole Szkół w Wielowsi,
- Ludowy Klub Sportowy „LEW” Masanów,
- Ludowy Klub Sportowy „TIGER” Rososzycza – siatkarski klub sportowy,
- Ludowy Klub Sportowy „WESTRZA” we Westrzy – klub piłki nożnej.

4.3.3. Imprezy sportowe

W gminie Sieroszewice organizowane są rozgrywki sportowe dla dzieci i młodzieży w dziedzinie piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki nożnej halowej, tenisa stołowego. Ponadto odbywają się biegi przełajowe.

Każdego roku w połowie września na stadionie w Sieroszewicach odbywa się Bieg o Puchar Wójta Gminy Sieroszewice. Najpierw organizowane są biegi dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W biegu głównym na 10 km biorą udział kobiety i mężczyźni z różnych stron Polski. Organizatorami imprezy są: Urząd Gminy Sieroszewice i Klub Sportowy Maraton z Ostrowa Wielkopolskiego.

Na początku lipca w gminie Sieroszewice ma miejsce Czasówka o Puchar Wójta Gminy Sieroszewice. Impreza jest zaliczana do ogólnopolskiego cyklu ROAD MARATON – Dobre Sklepy Rowerowe. Organizatorem wyścigu kolarskiego jest Ostrowskie Towarzystwo Rowerowe INTERKOL.

4.4. Bezpieczeństwo publiczne

4.4.1. Policja

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy czuwają policjanci z Posterunku Policji w Sieroszewicach. Ponadto gmina podzielona jest na trzy dzielnice, w obrębie których patrole pełnią poszczególni funkcjonariusze.

- Dzielnica 1: Sieroszewice, Rososzyca, Latowice, Bilczew, Psary, Bibianki.
- Dzielnica 2: Parczew, Westrza, Strzyżew, Namysłaki, Masanów.
- Dzielnica 3: Wielowieś, Zamość, Biernacice, Kania, Raduchów, Ołobok, Sławin.

Tabela 7. Przestępstwa stwierdzone w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013

	2011	2012	2013
Razem kryminalne	48	41	35
Bójki i pobicia	1	3	1
Rozboje	–	–	–
Kradzieże z włamaniem	3	5	4
Kradzież mienia	12	14	5
Kradzież pojazdów	1	–	1 – przywłaszczenie
Włamania do samochodów	–	–	1
Podstawa wszczęcia – gorący uczynek	–	–	35
Podejrzani	83	52	61
Tymczasowo aresztowani	–	–	–
Czyny nieletnich	–	–	3
Nieletni sprawcy	–	–	7

Źródło: Posterunek Policji w Sieroszewicach

Powyższa tabela przedstawia przestępstwa kryminalne stwierdzone w gminie Sieroszewice. Najczęściej popełnianym przestępstwem w 2011 i 2012 r. była kradzież mienia. W 2013 r. skala tego czynu zmalała prawie trzykrotnie, co należy uznać za pozytywne zjawisko. Sporadycznie w gminie zdarzają się kradzieże z włamaniem oraz pobicia i bójki.

Natomiast postępowania w sprawach przestępstw gospodarczych prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wlkp.

Tabela 8. Bezpieczeństwo na drogach w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013

	2011	2012	2013
Liczba kolizji drogowych	62	69	65
Liczba wypadków drogowych	5	6	5
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców	33	30	36

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

Sytuacja na drogach w gminie jest dość stabilna i w latach 2011–2013 nie zmieniała się znacznie. Liczba kolizji drogowych oscyluje wokół kilkudziesięciu rocznie (60–70), sporadycznie dochodzi do wypadków drogowych, czyli takich zdarzeń, w którym ktoś zostaje ranny lub poszkodowany. Na podobnym poziomie co roku utrzymuje się liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców.

4.4.2. Straż Pożarna

Wykaz jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w gminie Sieroszewice:

- OSP Latowice,
- OSP Masanów – jednostka jest włączona do Krajowego System Ratowniczo-Gaśniczego,
- OSP Ołobok,
- OSP Parczew,
- OSP Psary,
- OSP Raduchów,
- OSP Rososzycza,
- OSP Sieroszewice – jednostka jest włączona do Krajowego System Ratowniczo-Gaśniczego,
- OSP Sławin,
- OSP Strzyżew,
- OSP Westrza,
- OSP Wielowieś,
- OSP Zamość.

Tabela 9. Akcje Straży Pożarnej w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013

Straż Pożarna w gminie Sieroszewice			
	2011	2012	2013
Zagrożenia miejscowe	63	38	32
Požary	20	24	15
Fałszywe alarmy	–	1	–

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

W gminie spadła liczba interwencji Straży ze względu na zagrożenia miejscowe, czyli usunięcie szkód po silnych wiatrach, burzach, pomoc przy wypadkach drogowych. Może to wynikać z lepszej organizacji kryzysowej i odpowiedniego zabezpieczenia przez siłami przyrody. Od 2011 r. zmalała również liczba pożarów, co świadczy o większej odpowiedzialności mieszkańców i przestrzeganiu zaleceń Straży. Warto podkreślić, że w gminie praktycznie nie zdarzają się fałszywe alarmy.

4.5. Ochrona zdrowia

Opiekę zdrowotną na terenie gminy Sieroszewice tworzą:

- 4 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dermatologiczna,
- Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowych,
- Indywidualna Praktyka Położnicza,
- gabinet stomatologiczny,
- 2 punkty apteczne.

Punkty opieki medycznej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Zespół Lekarzy Rodzinnych s.c. „OŚRODEK ZDROWIA” (Sieroszewice),
- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Poradnie Specjalistyczne – Aldona Baszyńska-Nawrocka (Wielowieś),
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego (Strzyżew),
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego (Sieroszewice),
- Zespół Lekarzy Specjalistów „Dermatologia i Wenerologia” s.c. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Dermatologiczna (Rososzyca).

Usługi pielęgniarskie i położnicze:

- Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowych Anna Siwak i Marta Szymoniak (Latowice),
- Indywidualna Praktyka Położnicza Krystyna Jezierska (Przygodzice).

Gabinet stomatologiczny:

- Stomatologia Iga Stoczkiewicz-Mencel.

4.6. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieroszewicach. Jest to jednostka organizacyjna Gminy Sieroszewice powołana 27.02.1990 r., działająca od 1.05.1990 r.

Głównym zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieroszewicach jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- kierowanie na posiłki i opłacanie ich kosztów,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikujące się do ww. świadczeń,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizacja programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa.

Poza realizacją ww. zadań GOPS realizuje także inne zadania, w tym:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- potwierdzania prawa do świadczeń zdrowotnych,
- finansowanie prac społecznie użytecznych,
- realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- realizacja Projektu Systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany z EFS.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w zakresie ustalonym ustawą.

Tabela 10. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Sieroszewice w 2012 r.

Świadczenia pomocy społecznej		
Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej		
gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	gosp.dom.	233
osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	osoba	747
udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	7,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2013 r. świadczenia środowiskowej pomocy społecznej były przyznawane 233 rodzinom. Łączna liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z tej pomocy wynosiła 747 osób. Stanowiły one 7,6% ogółu ludności gminy.

W 2013 r. 733 rodziny korzystały ze świadczeń rodzinnych, z łączną liczbą 2140 osób w gospodarstwach domowych. Stanowi to 27,5% ogółu ludności gminy.

Tabela 11. Powody trudnej sytuacji życiowej w gminie Sieroszewice w latach 2009–2013

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy				
	2009	2010	2011	2012	2013
Ubóstwo	77	85	239	149	146
Bezrobocie	102	129	102	83	83
Niepełnosprawność	94	99	77	76	79
Długotrwała choroba	59	66	69	55	62
Przemoc w rodzinie	4	2	0	2	2
Ochrona macierzyństwa	7	14	15	16	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	43	69	41	32	32
Alkoholizm	22	37	16	12	12
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	1	2	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna/ Zdarzenie losowe	0	645	0	0	0
Inne świadczenia	Liczba osób				
Zasiłki rodzinne	936	876	845	821	733
Jednorazowy dodatek z tyt. urodzenia dziecka	119	97	106	90	99
Zasiłki pielęgnacyjne	288	290	310	314	322
Świadczenie pielęgnacyjne	42	43	45	61	57
Fundusz alimentacyjny	50	52	57	45	45
Zasiłki stałe	60	60	59	52	51
Zasiłki okresowe	–	–	22	16	30
Zasiłki celowe, w tym specjalne celowe	145	160	163	181	137
Posiłek	192	182	110	137	141
Schronienie	10	4	0	3	0
Usługi opiekuńcze	27	17	21	30	33
Odpłatność za DPS	3	4	4	4	5
Dodatki mieszkaniowe	19	16	16	16	16
Praca socjalna	606	847	650	403	329

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

Główną przyczyną udzielania pomocy społecznej w gminie jest ubóstwo – liczebność rodzin w tej kategorii znacznie przewyższa inne. Liczba rodzin otrzymujących wsparcie ze względu na bezrobocie lub niepełnosprawność jej członków jest do siebie zbliżona. W 2013 r. wynosiła odpowiednio 83 i 79 rodzin. W kategorii bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz alkoholizm odnotowano spadek, co należy uznać za pozytywne zjawisko, które może być efektem działań pracowników OPS oraz wdrażanych programów mających na celu ochronę rodziny i jej wsparcie.

Wyjątkowym zjawiskiem było wypłacenie pomocy społecznej wielu rodzinom z powodu klęski żywiołowej w 2010 r. Było to spowodowane powodzią jaka wystąpiła w wielu miejscach Polski, w tym właśnie w gminie Sieroszewice.

Odrębną kategorią są zasiłki rodzinne wypłacane określonej kategorii osób:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

W ramach swoich kompetencji OPS wypłaca również zasiłki pielęgnacyjne dla opiekunów osób niepełnoprawnych lub niesamodzielnych.

4.7. Organizacje pozarządowe

Wybrane organizacje pozarządowe działające w gminie Sieroszewice:

- Stowarzyszenie Kurkowe Bractwo Strzeleckie – jego celem jest podtrzymywanie i krzewienie wielowiekowych tradycji strzeleckich i całej spuścizny Bractwa Kurkowego, powstałego w roku 1926, działającego na terenie Sieroszewic i okolic; pielęgnowanie i propagowanie idei patriotycznych oraz tradycji historycznych, utrwalanie świadomości, a także rozwijanie poczucia obowiązków obywatelskich względem Rzeczypospolitej Polskiej.
- Stowarzyszenie im. Lady Ryder – jego celem jest wpieranie działalności domu pomocy społecznej w Psarach, wszechstronna pomoc i opieka nad osobami niepełnosprawnymi, samotnymi, niezaradnymi życiowo, znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej oraz społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych w ich codziennym funkcjonowaniu, w szczególności tworzenie warunków do współuczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, a także integracja i aktywizacja lokalnych środowisk na rzecz osób niepełnosprawnych, prowadzenie działalności w zakresie: sportu, rehabilitacji, turystyki i rekreacji, kultury, oświaty i wypoczynku, propagowanie i wdrażanie inicjatyw, postaw i działań sprzyjających poszanowaniu praw osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji tych osób, prowadzenie działań profilaktycznych i pomocowych w obszarze uzależnień i zagrożeń patologią społeczną, w szczególności alkoholizmem i narkomanią, wspieranie interwencji kryzysowej, podnoszenie świadomości, jakości życia oraz aktywności społeczności lokalnej, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego, kultywowanie miejsc tradycji, obrzędów i zwyczajów, kultywowanie języka regionalnego i gwary oraz kultywowanie rzemiosła, propagowanie postaw proekologicznych, promocja i organizacja wolontariatu do realizacji zadań statutowych stowarzyszenia.
- ZHP Chorągiew Wielkopolska Hufiec Ziemi Ostrzeszowskiej Drużyna „Marzyciele” Sieroszewice – cele ZHP to m.in. prowadzenie harcerskimi metodami wychowawczymi całorocznej działalności edukacyjnej i oświatowej wśród dzieci i młodzieży; upowszechnianie prawa dziecka, współdziałanie z rodzicami, w szczególności poprzez koła przyjaciół harcerstwa, kształtowanie więzi międzypokoleniowych poprzez działania na rzecz osób w wieku emerytalnym, szczególnie harcerskich seniorów i kombatantów, upowszechnianie zasad wolności i praw człowieka.
- Klub Turystyki Rowerowej Sieroszewice – skupia 24 członków, chętnie zaprasza do działań osoby zainteresowane turystyką rowerową. Celem klubu jest planowanie i organizowanie życia sportowego, angażowanie społeczności lokalnej do różnorodnych form aktywności ruchowej, uczestniczenie w imprezach sportowych, organizowanie zajęć turystyki rowerowej, popularyzowanie kultury fizycznej i zdrowotnej, a także promowanie regionu.
- Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne EKOklub – u podstaw jego powstania leży 10-letnia działalność Koła Przyjaciół Przyrody, organizacji młodzieżowej działającej w Zespole Szkół w Wielowsi. Wiele osób, które stały się członkami SEK „EKOklub”, często współpracowało w realizacji działań tej szkolnej organizacji. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie i wzbogacenie środowiska naturalnego oraz prowadzenie działań na rzecz ekologii, ochrony zwierząt a także ochrony dziedzictwa przyrodniczego; ochrona praw i dobrostanu zwierząt; promocja inicjatyw związanych z ochroną środowiska, ochroną zwierząt i działalnością proekologiczną; rozwijanie i wspieranie działań kulturotwórczych i środowiskowych; działalność na rzecz zrównoważonego rozwoju; działalność w zakresie praw człowieka i obywatela, a także działania wspomagające rozwój demokracji; działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; propagowanie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży promocja i organizacja wolontariatu.
- Stowarzyszenie „Z miłości do dzieci” w Latowicach – celem stowarzyszenia jest: wspieranie rodziny jako wspólnoty będącej podstawowym środowiskiem wychowawczym, wspomaganie wszechstronnego rozwoju rodziny, prowadzenie wszelkiej działalności informacyjnej, jak i pomocowej pro-life, zwłaszcza wobec dzieci nienarodzonych, poprawa warunków życia i zdrowia osób niepełnosprawnych i ich rodzin, zwiększanie ich uczestnictwa w życiu społecznym zawodowym, kulturalnym, turystycznym i sportowym, uczestniczenie w procesach likwidacji wszelkich barier między pełnosprawnymi a społecznością niepełnosprawnych, popieranie i upowszechnianie hipoterapii jako metody rehabilitacji w wybranych schorzeniach, prowadzenie hipoterapii jako podstawowej formy rehabilitacji, prowadzenie działalności w zakresie sportu, różnych form rehabilitacji, turystyki, rekreacji, kultury i oświaty oraz wypoczynku dla lokalnych wspólnot rodzinnych a zwłaszcza dla dzieci.

- Stowarzyszenie „BLIŻEJ SIEBIE” – ma na celu podejmowanie działań na rzecz rozwoju i aktywizacji społeczności lokalnej, propagowanie idei wolontariatu, integrowanie środowiska, w tym osób niepełnosprawnych, aktywizację osób starszych, włączenie osób aktywnych i nieaktywnych zawodowo do systemu kształcenia ustawicznego poprzez stymulowanie rozwoju osobowego oraz sprawności intelektualnej i fizycznej.
- Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju Wsi Psary „Mała Ojczyzna” – powstało w 2013 roku. Prowadzi świetlicę środowiskową. Jest organizatorem imprez lokalnych. Działa na rzecz wspierania wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Psary.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Ołoboku – celem działalności koła jest pomoc rodzinie wiejskiej w wychowaniu, kształceniu dzieci i młodzieży oraz zapewnienie jak największego udziału dzieci i młodzieży w różnych formach wypoczynku wakacyjnego, prowadzenie działań na rzecz ochrony zdrowia oraz zabezpieczenia socjalnego rodzin wiejskich poprzez rozwój oświaty zdrowotnej, podnoszenie stanu sanitarnego obiekty gospodarskich i całej wsi, kultury zdrowotnej mieszkańców wsi oraz pomocy ludziom starszym i niepełnosprawnym, prowadzenie działań na rzecz rozwoju różnych form przedsiębiorczości wśród kobiet, aktywnych form walki z bezrobociem, poszukiwania alternatywnych źródeł dochodu, wielofunkcyjnego rozwoju wsi, prowadzenie działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa mieszkańców wsi w kulturze, kultywowanie folkloru i sztuki ludowej, prowadzenie wypożyczalni sprzętu gospodarstwa domowego i punktów pomocy gospodarczej.

Do kategorii organizacji pozarządowych zalicza się 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, do których zakresu działalności należy prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tej sferze z instytucjami i stowarzyszeniami, branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi, rozwijanie wśród członków ochotniczych straży pożarnych kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej, uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich.

Status organizacji pozarządowych posiada również 5 klubów sportowych działających w gminie. Ich celami statutowymi są: rozwój różnych dyscyplin sportu oraz stałe podnoszenie jego poziomu, współdziałanie w wychowywaniu swych członków i mieszkańców środowiska, czynny udział w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym, współdziałanie z władzami sportowymi państwowymi i samorządowymi w celu zapewnienia członkom właściwych warunków do uprawiania sportu.

Samorząd terytorialny podejmuje działania mające na celu wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych. Współpraca obejmuje obszary: kultura, sport i kultura fizyczna; działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym, turystyka i krajoznawstwo.

7. Sytuacja gospodarcza

7.1. Rynek pracy

Liczba podmiotów funkcjonujących na rynku pracy w gminie Sieroszewice w 2013 r. wynosiła 1321. Przeważają głównie podmioty z sektora prywatnego, które stanowiły 96,5% ogółu podmiotów. W gminie Sieroszewice działalność gospodarczą prowadzi 596 osób, co stanowi 85% funkcjonujących podmiotów. Na omawianym obszarze funkcjonuje jedna spółka handlowa z kapitałem zagranicznym.

Tabela 12. Podmioty gospodarcze w gminie Sieroszewice w 2013 r.

Podmioty wg sektorów własnościowych w 2013 r.		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jedn.gosp.	701
sektor publiczny – ogółem	jedn.gosp.	24
sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jedn.gosp.	21
sektor prywatny – ogółem	jedn.gosp.	677
sektor prywatny – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jedn.gosp.	596
sektor prywatny – spółki handlowe	jedn.gosp.	9
sektor prywatny – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jedn. gosp.	1
sektor prywatny – spółdzielnie	jedn.gosp.	3
sektor prywatny – stowarzyszenia i organizacje społeczne	jedn.gosp.	30

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując rodzaj działalności istniejących podmiotów gospodarczych w gminie Sieroszewice, wyraźnie widać, że zdecydowana większość podmiotów (58,6%) należy do tzw. pozostałej działalności, w której skład wchodzi m.in. handel, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja, działalność finansowa i ubezpieczeniowa, opieka zdrowotna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz usługi. Następną grupą pod względem liczebności są podmioty z przemysłu i budownictwa. Ponad 10% podmiotów w gminie zajmuje się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem.

Tabela 13. Podmioty gospodarcze w gminie Sieroszewice wg rodzajów działalności w 2013 r.

Podmioty gospodarcze wg rodzajów działalności		
ogółem	jedn.gosp.	701
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	jedn.gosp.	78
przemysł i budownictwo	jedn.gosp.	212
pozostała działalność	jedn.gosp.	411

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 14. Podmioty gospodarcze wg liczby pracowników w 2013 r.

Podmioty gospodarcze wg liczby pracowników		
ogółem	jedn.gosp.	701
0–9	jedn.gosp.	674
10–49	jedn.gosp.	26
50–249	jedn.gosp.	1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W gminie Sieroszewice zdecydowanie przeważają małe podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 pracowników – stanowią one ponad 96% wszystkich podmiotów w jednostce. Na omawianym terenie działają też średniej wielkości zakłady, których liczba pracowników wynosi od 10 do 49 osób. W gminie Sieroszewice działa jeden zakład zatrudniający ponad 50 pracowników.

Zakłady średnie:

- GS Sch w Rososzycy (piekarnia, magazyny nawozów, sklepy);
- SKR w Sieroszewicach (z nowoczesną stacją kontroli pojazdów);
- Spółka „GRUNTPOL” z Kalisza oddziały w Parczewie i Psarach (profil rolno-produkcyjny, m.in. produkująca spirytus);
- Usługi Ślusarskie Paweł Siwak w Sieroszewicach;
- Centrum Obróbki Numerycznej Krzysztof Piwek w Rososzycy;
- Biuro rachunkowe „ALIATAN” w Wielowsi;
- Przedsiębiorstwo Usług Inwestycyjnych „INWESTDOM” w Rososzycy;
- P.P.H.U. „TERMAL” w Parczewie;
- Automechanika i elektromechanika pojazdów samochodowych w Sieroszewicach;
- Usługi Transportowe „MARK-POL” w Sławinie;
- Usługi ogólnobudowlane „TOMBUD” w Sieroszewicach.

Niektóre zakłady małe:

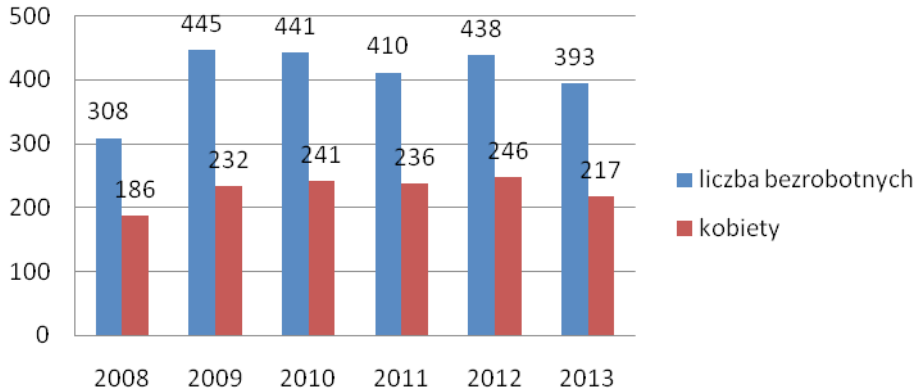
- w Łatowicach:
 - PHU „WIKTOR” (zak. branży budowlanej),
 - Auto-Motor-Test Golicki;
- w Parczewie:
 - zakład branży metalowej;
- w Rososzycy:
 - masarnia,
 - zakład stolarski,
 - zakład „STABET” (mat. bud.),
 - zakład L. Łęckiego (mat. bud.);
- w Sieroszewicach:
 - zakład tapicerski,
 - blacharstwo budowlane;
- w Strzyżewie:
 - zakład budowlany (prace ziemne);
- w Wielowsi, Masanowie, Sieroszewicach:
 - tartak;
- w Namysłakach:
 - Stacja Demontażu Pojazdów,
 - Firma handlowa Gastronomiczna „KRYŚ-JER” w Rososzycy,
 - „ANNA FASHION” krawiectwo w Psarach,
 - Cukiernia „CARMEN” w Masanowie.

7.2. Bezrobocie

Poniższy wykres przedstawia liczbę bezrobotnych w omawianej gminie na przestrzeni lat 2008–2013. Między rokiem 2008 a 2009 nastąpił dość wyraźny wzrost liczby bezrobotnych – aż o 137 osób. W 2009 liczba bezrobotnych przekroczyła 400 osób i taka tendencja utrzymywała się do 2012 r. Dopiero od 2013 r. zauważalny jest spadek liczby bezrobotnych. W 2013 r. ich liczba wynosiła 393, a na koniec maja 2014 r. w gminie było zarejestrowanych 310 bezrobotnych.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na koniec maja 2014 r. prawie 1/4 bezrobotnych stanowiły osoby do 25. roku życia, a 1/5 osoby, które ukończyły 50. rok życia. W omawianej grupie ponad połowa to długotrwale bezrobotni (160 osób), a 121 osób pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. W maju 2014 r. do PUP w Ostrowie Wielkopolskim wpłynęło 12 ofert pracy.

Tabela 15. Bezrobocie w gminie Sieroszewice, stan na dzień 31.05.2014 r.

Liczba bezrobotnych w gminie Sieroszewice					
do 25. roku życia	powyżej 50. roku życia	długotrwale bezrobotni	w wieku produkcyjnym 18–44 lata	pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	oferty pracy
76	65	160	263	121	12

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim

W powiecie ostrowskim położonych jest 7 gmin, a gmina Sieroszewice zajmuje pierwsze miejsce pod względem najniższej liczby bezrobotnych. Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych powiatu z tej gminy wynosi 5,6%, co jest wynikiem znacznie niższym w porównaniu z pozostałymi jednostkami. Najwięcej bezrobotnych skupionych jest w mieście i gminie Ostrów Wielkopolski.

Tabela 16. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu ostrowskiego, stan na 31.05.2014 r.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych	Kobiety	% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie
gmina			
miasto Ostrów Wlkp.	2468	1387	44,6
Nowe Skalmierzyce	389	205	7,0
Odolanów	561	312	10,1
Raszków	434	273	7,8

Ostrów Wlkp.	622	370	11,2
Przygodzice	380	237	6,8
Sieroszewice	310	176	5,6
Sośnie	358	212	6,4
Powiat ostrowski	5522	3172	100%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim

7.3. Otoczenie biznesu

Instytucje otoczenia biznesu to podmioty posiadające bazę materialną, techniczną, zasoby ludzkie i kompetencje niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Do zadań instytucji otoczenia biznesu można zaliczyć: wspieranie przedsiębiorczości, ułatwianie rozpoczynania działalności gospodarczej, pomoc nowotworzonym przedsiębiorcom.

Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości

Stowarzyszenie Ostrowskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości powstało z inicjatywy obywatelskiej mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego zgodnie z projektem Strategii Rozwoju Gospodarczego Ostrowa Wielkopolskiego. Zadaniem Stowarzyszenia jest świadczenie usług o charakterze informacyjnym, doradczym, szkoleniowym i finansowym, skierowanych do osób prowadzących małe i średnie przedsiębiorstwa, rozpoczynających działalność gospodarczą, osób bezrobotnych, młodzieży oraz osób pragnących podnosić swoje umiejętności i kwalifikacje.

Cech Rzemiosł Różnych

Zadaniem Cechu jest utrwalanie więzi środowiskowych, postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodu, a także prowadzenie na rzecz członków działalności społeczno-organizacyjnej, kulturalnej, oświatowej i gospodarczej oraz reprezentowanie interesów członków wobec organów administracji i sądów.

Ostrowskie Zrzeszenie Handlu i Usług

Zrzeszenie ma na celu wszechstronne popieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez członków oraz obronę i reprezentowanie ich interesów gospodarczych.

Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości

Eurocentrum Innowacji i Przedsiębiorczości jest stowarzyszeniem naukowo-technicznym powstałym w 1975 roku, którego działalność obejmuje usługi doradcze, szkoleniowe i informacyjne. Oferuje szkolenia dla podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych, zgodnie z hasłem „Profesjonalizm, doświadczenie, praktyka”.

Głównymi celami i zadaniami Eurocentrum jest przede wszystkim wspieranie i promowanie przedsiębiorczości i innowacyjności, w szczególności:

- rozwój innowacyjności gospodarki, szczególnie małego i średniego biznesu, poprzez inicjowanie wszelkich działań mających na celu wspomaganie wdrożenia opracowań naukowych i badawczo-rozwojowych do praktyki oraz współpracę biznesu z zapleczem naukowo-badawczym i rozwojowym,
- budowanie pozytywnego obrazu przedsiębiorczości i przedsiębiorców,
- promocję nowoczesnych technik zarządzania,
- rozwijanie działalności oświatowej polegającej na upowszechnianiu, organizowaniu i popularyzowaniu w szkołach i zakładach pracy wiedzy z zakresu innowacyjności i przedsiębiorczości oraz ochrony własności przemysłowej,
- inicjowanie działań na rzecz postępu naukowo-technicznego wśród młodzieży, podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi i współpracy instytucji samorządowych oraz instytucji okołobiznesowych,
- promowanie dobrych doświadczeń z krajów Unii Europejskiej,
- koordynację działań, wymianę informacji, opracowywanie metod pracy i podnoszenie kwalifikacji konsultantów wspierających mały i średni biznes w sposób zapewniający spełnianie wymogów akredytacyjnych stowarzyszenia.

Stowarzyszenie oferuje również bezpłatne usługi informacyjne w Punkcie Konsultacyjnym, oraz Punkcie Informacji Europejskiej – EUROPE DIRECT – Ostrów Wielkopolski. Jakość usług gwarantuje Certyfikat PN-EN ISO 9001:2009 w zakresie świadczenia usług szkoleniowych, informacyjnych, doradczych oraz akredytacja w Krajowym Systemie Usług – KSU.

Finansowe wsparcie dla przedsiębiorców

- Ostrowski Fundusz Pożyczkowy – pożyczki dla firm.
Fundusz oferuje alternatywny kapitał dla firm, dla których banki stosują zbyt skomplikowaną procedurę.

Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. w Gostyniu

Działalność funduszu polega na poręczaniu spłaty kredytów/pożyczek mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom.

7.4. Przemysł

Przemysł na terenie gminy jest słabo rozwinięty. Są to głównie drobne zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego i tartaki bazujące na lokalnych surowcach. Do największych zakładów można zaliczyć:

- Przedsiębiorstwo Produkcji Handlu i Usług „GRUNTPOL” – przedsiębiorstwo rolno-produkcyjne zajmujące się m.in. produkcją spirytusu.

Pozostałe wiodące branże to: ślusarstwo, handel, budownictwo, stolarstwo i przetwórstwo drewna, transport, rzeźnictwo, wędliniarstwo.

Mniejsze zakłady w gminie:

- Masarnia w Rososzycy,
- Zakład stolarski w Rososzycy,
- Zakład produkujący materiały budowlane „STABET” w Rososzycy,
- Zakład produkujący materiały budowlane w Rososzycy, Lucjan Łęcki,
- Zakład tapicerski w Sieroszewicach,
- Zakład ślusarski w Sieroszewicach, Rososzycy,
- Zakład budowlany PHU „WIKTOR” w Latowicach,
- Zakład stolarski w Parczewie,
- Zakład produkcyjny – branża metalowa w Parczewie,
- Zakład budowlany (prace ziemne) w Strzyżewie,
- Tartak w Wielowsi, Masanowie, Sieroszewicach.
- Mechanika pojazdowa ze Stacją Kontroli Pojazdów w Zamościu.

Przedsiębiorstwa te zlokalizowane są na całym obszarze gminy. Działalność swoją opierają na miejscowej sile roboczej. W gminie istnieje ponadto szereg firm zajmujących się drobną działalnością gospodarczą, głównie usługową (usługi rzemiosła, handlu, gastronomii) i składową. Są to przeważnie zakłady rodzinne niezatrudniające pracowników najemnych i traktowane jako drugie źródło dochodu.

7.5. Innowacyjność regionu

Władze jednostek samorządu terytorialnego, poza dbałością o swoje podstawowe zadania, podejmują również inicjatywę w celu wdrażania innowacyjnych rozwiązań w różnych dziedzinach ludzkiego życia. W stolicy powiatu ostrowskiego, w którym leży gmina Sieroszewice, realizowane są liczne projekty z zakresu innowacyjności. Bliskość gminy do takiego ośrodka daje szansę na nawiązanie współpracy i podniesienie atrakcyjności gminy w przyszłości. Programy i projekty, które sprawdzą się na poziomie miasta, będą mogły być z czasem opracowywane na poziomie gmin wiejskich w celu wyrównania ich szans rozwoju z większymi ośrodkami.

7.6. Turystyka

7.6.1. Walory turystyczne

Głównym walorem gminy w zakresie turystyki i wypoczynku są lasy, które licznie odwiedzają mieszkańcy okolicznych miast Kalisza i Ostrowa Wlkp., głównie jesienią zbierając grzyby. W lasach w rejonie wsi Namysłaki wyznaczono 2 rezerваты przyrody, pierwszy z nich „Niwa” utworzony w 1959 r. o pow. 16,89 ha, stanowiący las o typie boru mieszanego z udziałem świerka, a drugi to „Majówka”, utworzony w 1958 r., o pow. 8,1 ha, również skupisko świerka z dodatkiem jodły.

Rezerwat przyrody „Majówka” położony jest 1 km na północny zachód od leśniczówki Biskupice, około 2,5 km na wschód od Strzyżewa. Rezerwat zajmuje powierzchnię 8,1 ha i utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 września 1958 r. Początki utworzenia rezerwatu sięgają 1948 r.

Granice: północna, wschodnia i południowa przebiegają wzdłuż granicy łąki, granicę zachodnią natomiast stanowi linia oddziałowa, za którą rozciąga się otulina rezerwatu o szerokości 2–30 m. „Majówka” położona jest na środkowej trasie doliny Baryczy, którą pokrywają dość żyzne gleby bielcowe. Teren rezerwatu jest płaski, a przeciętny poziom wód gruntowych wynosi 170–240 cm. Ochroną został tu objęty, zbliżony do naturalnego, fragment boru mieszanego świeżego, którego drzewostan stanowią: sosny, jodły, dęby i świerki. Jodły i świerki, osiagające tu północną granicę naturalnego zasięgu, rozwijają się i odnawiają bardzo dobrze z samosiewu. Świerki są gatunkiem wykazującym największą dynamikę rozwojową. Zagrożają one nawet rozwojowi młodych jodełek i sosenek, co wymaga stosowania zabiegów pielęgnacyjnych. W domieszcze i na obrzeżach – na granicy z łąkami – występuje na piętrze podokapowym olsza czarna oraz sporadycznie grab, brzoza i buk. Z roślin chronionych w rezerwacie występują: widłak goździsty, bluszcz pospolity, wawrzyn, wilcze łyko. W rezerwacie całą powierzchnię zaliczono do jednego zespołu – grądu wschodniopolskiego trzcinnikowego.

Ponadto w gminie znajdują się pomniki przyrody – piękne aleje przydrożne: lipowa w Sieroszewicach, brzoza w Masanowie, dębowa w Raduchowie oraz zabytkowy krzyż z 1859 r. dłuta Pawła Brylińskiego we wsi Kania.

7.6.2. Zabytki

- Kościół p.w. św. Jana Ewangelisty w Ołoboku.

Wybudowany na przełomie XV i XVI w. Obok kościoła znajdują się pozostałości po klasztorze cysterek. Budynek w stylu późnogotyckim dwukrotnie zniszczył pożar; odbudowany w latach 1695–1696. W latach 1780–1788 przebudowano fasadę zachodnią kościoła i dobudowano wieżę dzwonnicy. Większość zabudowań klasztornych rozebrano w 1882 r. Kościół był restaurowany w latach 1922–1924.

Wewnętrzny wystrój kościoła z bogatą dekoracją snycerską pochodzi z lat 1779–1795 i ma charakter rokokowy. Z zabudowań klasztornych zachowało się tylko piętrowe skrzydło przylegające od północy do kościoła oraz skarbczyk i kapitułarz. Przy kościele stoi barokowa, kamienna figura św. Wawrzyńca.

- Dwór w Parczewie.

Pochodzi z lat 80. XIX w. Obiekt z piętrowym ryzalitem frontowym i skrzydłem wschodnim. Frontowy ganek podjazdowy wsparty na dwóch tokańskich kolumnach i dwóch filarach nakrytym tarasem.

Ganek podjazdowy wsparty na dwóch kolumnach tokańskich – filarach o kanelowanych trzonach, nakryty tarasem. Część główna dwutraktowa, z holem i salonem na osi, skrzydło dawniej jednotraktowe. Elewacje tynkowane z szerokim pasem z płycinami przy poddaszu. Około 1782 r. w dworze była prywatna kaplica. Od 1947 r. mieści się tu szkoła podstawowa.

- Krzyż autorstwa Pawła Brylińskiego w Kani.

Krzyż przydrożny w Kani należy do najciekawszych prac Pawła Brylińskiego. Pochodzi z 1856 r. Z trzech stron pokryty jest figurami świętych. Postacie zostały wyrzeźbione w pniu belki, ustawione są w czterech kondygnacjach a ponad nimi wisi figura Chrystusa.

- Drewniana dzwonnica z XVIII w. w Ołoboku.

- Mur klasztorny z XVIII w. w Ołoboku.

- Dawna organistówka z XIX w. w Ołoboku.

- Kościół drewniany p.w. św. Jana Chrzciciela w Ołoboku (XVI w.).

- Pałac w Rososzycy – pałac Skórzewskich z lat 70. XIX wieku, neorenesansowy (z odwołaniami do renesansu włoskiego), wielobryłowy. Obecnie widoczne są na nim znaki czasu, jest zamieszkały. W okolicy pałacu rozciąga się park.
- Pałac Brodowskich w Psarach (mieści się w nim Dom Pomocy Społecznej).

Turystyka w gminie jest słabo rozwinięta. Brakuje atrakcyjnej oferty noclegowej oraz gastronomicznej dla odwiedzających. W Rososzycy istnieje restauracja Al Sole z pokojami gościnnymi, a w całej gminie działa kilka gospodarstw agroturystycznych. Turystyka nie jest głównym źródłem dochodu mieszkańców gminy, dlatego też dziedzina ta nie jest szczególnie promowana ani reklamowana. Ograniczony potencjał turystyczny Sieroszewic może być rozwijany dzięki walorom przyrodniczym. Planowana jest budowa Zbiornika Retencyjnego Wielowieś Klasztorna, która może poprawić sytuację gminy w sferze turystyki.

Poniższa tabela zawiera wykaz gospodarstw agroturystycznych rozmieszczonych w różnych miejscowościach gminy.

Tabela 17. Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie (nie będących obiektami hotelarskimi) na terenie gminy Sieroszewice

Nazwa	Adres obiektu	Liczba pokoi	Liczba miejsc
„AGROTURYSTYKA SABINA ZAWIŚLAK”	ul. Ostrowska 28A 63-405 Sieroszewice	3	6
Bronisława Stępiak – właściciel Małgorzata Ostrowska – dzierżawca „POD PODKOWĄ”	Psary ul. Środkowa 19 63-405 Sieroszewice	2	7
Jolanta Frydrychowicz „NAD PROSNĄ”	ul. Ceglana 44 Wielowieś 36-405 Sieroszewice działka nr 1154	1	3
Danuta Lubryka Sławin 29 „POD BOCIANEM”	Sławin 29 63-405 Sieroszewice	3	9

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

7.7. Rolnictwo

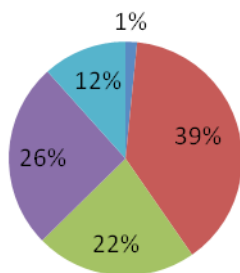
Na wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej decydujący wpływ ma jakość gleb, ukształtowanie powierzchni, agroklimat oraz warunki wodne. Grunty orne zajmują 40% powierzchni gminy. Zdecydowana większość (ponad 75%) gleb gminy Sieroszewice należy do gleb o słabej przydatności uprawowej. Są to mało żyzne gleby kompleksy żytznego słabego i bardzo słabego kl. V, VI i VIz, na ogół trwale za suche, przewiewne i przepuszczalne, bardzo mało urodzajne.

Pod względem powierzchni w gminie przeważają gospodarstwa rolne liczące od 1 do 5 ha. Stanowią one 39% wszystkich gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w gminie. Znaczną część zajmują gospodarstwa większe, o powierzchni od 5 do 10 ha oraz od 10 do 15 ha. Gospodarstwa liczące co najmniej 15 ha stanowią 12% ogółu gospodarstw. Rzadko spotykane w gminie są małe gospodarstwa, które zajmują do 1 ha, gdyż ich udział w liczbie wszystkich gospodarstw prowadzących działalność wynosi 1%.

Wśród gruntów rolnych prawie 90% zajmują użytki rolne w dobrej kulturze. Znaczna część gruntów gminy znajduje się pod zasiewami. Niecałe 17% w gminie zajmują łąki trwałe. Pozostałe formy użytkowania gruntów mają marginalne znaczenie w ogóle użytkowania gruntów rolnych.

Wykres 7. Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą w gminie Sieroszewice w 2010 r.

■ do 1 ha włącznie ■ 1 - 5 ha ■ 5 - 10 ha ■ 10 -15 ha ■ 15 ha i więcej

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 18. Użytkowanie gruntów rolnych w gminie Sieroszewice w 2010 r.

Użytkowanie gruntów rolnych [ha]	
grunty ogółem	9533,70
użytki rolne ogółem	8568,83
użytki rolne w dobrej kulturze	8538,56
pod zasiewami	6630,34
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	135,27
uprawy trwałe	9,42
sady ogółem	8,79
ogrody przydomowe	5,66
łąki trwałe	1620,41
pastwiska trwałe	137,46
pozostałe użytki rolne	30,27
lasy i grunty leśne	586,09
pozostałe grunty	378,78

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 19. Rodzaje upraw w gminie Sieroszewice w 2010 r.

Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów [ha]	
gospodarstwa rolne ogółem	
ogółem	978
zboża razem	969

zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	963
ziemniaki	336
uprawy przemysłowe	6
buraki cukrowe	0
rzepak i rzepik razem	5
strączkowe jadalne na ziarno razem	0
warzywa gruntowe	16

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Pod względem upraw, należy zauważyć, że prawie wszystkie gospodarstwa w gminie zajmują się uprawą zboża. Ponad 34% uprawia ziemniaki, natomiast na uprawę buraków, rzepaku czy uprawy przemysłowe decydują się pojedyncze gospodarstwa.

Tabela 20. Zwierzęta gospodarskie w gminie Sieroszewice 2010 r.

Zwierzęta gospodarskie [szt.]	
gospodarstwa rolne ogółem	
bydło razem	472
bydło krowy	390
trzoda chlewna razem	559
trzoda chlewna lochy	472
konie	39
drób ogółem razem	330
drób ogółem drób kurzy	316

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najwięcej gospodarstw w gminie Sieroszewice hoduje trzodę chlewną oraz bydło. Znaczna część (70%) posiada drób. Niektóre gospodarstwa zajmują się hodowlą koni.

Czynnikiem wpływającym na rozwój rolnictwa jest również poziom jego obsługi. Na terenie gminy jest on dostosowany do niezbyt wysokiego poziomu rozwoju rolnictwa. Świadczyć o tym może liczba instytucji i przedsiębiorstw świadczących usługi dla rolnictwa. Zaliczyć do nich można:

- magazyn zbożowy w Parczewie (wykorzystywane głównie do własnych potrzeb),
- skup żywca w Westrzy,
- punkt weterynaryjny w Wielowci,
- punkt doradztwa rolniczego w Sieroszewicach,
- składy pasz w Rososzycy.

Ponadto na terenie gminy organizowane są tymczasowe punkty skupu żywca, ziemniaków i runa leśnego. Poza tym znajduje się wiele punktów sprzedaży pasz i nawozów sztucznych.

8. Infrastruktura techniczna

8.1. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Sieroszewice w 2012 r. wynosiły 2392 mieszkania. Wśród nich 94,9% wyposażonych jest w instalację wodociągową, 84,4% w łazienkę i 69,3% w centralne ogrzewanie. Należy więc uznać, że część mieszkań wymaga remontu i podłączenia do instalacji tak, by odpowiadały współczesnym standardom.

Tabela 21. Wyposażenie mieszkań w instalacje w gminie Sieroszewice w 2012 r.

Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań [%]	
wodociąg	94,9
łazienka	84,4
centralne ogrzewanie	69,3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Porównując warunki mieszkaniowe w gminie Sieroszewice z powiatem ostrowskim i województwem wielkopolskim, można zauważyć, że pod względem przeciętnej powierzchni mieszkania w gminie panują znacznie bardziej korzystne warunki niż w powiecie czy województwie. Mieszkanie w omawianej jednostce ma średnio 102,3 m² powierzchni, podczas gdy w powiecie ostrowskim jest to 87,6 m² a średnia dla województwa wynosi 80,1 m².

Gmina Sieroszewice wypada nieco gorzej pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, która wynosi dla gminy 25,4 m², a dla powiatu i województwa odpowiednio 26,8 i 26,3 m².

Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców zarówno dla województwa i powiatu przekracza 300, natomiast w przypadku gminy Sieroszewice wynosi 248 mieszkań.

Tabela 22. Warunki mieszkaniowe w gminie Sieroszewice na tle powiatu i województwa w 2012 r.

		gmina Sieroszewice	Powiat ostrowski	Województwo wielkopolskie
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	102,3	87,6	80,1
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	25,4	26,8	26,3
mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	248,0	305,6	328,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

8.2. Sieć komunikacyjna

Układ drogowy gminy tworzą:

- droga wojewódzka nr 450 Kalisz – Opatów,
- drogi powiatowe:
 - nr 210 Ostrów Wielkopolski – Wielowieś,
 - nr 265 Ołobok – Godziesze Wielkie,
 - nr 266 Miłaszka – Jeziorki
 - nr 269 Wielowieś – Masanów,
 - nr 270 Kaliszkowice Ołoboczne – Ołobok,
 - nr 271 Strzyżew – Namysłaki,
 - nr 272 Parczew – Mikstat,
 - nr 273 Biskupice Ołoboczne – Parczew,
 - nr 275 Sieroszewice – Bilczew,
 - nr 276 Rososzyca – Śliwniki
 - nr 435 Przygodzice – Strzyżew,
 - nr 436 Chynowa – Biskupice Zabaryczne
- 87 dróg gminnych.

Droga wojewódzka posiada nawierzchnię bitumiczną. Jest to droga jednojezdniowa o szerokości od 20 do 13 m.

Drogi powiatowe posiadają prawie w całości nawierzchnie bitumiczną, jedynie droga relacji Miłaszka – Jeziorki posiada powierzchnię utwardzoną. Szerokość dróg powiatowych (pasa drogowego) wynosi od 18 do 10 m. Nie spełniają one jednak wymaganych parametrów dotyczących np. szerokości drogi.

8.3. Sieć energetyczna

Energia elektryczna jest doprowadzona do wszystkich miejscowości w gminie i teren gminy uznaje się za zelektryfikowany w 100%. Zapotrzebowanie odbiorców w energię elektryczną zabezpieczana jest systemem sieci średniego (15 kV) i niskiego napięcia z odpowiednią ilością stacji transformatorowych 15/04 kV. Stacje te rozmieszczane są we wszystkich wsiach gminy. Generalnie należy stwierdzić, że stan techniczny sieci uznaje się ogólnie za zadowalający. Podlegają one systematycznej modernizacji, w zależności od stopnia zużycia i dostępnych środków. Przez północno-zachodnią część gminy przebiega linia elektroenergetyczna, napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV Ostrów Wielkopolski – Wschód – Kalisz Piwonice. Jest to jedna z podstawowych linii zasilających między innymi Ostrów Wielkopolski. Stan techniczny linii jest dobry i nie wymaga remontu. Na trasie przebiegu ww. linii obowiązuje strefa ochronna ze względu na oddziaływanie pola elektromagnetycznego.

Wynosi ona 14,5 m od skrajnego przewodu z każdej strony (rozpiętość przewodów 6–7 m).

W ostatnich latach na terenie gminy wybudowano dwutorową linię elektroenergetyczną 400 kV Ostrów – Rogowiec/Trębaczew. Jej lokalizacja była poprzedzona konsultacjami społecznymi i przebiega z dala od zabudowy mieszkaniowej.

8.4. Sieć kanalizacyjna

W miejscowości Rososzyca znajduje się biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków, która jest zarządzana przez Gminny Zakład Komunalny.

Do zakresu działania Zakładu należy utrzymanie i eksploatacja:

- oczyszczalni ścieków w Rososzycy wraz z siecią kanalizacyjną,
- hydroforni i wodociągów wiejskich.

W ramach wykonywania swoich zadań Zakład świadczy usługi dla mieszkańców gminy w zakresie:

- dostarczania wody,
- odprowadzania ścieków,
- może również wykonywać usługi transportowe, remontowo-budowlane i inne na rzecz gminy.

Mieszkańcy gminy korzystają ponadto z usług Zakładu w zakresie: otrzymywania warunków technicznych do projektowania przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego, uzgodnienia projektu budowlanego przyłącza, nadzoru technicznego nad budową przyłącza.

Tabela 23. Kanalizacja w gminie Sieroszewice w 2014 r.

Kanalizacja w gminie Sieroszewice		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	36,6
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	36,6
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	36,6
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	762
ścieki odprowadzone	dam ³	77
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2870

Źródło: Urząd Gminy Sieroszewice

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 36,6 km i, podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej, całość pozostaje pod zarządem Gminy. Do kanalizacji ma dostęp 2870 osób, czyli 29,3%. Oznacza to, że w zakresie poprawy dostępności do kanalizacji należy pilnie podjąć działania. Rada Gminy Sieroszewice podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze gminy Sieroszewice. Dotacje celowe mogą być udzielane na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze gminy, na których budowa zbiorczych systemów kanalizacyjnych, bądź podłączenie do istniejącego lub projektowanego systemu kanalizacyjnego jest z przyczyn technicznych niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona.

8.5. Kanalizacja deszczowa

Wody opadowe z terenu gminy są odprowadzane w większości przez drobne cieką, strumienie i rowy melioracyjne bezpośrednio do rzek przebiegających przez teren gminy: Proсны, Ołoboku, Baryczy, Gniłej Baryczy. Większość wymienionych cieków prowadzi wody opadowe jedynie okresowo. Na terenie gminy praktycznie nie istnieje system kanalizacji deszczowej. Występujące szczątkowo w kilku wsiach (Rososzyca, Wielowieś Klasztorna, Westrza) sieci odprowadzają wody bezpośrednio do rowów melioracyjnych.

8.6. Sieć wodociągowa

Długość wodociągowej sieci rozdzielczej w 2012 r. wynosiła 137,1 km i w całości jest w zarządzie gminy. Do budynków mieszkalnych wodę prowadzą 2142 połączenia, a liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wynosi 8678, co stanowi 90% ogółu ludności w gminie.

Tabela 24. Sieć wodociągowa w gminie Sieroszewice w 2012 r.

Wodociągi w gminie Sieroszewice		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	137,1
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	137,1
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2142
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8678

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wodociągi gminne zaopatrywane są w wodę z pięciu stacji. Są to:

- Stacja wodociągowa Biernacice,
- Stacja wodociągowa Namysłaki,
- Stacja wodociągowa Sieroszewice,
- Stacja wodociągowa Psary,
- Stacja wodociągowa Strzyżew.

Wszystkie stacje wodociągowe wykonane zostały w technologii tradycyjnej i wyposażone w standardowe zestawy hydroforowe. Wszędzie działają stacje uzdatniania wody. We wszystkich stacjach ujmowane są wody z utworów czwartorzędowych. Na potrzeby systemu wodociągowego gminy Sieroszewice pracuje również przepompownia wody, która zlokalizowana jest w miejscowości Strzyżew

Na całej długości wodociągowej zainstalowano hydranty przeciwpożarowe. Są one rozmieszczone adekwatnie do stopnia zurbanizowania danej wsi. Hydranty przeciwpożarowe stanowią punkt czerpania wody do celów przeciwpożarowych. Ponadto są wykorzystywane do celów eksploatacyjnych wodociągu (wypływ wody przy płukaniu sieci, odpowietrzanie sieci wodociągowej itp.). Ilość i rozmieszczenie hydrantów wzdłuż przebiegu sieci w centrach wsi należy uznać za zadowalający. Natomiast niezadowalająca jest ilość hydrantów w bardziej odległych rejonach gminy, gdzie zabudowa jest bardzo rozproszona.

8.7. Sieć gazowa

Gmina Sieroszewice nie posiada zasilania w gaz. Z uwagi na coraz powszechniejsze wykorzystywanie gazu jako czynnika grzewczego, z uwagi na jego małą szkodliwość dla środowiska, problem ten wymaga pilnego rozważania i opracowania stosownej dokumentacji koncepcyjnej, a następnie dokumentacji technicznej.

W skali całej gminy z sieci gazowej korzysta 0,1% ludności (stan na 2012 r.).

W wielu gospodarstwach domowych dla celów przygotowywania posiłków wykorzystuje się gaz propan butan z butli. Coraz więcej obiektów wykorzystuje ten gaz również do ogrzewania pomieszczeń.

8.8. Sieć telekomunikacyjna

Na terenie gminy Sieroszewice funkcjonują dwa rodzaje sieci telefonicznych: kablowa oraz radiowa. Sieć naziemna została zastąpiona siecią kablową. Wszystkie nowe lub modernizowane sieci to sieci kablowe bądź radiowe. Natomiast dostęp do internetu jest zapewniany w gminie przez prywatnych operatorów.

9. Powiązania zewnętrzne

Lokalna Grupa Działania 7 „Kraina Nocy i Dni”

Gmina Sieroszewice jest członkiem LGD, która została utworzona w 2006 r.

Stowarzyszenie obejmuje swoim działaniem sąsiadujące ze sobą gminy powiatu kaliskiego: Blizanów, Ceków-Kolonia, Godziesze Wielkie, Koźminek, Opatówek, Żelazków oraz gminę Sieroszewice, która jako jedyna z powiatu ostrowskiego wchodzi w skład tej Grupy.

Za główne cele ogólne dla obszaru działania Stowarzyszenia LGD 7 „Kraina Nocy i Dni” wyznaczono:

- stworzenie rozpoznawalnej marki jako element rozwoju obszaru działania LGD 7 „Kraina Nocy i Dni”,
- rozwój sportu i turystyki poprzez wykorzystanie zasobów naturalnych oraz walorów kulturowych i historycznych,
- poprawa dbałości o środowisko naturalne, usprawnienie gospodarki odpadami komunalnymi i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

Związek Gmin i Powiatów Wielkopolskich

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski jest jedną z największych regionalnych organizacji jednostek samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej. Działa od 1991 r. i obecnie skupia 103 gminy i 13 powiatów z terenu Wielkopolski. Członkami Stowarzyszenia są Poznań, Kalisz, Konin, Piła i Ostrów Wielkopolski oraz kilkadziesiąt gmin wiejskich, w tym gmina Sieroszewice.

Stowarzyszenie działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego. Stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich

Celem Stowarzyszenie jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów w zakresie dziedzictwa cysterskiego. W 2007 r. Gmina przystąpiła do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich.

Gmina Sieroszewice jest członkiem **Stowarzyszenia Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych**. Celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz pomoc w podnoszeniu efektywności jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań publicznych, w szczególności poprzez:

- działania edukacyjno-doradcze oraz informacyjno-wydawnicze skierowane do działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego osób,
- wsparcie jednostek samorządu terytorialnego we wdrażaniu nowoczesnych narzędzi zarządzania,
- wsparcie jednostek samorządu terytorialnego przy wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych wspomagających zarządzanie.

W 2014 r. Gmina Sieroszewice przystąpiła do **Stowarzyszenia „Dolina Prosy”**. Celem działania stowarzyszenia jest:

- upowszechnianie idei samorządności lokalnej,
- podejmowanie działań zmierzających do gospodarczego i kulturalnego rozwoju gminy i powiatu, ochrony środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, przeciwdziałaniu bezrobociu i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu, a także poprawy bezpieczeństwa publicznego, edukacji, pomocy społecznej i ochrony zdrowia,
- inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć w dziedzinie promocji i rozwoju turystyki na terenie zrzeszonych gmin i powiatów.

Gmina Sieroszewice znajduje się w zasięgu realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego Kalisza z Ostrowem Wielkopolskim na potrzeby realizacji Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020.

Gmina Sieroszewice współpracuje z gminą Jaroměřice w Czechach. Uroczystą umowę o współpracy wójt gminy Sieroszewice Czesław Berkowski i starosta Jaroměřic Rostislav Grulich podpisali w marcu 2007 r. w Czechach. Współpraca dotyczy przede wszystkim działalności w zakresie kultury, sportu oraz turystyki. Ścisła współpraca zawiązała się między strażakami i sportowcami.

ZAŁĄCZNIK NR 2. ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT – POŁOŻENIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ położenie w niedużej odległości od Ostrowa Wlkp. – możliwość przepływu pracowników, dostęp do usług;▪ przebieganie drogi powiatowej przez gminę – połączenie z Ostrowem i Kaliszem;▪ łagodny klimat w gminie charakteryzujący się mniejszą amplitudą temperatur – wpływa to na stan infrastruktury, która nie jest narażana na drastyczne zmiany; możliwość zaoszczędzenia środków;▪ eksploatacja posiadanych surowców: ilastych i piaskowych – możliwość wykorzystania ich w budownictwie;▪ położenie na terenie gminy „Doliny Proсны” – podnoszenie walorów krajobrazowych;▪ parki dworskie – miejsce rekreacji i odpoczynku.	<ul style="list-style-type: none">▪ duża odległość od dużych miast – Poznania, Wrocławia – przeszkoda w integracji z nimi, uczestniczenia w projektach przez nie realizowanych;▪ słabe gleby w przeważającej części gminy;▪ brak zbiorników o charakterze rekreacyjnym, które mogłyby zachęcić do wycieczek weekendowych czy jednodniowych;▪ pozaklasowość wód Proсны, przekroczenie dopuszczalnych stężeń – zły stan czystości wód;▪ mała zasobność w surowce mineralne – brak możliwości oparcia gospodarki o dany surowiec i stworzenia miejsc pracy;▪ występowanie problemu „niskiej emisji” ze względu na spaliny samochodowe oraz tradycyjne metody ogrzewania.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ poprawa zagospodarowania przestrzennego – ujednoczenie zabudowy gminy i określenie stałych standardów na przyszłość;▪ wykorzystanie energetyczne spiętrzonej wody z rzek (zbiornik na Prośnie);▪ poszukiwanie źródeł energii odnawialnej oraz wykorzystywanie potencjału w zakresie energii słonecznej.	<ul style="list-style-type: none">▪ niespełnianie wymogów prawodawstwa w sferze ekologicznej i ochrony powietrza ze względu na niewykorzystywanie źródeł energii odnawialnej;▪ wyczerpanie się surowców mineralnych;▪ zagrożenie powodziowe ze względu na ciek Proсны i Baryczy.

ANALIZA SWOT – DEMOGRAFIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ stała liczba ludności w gminie pozwalająca na jej harmonijny rozwój, brak załamania w tej sferze;▪ zbieżność w saldzie migracji zewnętrznej i wewnętrznej – możliwość wpływania tymi samymi środkami i działaniami na te procesy demograficzne;▪ dość dobra struktura wiekowa gminy na tle powiatu, województwa i kraju;▪ niski wskaźnik obciążenia demograficznego – oddziaływanie na gospodarkę gminy oraz życie ludności.	<ul style="list-style-type: none">▪ spadek przyrostu naturalnego przez kilka lat;▪ mała gęstość zaludnienia negatywnie wpływająca na tempo życia w gminie; rozproszenie mieszkańców, brak integracji;▪ ujemne saldo migracji zewnętrznych – emigracja zarobkowa, opuszczenie gminy przez mieszkańców w wieku produkcyjnym.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ rosnące saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych – napływ do gminy nowych mieszkańców, utrzymanie się tendencji na dłużej;▪ przyrost naturalny na poziomie dodatnim – wzrost liczby mieszkańców w dłuższej perspektywie.	<ul style="list-style-type: none">▪ zmiany w strukturze wiekowej gminy – spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrost w poprodukcyjnym – obciążenie młodych pokoleń koniecznością utrzymywania licznej grupy osób nieaktywnych zawodowo.

ANALIZA SWOT – SYTUACJA GOSPODARCZA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ przewaga podmiotów gospodarczych w dziedzinie usług – świadczy o wysokim stopniu rozwoju jednostki;▪ funkcjonowanie głównie małych firm – dbałość o pracownika, chęć zaangażowania się działalność firmy, utożsamianie się z firmą;▪ spadek liczby bezrobotnych – poprawa sytuacji na rynku pracy, stabilność finansowa społeczeństwa;▪ najniższy poziom bezrobocia wśród gmin powiatu;▪ duża liczba instytucji otoczenia biznesu – wdrażanie projektów, które mogą oddziaływać na gminę;▪ wsparcie dla przedsiębiorstw lokalnych;▪ oparcie przemysłu o lokalne surowce i siłę roboczą.	<ul style="list-style-type: none">▪ brak kapitału zagranicznego, który pozwoliłby na rozwój gminy, stworzenie miejsc pracy;▪ brak dużych zakładów i infrastruktury z nimi powiązanej;▪ przewaga małych, rodzinnych firm – ograniczenie możliwości zatrudniania osób z zewnątrz;▪ bezrobocie dotykające w znacznej części osoby młode – czynnik motywujący do opuszczania gminy;▪ słabo rozwinięta turystyka, brak zaplecza rekreacyjnego w gminie;▪ duże znaczenie rolnictwa w gminie przy średnio korzystnych warunkach.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ utrzymanie się spadkowej tendencji w bezrobociu, która przełoży się na poprawę sytuacji w całej gminie;▪ wdrażanie w otoczeniu gminy innowacji, które podniosą jej konkurencyjność.	<ul style="list-style-type: none">▪ spadek bezrobocia łączący się wyjazdem za granicę w celu poszukiwania pracy;▪ ograniczony potencjał turystyczny – trudność w promocji gminy na tle innych, bardziej atrakcyjnych jednostek.

ANALIZA SWOT – – INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ publiczne przedszkola na terenie gminy umożliwiające rodzicom dzieci podjęcie pracy zawodowej;▪ istnienie kilku szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi – dobra organizacja logistyczna, możliwość kontynuowania nauki w placówce;▪ wysoki wskaźnik komputeryzacji szkół – zapewnienie uczniom dostępu do sprzętu niezbędnego do nauki, komfort korzystania z komputerów;▪ działalność GOK-u – pobudzanie kreatywności, wrażliwości wśród młodzieży;▪ aktywność GBP – szerzenie czytelnictwa i zainteresowania historią regionu;▪ działalność zespołów i orkiestry dętej – dbałość o regionalne tradycje, patriotyzm lokalny;▪ Muzeum Ziemi Ołobockiej – atrakcja turystyczna, promowanie historii regionu;▪ dość rozbudowana baza sportowa, działalność klubów sportowych – sport sposobem na spędzenie wolnego czasu, integracja młodzieży,▪ cykliczne imprezy sportowe – aktywizacja społeczności, promocja gminy na zewnątrz;▪ bezpieczeństwo publiczne zapewnione na odpowiednim poziomie;▪ dostęp do lekarzy różnych specjalności;▪ działalność organizacji pozarządowych – przejaw aktywności społeczeństwa i zaangażowania w sprawy gminy, dbałość o tradycję, podnoszenie jakości życia.	<ul style="list-style-type: none">▪ realizowanie obowiązku szkolnego przez część dzieci poza gminą – brak całkowitej skolaryzacji;▪ niewystarczająca oferta zajęć i form aktywności artystycznej;▪ ubóstwo będącą główną przyczyną wypłacania pomocy społecznej – niski komfort życia mieszkańców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ wykorzystywanie nowoczesnych technologii do nauki ze względu na dobre wyposażenie szkół;▪ promocja gminy poprzez sukcesy drużyn sportowych.	<ul style="list-style-type: none">▪ niszczenie infrastruktury sportowej – konieczność utrzymywania obiektów w dobrym stanie, ponoszenie kosztów.

ANALIZA SWOT – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ dość dobre warunki mieszkaniowe pod względem powierzchni mieszkań; wyposażenie większości mieszkań w wodociąg i łazienkę;▪ przebieganie przez gminę drogi wojewódzkiej łączącej gminę z Kaliszem – dostępność do gminy, możliwość dojazdu do pracy;▪ dobry stan sieci energetycznej i całkowita elektryfikacja gminy;▪ dość dobry stan sieci wodociągowej i dostęp do niej.	<ul style="list-style-type: none">▪ niedobór w części mieszkań pod względem dostępu do centralnego ogrzewania;▪ brak dróg o utwardzonej nawierzchni▪ niespełnianie wymogów w zakresie szerokości dróg;▪ bardzo niski odsetek ludności korzystający z sieci kanalizacyjnej – obniżenie standardu życia, zagrożenie epidemiologiczne, skażenie środowiska;▪ brak sieci gazowej i wykorzystywania tego źródła.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ funkcjonowanie GZK i oczyszczalni ścieków – poprawa w gminie w zakresie dostępności do kanalizacji;▪ poprawa warunków bytowych pod względem instalacji sanitarnych – podwyższenie życia mieszkańców, osiedlanie się nowych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none">▪ awarie sieci utrudniające życie gminy;▪ pogarszanie się stanu sieci rozdzielczych w przypadku ich nieodpowiedniej lub zbyt rzadkiej konserwacji;▪ przewlekłość działań zmierzających do rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;▪ brak zainteresowania mieszkańców budową sieci gazowej.

ANALIZA SWOT – POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie m.in. ochrony środowiska i turystyki – łatwiejsze osiągnięcie celu dzięki pracy zespołowej;▪ integracja z województwem dzięki członkostwu w ZgiPW;▪ współpraca z jednostką zagraniczną – poznawanie innych systemów administracji, historii i kultury.	<ul style="list-style-type: none">▪ mała liczba partnerów zagranicznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">▪ objęcie inwestycjami w ramach ZIT;▪ motywacja do nauki języków obcych;▪ zwiększenie rozpoznawalności gminy.	<ul style="list-style-type: none">▪ zdominowanie przez bardziej rozwinięte, sąsiednie jednostki.

ZAŁĄCZNIK NR 3. RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH

WSTĘP

Badanie ankietowe zostało zrealizowane na zlecenie Wójta Gminy Sieroszewice w ramach opracowywanej Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice. Objęto nim reprezentatywną grupę mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, pochodzących z obszaru gminy.

Raport powstał w oparciu o dane z niniejszego badania ankietowego, przeprowadzonego na terenie gminy Sieroszewice w czerwcu 2014 r., na potrzeby którego przygotowano 3 rodzaje ankiet:

- dla mieszkańców gminy Sieroszewice,
- dla przedsiębiorstw posiadających siedzibę lub działających na obszarze gminy Sieroszewice,
- dla organizacji pozarządowych posiadających siedzibę lub działających na obszarze gminy Sieroszewice.

W tak sformułowanym kształcie badania ankietowego przyjęto możliwość wypełnienia więcej niż jednej ankiety. Dla przykładu, jeśli mieszkaniec jest równocześnie właścicielem firmy oraz członkiem stowarzyszenia, to miał możliwość wypełnienia trzech ankiet. Przyjęto, że inna jest percepcja mieszkańca, przedsiębiorcy oraz organizacji pozarządowej, gdyż podmioty te mają zupełnie inne problemy, cele, zakres działań, potrzeby, oczekiwania, a także relacje z samorządem terytorialnym.

Układ przedstawionych wyników stanowi odzwierciedlenie zrealizowanych ankiet. Opracowanie składa się z uwag metodologicznych, charakterystyki badanej populacji oraz tabel zawierających wyniki udzielonych odpowiedzi na pytania zawarte w arkuszach formularzy.

CEL I METODA BADAŃ

Realizacja niniejszego projektu badawczego stanowi integralną część prac nad Strategią Rozwoju Gminy Sieroszewice na lata 2014–2024. Zgodnie z założeniem, dokument ten ma nakreślać najważniejsze cele, do których dążyć będzie Gmina¹ Sieroszewice w perspektywie lat 2014–2024.

Kształt kwestionariuszy użytych do badania ankietowego i problematyka zawarta w poszczególnych formularzach wychodzą naprzeciw problemom istotnym z punktu rozwoju gminy Sieroszewice.

Celem ankiety skierowanej dla mieszkańca było przede wszystkim zbadanie poziomu jakości życia w gminie Sieroszewice. A zatem w szczególności istotne było zebranie informacji o problemach, potrzebach i jakości życia w gminie. Było to badanie ukierunkowane na zgromadzenie danych o subiektywnych odczuciach mieszkańców, jednakże nie w znaczeniu indywidualnych potrzeb, a w formie opinii społeczeństwa gminy Sieroszewice w ogóle. Respondenci odpowiadali także na pytania dotyczące m.in. oceny realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy w podziale na kategorie, takie jak: edukacja, bezpieczeństwo, rekreacja, kultura. Odpowiadający ponadto mogli wskazać, który obszar rozwoju powinien stanowić ich zdaniem priorytet działań Gminy w latach 2014–2024.

Ankieta dedykowana przedsiębiorcom była narzędziem badawczym do zobrazowania oceny prowadzenia działalności gospodarczej pozarolniczej/rolniczej oraz możliwości jej rozwoju na obszarze gminy Sieroszewice.

Kwestionariusz przeznaczony dla organizacji pozarządowych miał na celu przedstawienie problematyki dotyczącej prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, zebranie informacji o ich sytuacji, możliwościach rozwoju, a także o współpracy z administracją publiczną w gminie Sieroszewice.

Należy przy tym zaznaczyć, że kategorie wyżej wskazanych ankiet nie dotyczyły tylko zadań realizowanych przez samorząd terytorialny na poziomie Gminy, ale także poruszały kwestie, za które odpowiedzialność spoczywa na poziomie Powiatu, czy innych jednostek centralnych realizujących zadania kluczowe dla mieszkańców.

¹ Termin «gmina» rozumiany jest w niniejszym Raporcie jako obszar terytorialny. Nie należy go mylić z organem administracji publicznej, którego przedstawicielem jest Wójt oraz Urząd Gminy, będący jednostką pomocniczą dla Wójta. Z wyjątkiem pytania w ankiecie dla mieszkańca, w którym «Gmina» rozumiana jest jako organ administracji publicznej o przypisanych kompetencjach i obowiązkach, pozostałe terminy odnoszą się do gminy w kontekście geograficznym, wspólnoty celów.

Dla przykładu, zadano pytania o edukację na poziomie zarówno podstawowym, gimnazjalnym jak i ponadgimnazjalnym, mimo że ten ostatni leży w gestii odpowiedzialności Powiatu. Takie podejście związane jest z podstawowym założeniem badania, którego celem było kompleksowe spojrzenie na ogół życia mieszkańców – obywateli w danym regionie zawężonym jego granicami administracyjnymi, a nie ocena stopnia wywiązywania się Gminy z przypisanych jej zadań własnych.

Każda osoba wypełniająca ankietę – niezależnie od tego, czy był to mieszkaniec, przedstawiciel przedsiębiorstwa czy organizacji pozarządowej – mogła zaproponować zadanie jego/jej zdaniem priorytetowe do realizacji na obszarze objętym badaniem. Było to pytanie otwarte, w którym proszono respondenta o podanie tematu zadania wraz z krótkim jego opisem oraz wskazaniem miejsca jego realizacji. Celem tego pytania była możliwość szerszego zaangażowania mieszkańców gminy Sieroszewice w proces uspołeczniania i wspólnego budowania jej Strategii Rozwoju. Pytanie to miało również na celu zweryfikowanie potrzeb oraz oczekiwań respondentów w zakresie przyszłości gminy, a także nakreślenie ważnych kierunków rozwojowych z poziomu operacyjnego.

Kwestionariusze do przeprowadzenia badania ankietowego w formie cyfrowej zostały przygotowane zarówno jako pliki w formacie *.doc czy *.pdf, jak i w wersji elektronicznego formularza, udostępnionego na portalu www.ebadania.pl. Dokumenty w formacie *.doc miały utworzone i włączone makra, celem ułatwienia i zautomatyzowania wyboru preferowanej przez respondenta odpowiedzi.

Kwestionariusze były dystrybuowane wieloma kanałami komunikacyjnymi, w tym m.in. poprzez:

- Urząd Gminy, ul. Ostrowska 65,
- Bibliotekę Publiczną w Ołoboku, Sieroszewicach i Strzyżewie,
- Gminny Ośrodek Kultury, ul. Ostrowska 49.

Do ostatecznej analizy statystycznej zakwalifikowano wszystkie przesłane drogą elektroniczną, jak i w wersji papierowej ankiety. W wyniku realizacji badania uzyskano łącznie **76 ankiet**, z czego w wersji elektronicznej zostało przesłanych: 2 ankiety dla przedsiębiorstw, 2 dla organizacji pozarządowych, 50 dla mieszkańców; w wersji papierowej otrzymano natomiast: 10 ankiet dla mieszkańca, 7 dla organizacji pozarządowych oraz 5 ankiet dla przedsiębiorstw. Dane z kwestionariuszy zostały poddane analizie statystycznej i merytorycznej. Przy realizacji ankiet zachowano anonimowość osób ankietowanych.

Przygotowane ankiety, tj. dla mieszkańca, przedsiębiorstwa, organizacji pozarządowej, przeznaczone były do samodzielnego wypełnienia. Struktura kwestionariuszy uwzględniała zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte, przy czym zdecydowanie przeważał typ pytania zamkniętego. W wybranych pytaniach o charakterze zamkniętym uwzględniono odpowiedź „inne”, z możliwością wyszczególnienia odpowiedzi, która nie znalazła się w zaproponowanym przez autorów badania katalogu. Ponadto w ankietach pojawiły się pytania ze skalą odpowiedzi od 1 do 5 (gdzie „1” oznaczało bardzo źle, a „5” – bardzo dobrze).

W niżej przedstawionej analizie wypełnionych ankiet, w części pytań odpowiedzi mogą nie sumować się do 100%. Spowodowane jest to występowaniem pytań, w których respondenci mogli nie udzielić odpowiedzi. W przedstawionych tabelach są również takie, w których wynik może przekroczyć wartość 100%, co wiąże się z możliwością udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

Niniejsze opracowanie stanowi raport z przeprowadzonych badań. Przy jego opracowaniu kierowano się zasadą precyzyjnego przedstawienia wyników i unikania ich krzyżowej, głębszej interpretacji statystycznej. Dzięki temu potencjalnie zainteresowany tą problematyką czytelnik będzie miał możliwość dokonania samodzielnej analizy w oparciu o przedstawione dane ilościowe i jakościowe.

GMINA SIERSZEWICE W PERCEPCJI MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA MIESZKAŃCÓW

Ankieta dla mieszkańca zawiera 8 pytań oraz metryczkę. Autorzy ankiety sformułowali 6 pytań zamkniętych oraz 2 pytania otwarte.

Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice.
2. Ogólna ocena życia w gminie.
3. Ocena sytuacji w gminie.
4. Ocena poczucia przynależności do gminy.
5. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy.
6. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2024.
7. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy w okresie 2014–2024 z punktu widzenia respondenta.
8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat.
9. Metryczka – informacje o respondentach.

METRYCZKA – INFORMACJE O RESPONDENTACH

Istotne jest, aby scharakteryzować grupę docelową, która wzięła udział w badaniu ankietowym skierowanym do mieszkańców. W tej części ankiety należało odpowiedzieć na pytania o to, jaka jest struktura płci, wieku, wykształcenia oraz zatrudnienia respondentów.

Tabela 1. Struktura płci respondentów

PŁEĆ RESPONDENTÓW	% WYPEŁNIONYCH ANKIET
Kobieta	67
Mężczyzna	33
Razem	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość respondentów, która wzięła udział w badaniu, stanowiły kobiety, ich przewaga jest znaczna, gdyż udział kobiet w badaniu wyniósł 67%, a mężczyzn 33%. Oznacza to, że zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne gminy Sieroszewice rozkłada się nierównomiernie z punktu widzenia struktury płci.

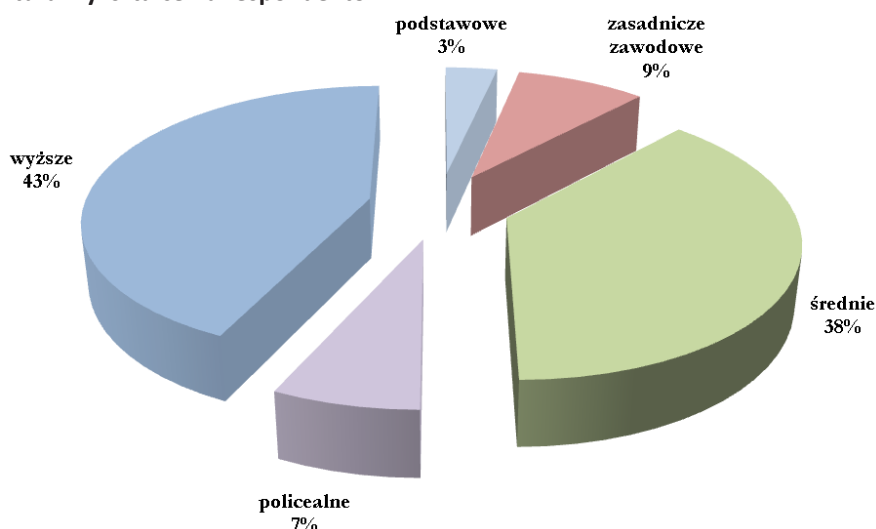
Tabela 2. Struktura wiekowa respondentów

WIEK	% WYPEŁNIONYCH ANKIET
15–20	5
21–30	30
31–40	35
41–50	15
51–60	12
Powyżej 60	3
Razem	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wśród zrealizowanych ankiet najczęściej należało do osób w wieku między 31 a 40 rokiem życia, którzy stanowią 35% wszystkich respondentów badania oraz pomiędzy 21 a 30 rokiem życia, którzy z kolei stanowią 30% wszystkich ankietowanych. Znaczący jest także udział w badaniu osób w wieku 41–50 lat, tj. 15% respondentów oraz w wieku 51–60 lat – 12%. Odsetek procentowy dwóch skrajnych grup wiekowych, tj.: powyżej 60 lat oraz między 15 a 20 rokiem życia jest najmniejszy i wynosi odpowiednio 3 i 5%. Jest to ważna informacja z perspektywy aktywizowania osób najmłodszych oraz najstarszych do zaangażowania w życie społeczne gminy. Należałoby się zastanowić przy okazji tej informacji m.in. nad poszukianiem innych kanałów informacyjnych dla tych grup wiekowych, a także nad diagnozą problemów w zakresie kapitału społecznego gminy. Tym bardziej, że sytuację w tym zakresie w gminie Sieroszewice odzwierciedla badanie realizowane w skali ogólnopolskiej przez Instytut Spraw Publicznych dotyczące społeczeństwa obywatelskiego oraz kapitału społecznego w Polsce, które wskazuje, że udział osób w wieku 15–20 oraz powyżej 60 roku w miejscowościach poza aglomeracjami miejskimi ma tendencję do utrzymywania się na stosunkowo niskim poziomie².

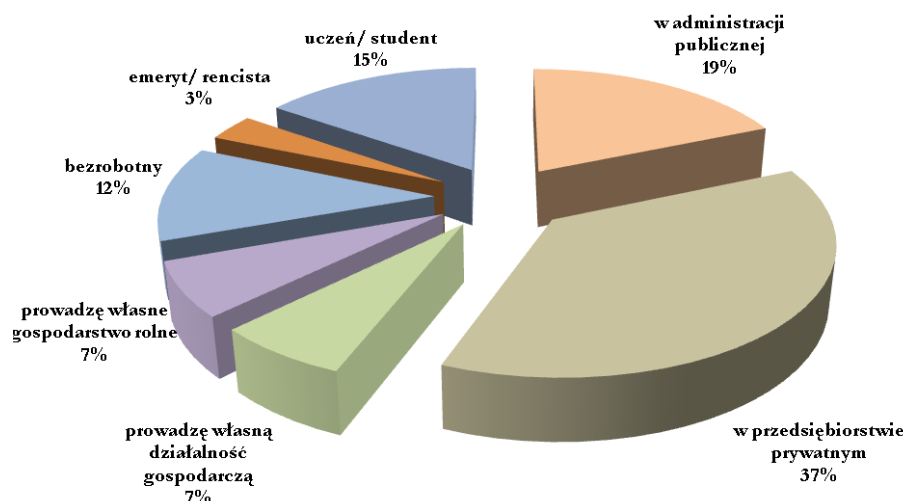
Wykres 1. Struktura wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej wśród osób ankietowanych deklarowało posiadanie wykształcenia wyższego (43%). Reprezentatywna była także grupa osób z wykształceniem średnim (38%).

Wykres 2. Struktura zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

² Zob. szerzej: *Partycypacja publiczna w praktyce*, red. Anna Olech, Warszawa 2013; *Przepis na uczestnictwo. Diagnoza partycypacji publicznej w Polsce*, red. Anna Olech, Warszawa 2013. Raporty dostępne na: <http://www.isp.org.pl/publikacje,25.html>

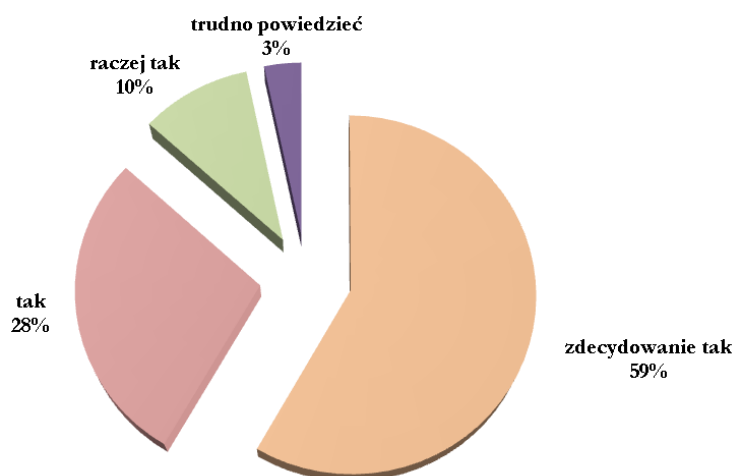

Najwięcej osób ankietowanych deklaruowało zatrudnienie w przedsiębiorstwach prywatnych (37%). Reprezentatywna była także grupa osób zatrudnionych w administracji publicznej (19%), a także uczniów i studentów, których udział w badaniu stanowił aż 15% wszystkich jego respondentów. Znaczącą ilość w przeprowadzonym badaniu stanowią również osoby bezrobotne, gdyż ich udział wyniósł 12%. Udział emerytów/rencistów, osób prowadzących własne gospodarstwo rolne oraz osób prowadzących własną działalność gospodarczą jest nieznaczący, gdyż kształtuje się na poziomie 7%. Najmniej liczną grupę pod kątem struktury zatrudnienia stanowią emeryci/renciści, którzy stanowią raptem 3% respondentów.

OCENA POTRZEBY POSIADANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE

Autorzy badania uznali za zasadne zapytanie respondentów o opinię, czy uważają oni za konieczne budowanie Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice. Ważny jest aspekt akceptacji procesu tworzenia Strategii Rozwoju, stąd istotnym jest zbadanie na samym wstępie jakie jest podejście do tego tematu samego społeczeństwa, a także czy występuje wśród niego i jaka jest ewentualna skala niezadowolenia.

Wykres 3. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

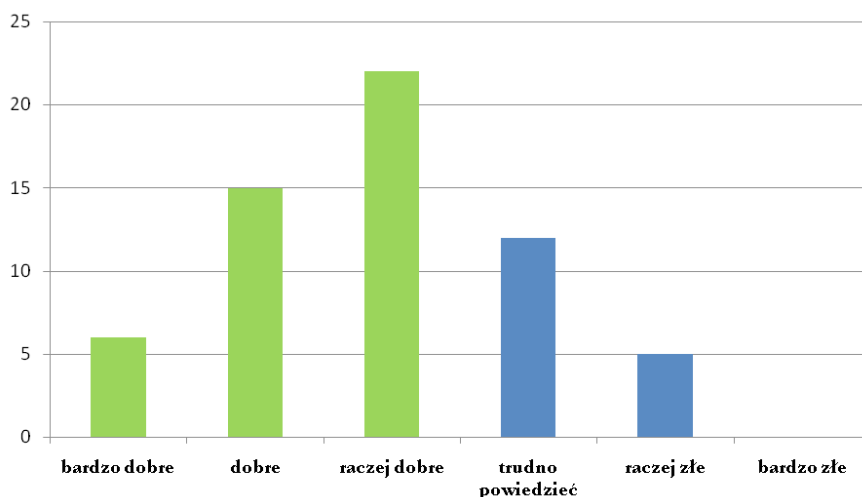
Zdecydowana większość, bo aż 97% respondentów, uznała proces budowania Strategii Rozwoju Gminy Sieroszewice za zasadny, w tym 59% ankietowanych uważa, że taka Strategia jest zdecydowanie potrzebna, 28% uważa, że jest potrzebna, a 10%, że jest raczej potrzebna. Zaledwie 3% respondentów stwierdziło, że „trudno powiedzieć”. Żaden z mieszkańców biorących udział w badaniu nie uznał, że gmina Sieroszewice nie potrzebuje Strategii Rozwoju. Taka struktura odpowiedzi oznacza, że mieszkańcy gminy Sieroszewice widzą potrzebę planowania strategicznego przez Urząd Gminy w oparciu o dokument Strategii Rozwoju, co może stanowić odzwierciedlenie ich niezadowolenia w stosunku do dotychczasowej polityki rozwoju regionalnego gminy.

OGÓLNA OCENA ŻYCIA W GMINIE SIEROSZEWICE

Celem pytania była próba zaprezentowania ogólnego poziomu jakości życia w gminie Sieroszewice. Jest to ważna informacja w szczególności przy diagnozowaniu problemów, celów oraz kierunków rozwoju gminy, które mają na celu podwyższenie poziomu jakości życia mieszkańców w gminie Sieroszewice.

Należy zwrócić uwagę na odpowiedź respondentów w pytaniu o ogólną ocenę poziomu życia w gminie Sieroszewice. Większość osób, bo aż 72%, zadeklarowało, że jakość ich życia jest zadowalająca, w tym: 10% oceniło ją bardzo dobrze, 25% dobrze, a 37% raczej dobrze. Negatywnie jakość życia w gminie Sieroszewice oceniło 8% respondentów, którzy postrzegają ją jako raczej złą. Natomiast 20% osób biorących udział w badaniu wskazało na trudność w zweryfikowaniu ich jakości życia w gminie. Analizując otrzymane odpowiedzi warto podkreślić, że mimo iż zdecydowanej większości respondentów żyje się dobrze w granicach gminy Sieroszewice, to niestety w społeczeństwie tym funkcjonuje również spora grupa osób, które są niezadowolone z warunków życia, co należy wziąć pod uwagę przy planowaniu kolejnych kierunków rozwoju gminy w najbliższym okresie.

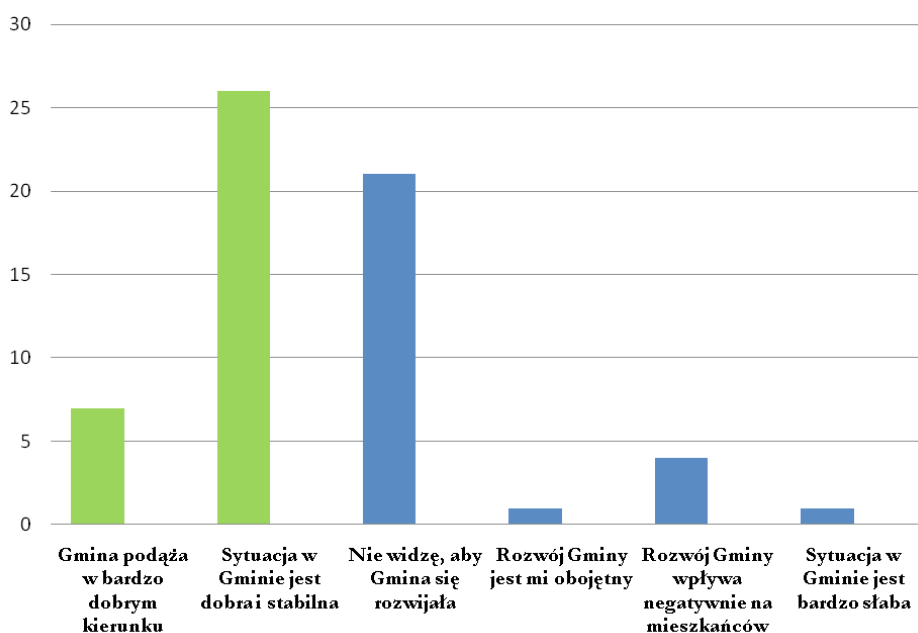
Wykres 4. Ogólna ocena życia w gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

OCENA SYTUACJI W GMINIE SIEROSZEWICE

Wykres 5. Ocena sytuacji w gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość badanych twierdzi, że sytuacja w gminie Sieroszewice jest dobra i stabilna (43%), a 12% uważa, że gmina podąża w bardzo dobrym kierunku i wyróżnia się na tle innych regionów. Z drugiej jednak strony, aż 35% ogółu badanych nie widzi, aby gmina ta rozwijała się.

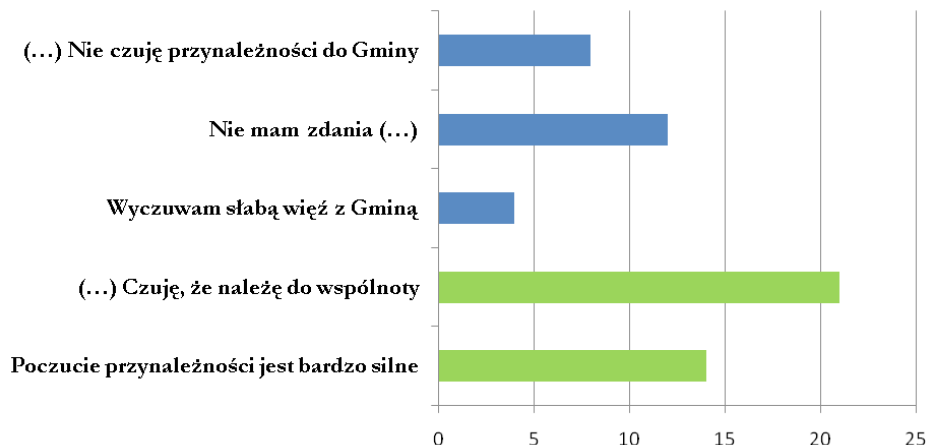
Jedynie 2% respondentów wskazało, że rozwój gminy jest im obojętny. Wśród odpowiedzi pojawiły się również głosy mieszkańców negatywnie oceniających kierunki rozwoju gminy, które stanowią 7% ogółu, a także wskazania, że sytuacja w gminie jest bardzo słaba, które z kolei stanowią 2% wszystkich odpowiedzi. Oznacza to, że mimo sporego odsetka mieszkańców gminy Sieroszewice pozytywnie oceniających sytuację gminy, duża część społeczeństwa nie dostrzega jej rozwoju, lub wręcz jednoznacznie stwierdza, że sytuacja w gminie jest zła i niekorzystnie oddziałuje na mieszkańców.

OCENA POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO GMINY SIEROSZEWICE

Problematyka poruszona w pytaniu opiera się na dwóch zagadnieniach. Pierwsze to: opinia o współpracy, relacjach Gminy z mieszkańcami. Drugie to poczucie przynależności do gminy. Intencją tak sformułowanego pytania było badanie krzyżowe, z jednej strony opinii o współpracy, komunikacji Gminy z mieszkańcami, a z drugiej poczucia przynależności do wspólnoty, do gminy. Należy to pytanie potraktować jako otwierające dyskusję, a nie jako podsumowanie dotyczące interakcji pomiędzy mieszkańcem, a samorządem terytorialnym, władzą w gminie.

Wykres 6. Ocena poczucia przynależności do gminy

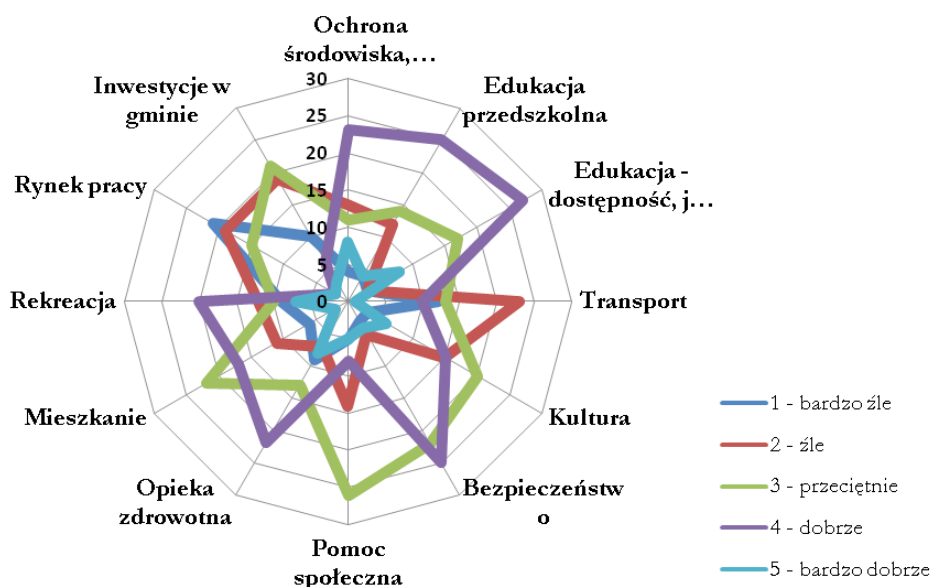

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów zakresliło odpowiedź: czuję, że należę do wspólnoty (36%). Druga duża grupa ankietowanych (24%) odpowiedziała, że poczucie przynależności jest bardzo silne. Z kolei 7% ankietowanych wyczuwa słabą więź z gminą. Oznacza to, że 67% ankietowanych wyczuwa jakąkolwiek przynależność do gminy Sieroszewice, z naciskiem na pozytywny aspekt tego uczucia. Niemniej jednak, należy wziąć pod uwagę, że wśród odpowiedzi, 20% wskazań było na stwierdzenie „nie mam zdania”, a 14% respondentów nie czuje w ogóle przynależności do gminy.

OCENA REALIZACJI ZADAŃ I INWESTYCJI NA TERENIE GMINY SIEROSZEWICE

Wykres 7. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres radarowy przedstawia linię, która odzwierciedla skalę oceny od 1 do 5 (1 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze) poszczególnych kategorii. Obszary zadań, które były oceniane w tym pytaniu, to:

1. Ochrona środowiska, ekologia.
2. Edukacja przedszkolna.
3. Edukacja – dostępność, jakość.
4. Transport.
5. Kultura.
6. Bezpieczeństwo.
7. Pomoc społeczna.
8. Opieka zdrowotna.
9. Mieszkanie.
10. Rekreacja.
11. Rynek pracy.
12. Inwestycje w gminie.

Liczby 0, 5... aż do 30 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii.

Spośród kategorii **najlepiej** zostały ocenione: ochrona środowiska i ekologia, dostępność i jakość edukacji, edukacja przedszkolna, bezpieczeństwo, opieka zdrowotna oraz rekreacja. Ocenę dobrą ochronie środowiska i ekologii przyznały 23 osoby, z kolei dostępności i jakości edukacji 27 osób, edukacji przedszkolnej 25 osób, bezpieczeństwu 25 osób, opiece zdrowotnej 22 osoby, a rekreacji 20 osób.

Spośród kategorii **najbardziej** zostały ocenione: rynek pracy (21 oceniło kategorię jako bardzo złą i 19 osób jako złą) oraz transport (12 oceniło kategorię jako bardzo złą i 23 osoby jako złą). Jest to bardzo znaczący sygnał, że muszą to być kluczowe obszary w diagnozowaniu problematyki, celów, kierunków rozwojowych, a także zadań operacyjnych.

PRIORYTETOWE OBSZARY ROZWOJU NA TERENIE GMINY SIROSZEWICE

Kolejne pytanie bezpośrednio wynika z poprzedniego, tj. oceny zadań oraz inwestycji na terenie gminy. Respondenci mieli tutaj za zadanie przedstawić, które obszary są według nich priorytetowymi w okresie 2014–2024.

Tabela 3. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2024

LP.	NAZWA OBSZARU ROZWOJU	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
1.	Ochrona środowiska, ekologia	21
2.	Edukacja przedszkolna	5
3.	Edukacja	20
4.	Transport	13
5.	Kultura	15
6.	Bezpieczeństwo	2
7.	Pomoc społeczna	5
8.	Opieka zdrowotna	9
9.	Mieszkanie	5
10.	Rekreacja	13
11.	Rynek pracy	43
12.	Inwestycje w gminie	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

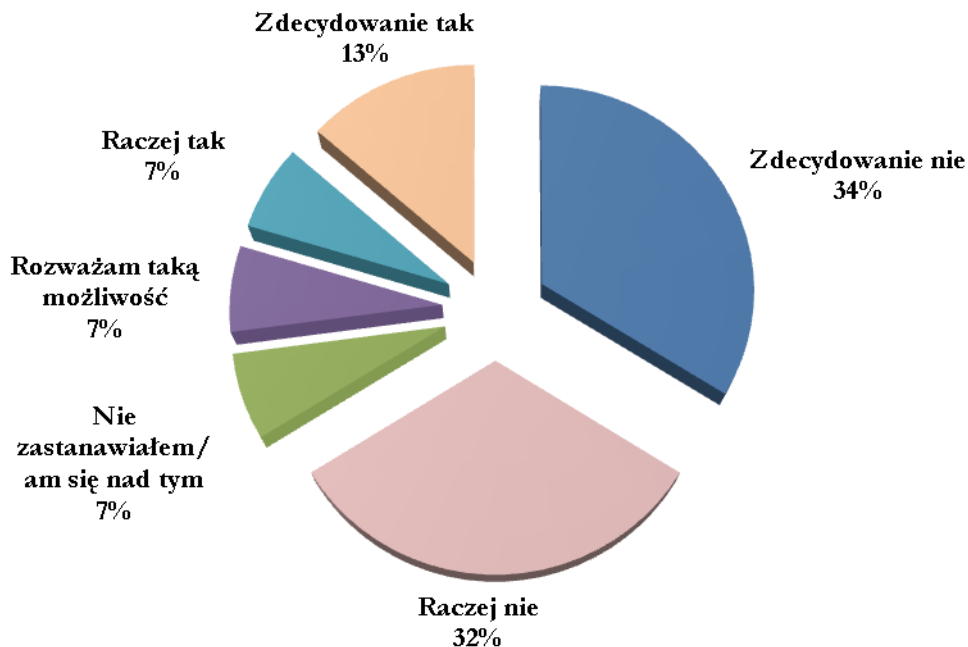

Wyróżnione zostały obszary, które według mieszkańców stanowią priorytet do rozwoju w okresie 2014–2024. Najwięcej wskazań w zakresie konieczności skoncentrowania się na szukaniu rozwiązań otrzymały takie obszary, jak: rynek pracy, ochrona środowiska i ekologia oraz edukacja.

PLANY RELOKACYJNE MIESZKAŃCÓW GMINY SIERSZEWICE

Badani odpowiadali na pytania dotyczące planów związanych ze zmianą miejsca zamieszkania poza obszar gminy. Jest to istotne pytanie w kontekście odczuć, opinii społeczeństwa o ogólnym poziomie życia, warunków, możliwości rozwoju na terenie gminy.

Wykres 8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość ankietowanych (34% udzielonych odpowiedzi) zdecydowanie nie zamierza zmienić swojego miejsca zamieszkania poza obszar gminy, ponadto 32% respondentów raczej nie zamierza tego robić. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że 7% osób biorących udział w badaniu rozważa możliwość przeprowadzki, a 20% zdecydowanie lub raczej chce to uczynić. Taki rozkład odpowiedzi oznacza, że zdecydowana większość respondentów uważa, że ich życie w gminie jest na takim poziomie, iż nie zamierzają oni zmienić miejsca zamieszkania poza jej obszar. Przy wytyczaniu kolejnych kierunków rozwoju gminy Sieroszewice należy jednak zwrócić uwagę na głosy tej części społeczeństwa, która na chwilę obecną nie widzi szans dalszego prosperowania w jej granicach i rozważa, albo w ogóle podjęła już decyzję, o zmianie miejsca zamieszkania.

ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA PRZEDSIĘBIORSTW

Kolejną grupą docelową badania ankietowego byli przedstawiciele przedsiębiorstw. Ankietyzacji poddano nie tylko firmy, które mają swoje siedziby na terenie gminy Sieroszewice, ale także te, które prowadzą w jej granicach działalność. Ważne było wydzielenie tematu rynek pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, gdyż już na etapie diagnozy społeczno-gospodarczej ten obszar pojawił się jako problematyczny. Ponadto przedstawiciele przedsiębiorstw mają inną perspektywę oceny gminy niż pozostałe grupy interesariuszy.

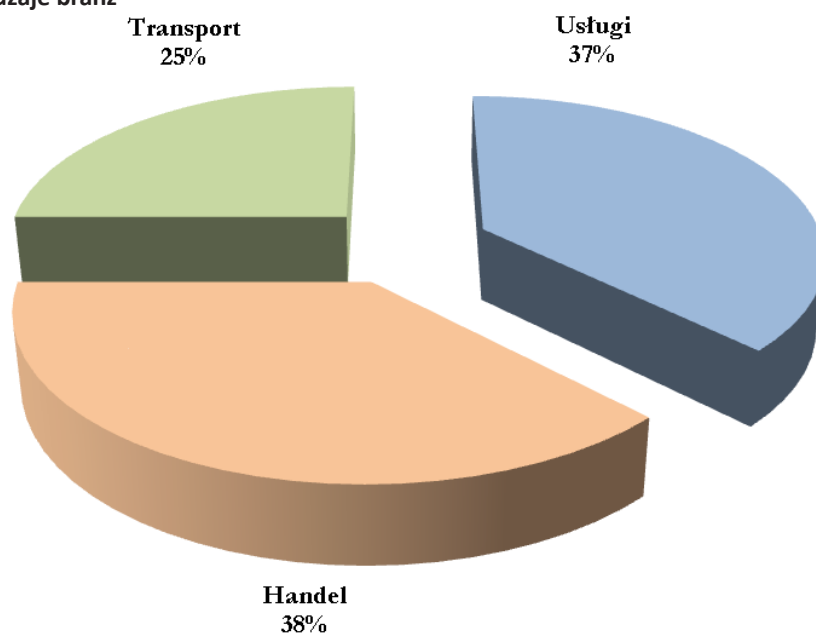
Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Dane o firmie: branża, rok rozpoczęcia działalności, wielkość zatrudnienia, siedziba firmy, miejsce wykonywania działalności.
2. Ocena rozwoju prowadzonej działalności.
3. Ocena bieżącej sytuacji finansowej.
4. Korzystanie z zewnętrznych form wsparcia finansowego.
5. Warunki prowadzenia działalności.
6. Wsparcie lokalnej działalności.
7. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy w okresie 2014–2024 z punktu widzenia respondenta.
8. Podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do przedsiębiorstwa.

DANE O FIRMIE

Na początku należy scharakteryzować grupę przedstawicieli przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu ankietowym.

Wykres 9. Rodzaje branż

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość przedstawicieli przedsiębiorstw, która wzięła udział w badaniu ankietowym reprezentuje branże związane z handlem (38% ankietowanych). Wśród kolejnych wskazań znalazły się: usługi (37%) oraz transport (25%).

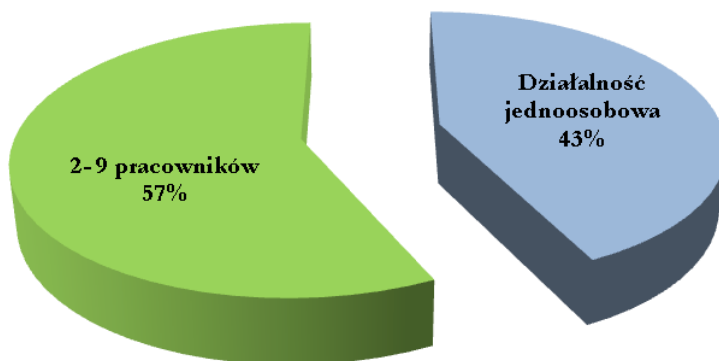
Tabela 4. Rok rozpoczęcia działalności

ROK ROZPOCZĘCIA DZIAŁALNOŚCI	% WYPEŁNIONYCH ANKIET
Do 1989 r.	14
1990–2004	57
2005–2013	29
2014	0
Razem	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość firm (57%), która wzięła udział w badaniu ankietowym, powstała lub też prowadzi działalność na terenie gminy w okresie między 1990–2004. Z kolei 29% ankietowanych reprezentuje firmy powstałe w okresie między 2005–2013, a 14% w okresie do 1989 r. W badaniu nie wzięły udziału podmioty gospodarcze, które rozpoczęły działalność w 2014 r.

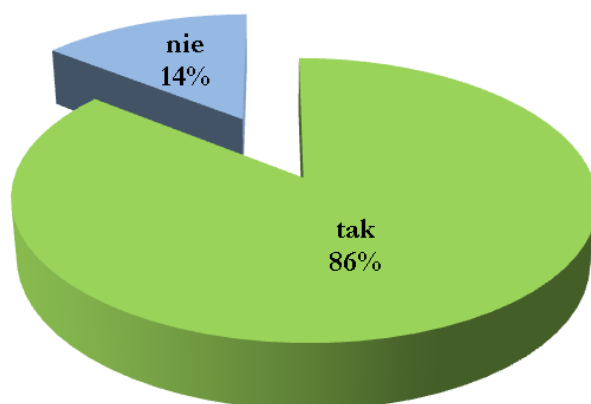
Wykres 10. Struktura wielkości zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Spośród wszystkich przedstawicieli firm, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, 57% pracuje w mikroprzedsiębiorstwach (do 9 pracowników). Pozostała część 43% reprezentuje firmy jednoosobowe, tj. zarejestrowane w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej.

Wykres 11. Pierwsza siedziba firmy/pierwsze miejsce wykonywania działalności

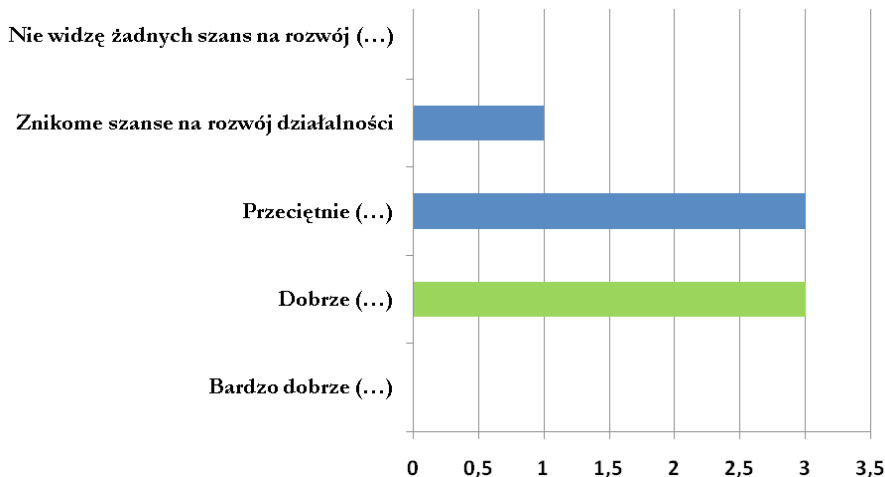
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z danych wynika, że zdecydowana większość (86%) przedstawicieli firm, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, reprezentuje firmy, które działają lub posiadają siedzibę od początku na terenie gminy Sieroszewice. Należałoby w dalszym procesie uspołeczniania zastanowić się nad zagadnieniem, co przyciąga firmy, a co je z kolei zniechęca do działania na terenie gminy. A zatem co jest jej słabą, a co mocną stroną w pozyskiwaniu firm, w konkuroowaniu z gminami ościennymi o nowe miejsca pracy, nowych przedsiębiorców.

OCENA ROZWOJU PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Pytanie dotyczyło zarówno możliwości rozwoju samej działalności gospodarczej na terenie gminy jak i elementu współpracy, relacji przedsiębiorca – samorząd terytorialny.

Wykres 12. Jak ocenia Pan/Pani możliwość rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy?

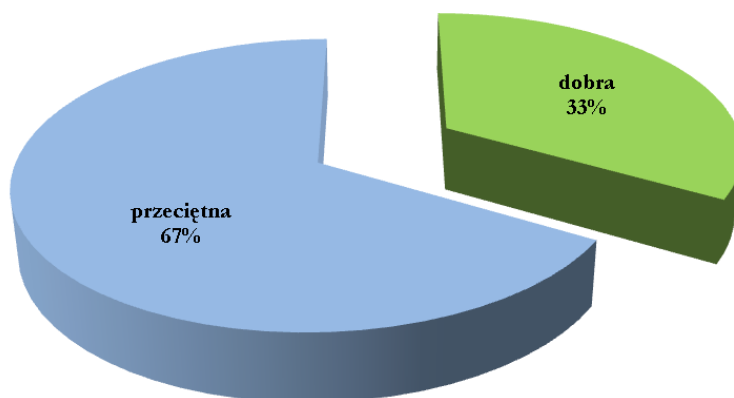

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów (43%) uznało, że ma dobre możliwości rozwoju na terenie gminy. Ten sam procent respondentów, tj. 43% oceniło możliwości rozwoju na terenie gminy jako przeciętne. Pozostała część ankietowanych (14%) wskazała na znikome szanse rozwoju działalności. Zatem ogólna ocena możliwości rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy jest pozytywna jeśli chodzi o dostrzeganie silnych stron działalności gospodarczej, jak i wzajemnego pola oddziaływania w relacjach firma – samorząd terytorialny. Nie należy jednak traktować tego pytania jako podsumowania analizy, a wstęp do dialogu przedsiębiorstw, samorządu terytorialnego oraz instytucji otoczenia biznesu.

OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI FINANSOWEJ

Wykres 13. Jak oceniają Państwo bieżącą sytuację finansową gospodarstwa/firmy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ocena sytuacji finansowej firmy jest ogólnie pozytywna. Zdecydowana większość wskazuje na przeciętną kondycję finansową (67%). Pozostała część (33%) deklaruje, że ich sytuacja finansowa jest na dobrym poziomie.

KORZYSTANIE Z ZEWNĘTRZNYCH FORM WSPARCIA FINANSOWEGO

Tabela 5. Czy korzystali Państwo w ramach prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej z zewnętrznych źródeł finansowania?

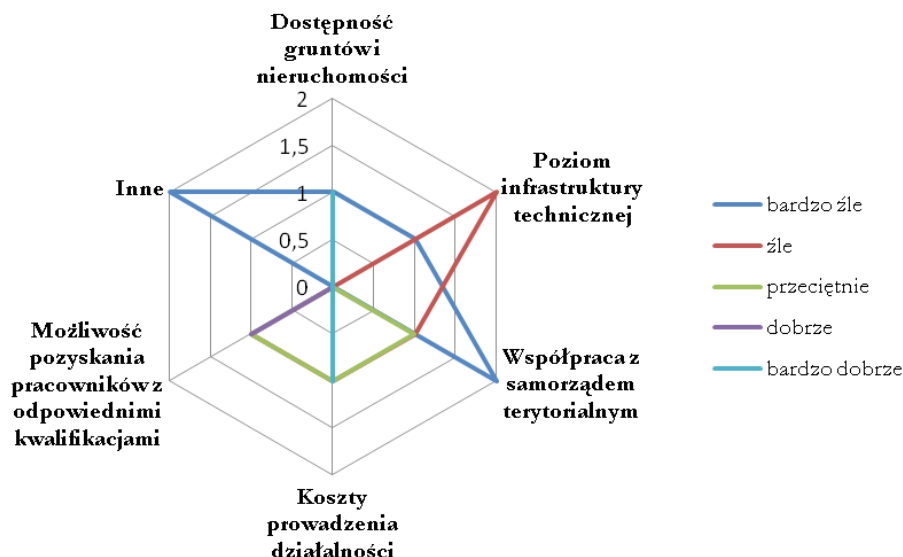
KATEGORIA	TAK	NIE
Instrumenty finansowe o charakterze komercyjnym (pożyczki, kredyty, inne)	3	3
Finansowanie ze środków europejskich (np. POKL, PO IG, pożyczki Jeremie)	2	3
Dotacje z budżetu Skarbu Państwa (np. Funduszu Pracy, PFRON, inne)	1	4
Inne – jakie, wymień	0	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów deklaruje, że korzystało z instrumentów finansowych o charakterze komercyjnym (pożyczek, kredytów). Nieco mniejsza grupa starała się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej oraz z instrumentów finansowych budżetowych. W dalszym etapie uspołeczniania Strategii Rozwoju należałoby poruszyć kwestie dotyczące możliwości pozyskiwania środków finansowych.

WARUNKI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Wykres 14. Jak ocenia Pan/Pani warunki prowadzenia działalności rolniczej/pozarolniczej na terenie gminy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większość respondentów negatywnie ocenia współpracę z samorządem oraz poziom infrastruktury technicznej. Z kolei jako przeciętne lub dobre są postrzegane: możliwość pozyskania pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami oraz koszty prowadzenia działalności rolniczej/pozarolniczej.

WSPARCIE LOKALNEJ DZIAŁALNOŚCI

Tabela 6. Które z niżej przedstawionych propozycji wsparcia lokalnej działalności są realizowane w Państwa gminie?

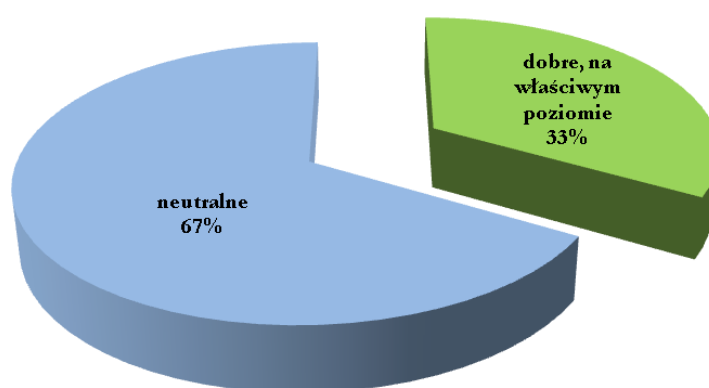
KATEGORIA	TAK	NIE
Tworzenie stref ekonomicznych	0	7
Zrzeszanie przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	6	1
Wsparcie finansowe przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	0	7
Poziom infrastruktury technicznej	3	4
Poziom infrastruktury logistycznej	1	6
Pomoc formalna przy zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej	1	6
Promocja przedsiębiorców, rolników, rzemieślników	1	6
Pomoc w znalezieniu lub wyszkoleniu kadry	0	7
Wsparcie w zatrudnianiu pracowników, doposażeniu stanowisk pracy	1	6
Pomoc w znalezieniu odpowiednich nieruchomości	1	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci stwierdzili, że nie mają pomocy w znalezieniu lub wyszkoleniu kadry, brakuje im też wsparcia finansowego. Badani pozytywnie oceniają poziom infrastruktury technicznej, a także zrzeszanie przedsiębiorców, rolników, rzemieślników.

PODEJŚCIE PRZEDSTAWICIELI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO PRZEDSIĘBIORSTWA

Wykres 15. Jak oceniają Państwo podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność rolniczą/pozarolniczą?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najwięcej respondentów uznało, że podejście, relacje przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność gospodarczą jest neutralne (40% wskazań). Natomiast 30% badanych twierdzi, że jest ono dobre, na właściwym poziomie, a 14% uważa, że jest ono wręcz wyróżniające się. Należy zwrócić jednak uwagę, na fakt, że 13% ankietowanych uważa podejście to za niesprzyjające, a w 3% przypadków nawet za zniechęcające do prowadzenia działalności gospodarczej.

ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Ostatnia grupa docelowa, która poddana została badaniom ankietowym to przedstawiciele organizacji pozarządowych. Środowiska organizacji pozarządowych są ważnym **źródłem informacji o funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego, zrzeszania mieszkańców, poziomu rozwoju** kapitału społecznego w gminie.

Zakres badania ankietowego obejmował następujące obszary tematyczne:

1. Obszar działalności organizacji pozarządowej
2. Ocena kondycji organizacji pozarządowej
3. Mocne strony organizacji pozarządowej
4. Słabe strony organizacji pozarządowej
5. Rozwój regionu, a fundusze pozyskiwane przez organizacje pozarządowe
6. Współpraca z samorządem terytorialnym
7. Formy współpracy organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym
8. Potrzeby organizacji pozarządowych
9. Propozycja zadania do realizacji na terenie gminy Sieroszewice w okresie 2014–2024 z punktu widzenia respondenta

Na początku należy określić do jakich organizacji pozarządowych należą respondenci niniejszego badania ankietowego oraz jaki jest ogólny obraz środowiska NGO w gminie Sieroszewice. A zatem należy odpowiedzieć na pytania dotyczące obszaru działań (tutaj można wskazać więcej niż jeden), kondycji trzeciego sektora, jego słabych i mocnych stron.

OBSZAR DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 7. Proszę zaznaczyć właściwy obszar działalności Państwa organizacji pozarządowej.

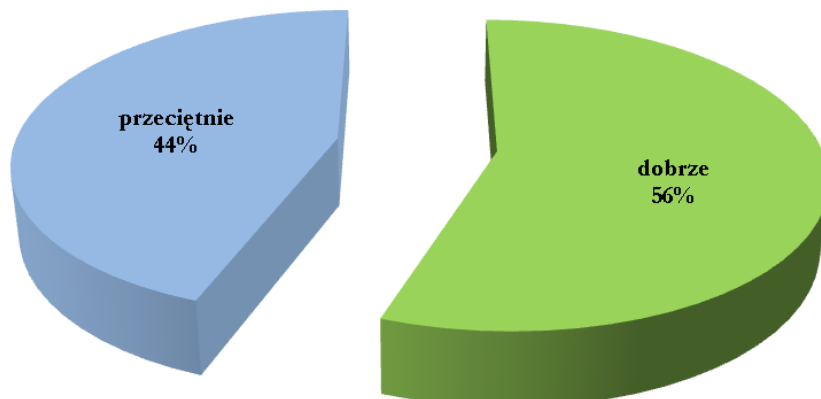
KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ
Pomoc społeczna	2
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	2
Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, hobby	3
Edukacja i wychowanie	2
Ekologia i ochrona zwierząt, ochrona dziedzictwa przyrodniczego	0
Ochrona wolności i praw człowieka	1
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji	2
Ochrona i promocja zdrowia	3
Profilaktyka uzależnień	0
Wspomaganie i/lub zrzeszanie innych organizacji	1
Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości	0
Wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wskazywane działania, realizowane przez środowisko pozarządowe z gminy Sieroszewice to przede wszystkim: upowszechnienie kultury fizycznej i sportu, a także ochrona i promocja zdrowia oraz wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych.

OCENA KONDYCJI ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Wykres 16. Jak ocenia Pan/Pani kondycję swojej organizacji pozarządowej?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawiciele organizacji pozarządowych deklarują w 56%, że ich kondycja jest dobra, a w 44% przeciętna. Zatem wizerunek środowiska organizacji pozarządowych w ogóle, jego sytuacja, ogólne warunki działalności jest pozytywny.

MOCNE STRONY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 8. Jakie są mocne strony Państwa organizacji pozarządowej?

KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
Wysokie przychody	0
Duża liczba członków/pracowników	2
Rozpoznawalność organizacji w otoczeniu	2
Owocna współpraca ze społecznością lokalną	5
Wysokie kwalifikacje pracowników	0
Zaangażowanie członków/pracowników	4
Realizacja ciekawych projektów	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Jako mocne strony przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu gminy Sieroszewice wskazali przede wszystkim: owocną współpracę ze społecznością lokalną, a także zaangażowanie członków. Głównymi zaletami środowiska NGO jest zatem społeczność lokalna, jej kapitał społeczny, chęć do angażowania się w sprawy społeczne, kulturalne.

SŁABE STRONY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

Tabela 9. Jakie są słabe strony Państwa organizacji pozarządowej?

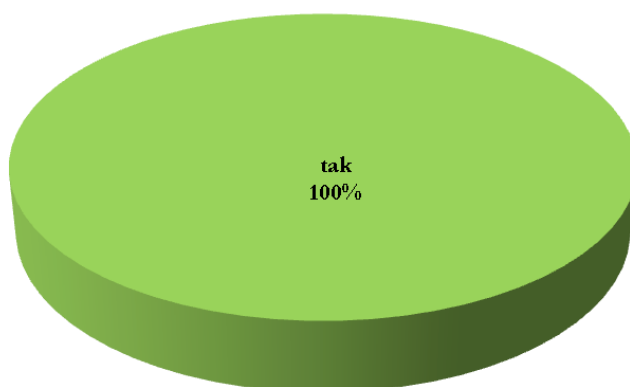
KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ W ANKIETACH
Niskie przychody	6
Mała liczba członków/pracowników	1
Niska rozpoznawalność organizacji w otoczeniu	3
Słaba współpraca ze społecznością lokalną	1
Niskie kwalifikacje pracowników	1
Słabe zaangażowanie członków/pracowników	0
Brak realizacji ciekawych projektów	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani wskazali, że głównymi słabymi stronami organizacji pozarządowych funkcjonujących w granicach gminy Sieroszewice są przede wszystkim: niskie przychody, a także niska rozpoznawalność organizacji w otoczeniu.

ROZWÓJ REGIONU, A FUNDUSZE POZYSKIWANE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Wykres 17. Czy widzą Państwo szansę na rozwój regionu dzięki funduszom pozyskiwanym przez organizacje pozarządowe?

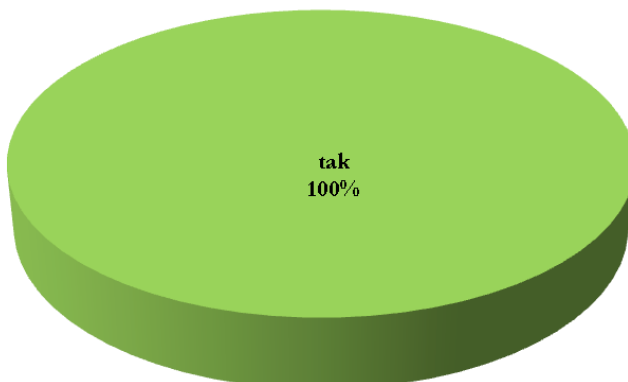

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wszyscy respondenci zadeklarowali, że fundusze pozyskiwane przez organizacje pozarządowe są szansą na rozwój regionu. Jest to istotne w kontekście także silnych i słabych stron organizacji pozarządowych. Ocena, że fundusze mają ważny wpływ na rozwój regionu, świadczy o tym, że należy ten proces wspierać w ramach współpracy samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. Środki te nie są postrzegane jako pozyskiwane na własne cele organizacji, ale dla dobra ogółu społeczności lokalnej, która będzie korzystała z produktów realizowanych działań.

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Wykres 18. Czy Państwa organizacja pozarządowa dąży do współpracy z samorządem terytorialnym?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pytanie dotyczyło postrzegania samorządu terytorialnego jako partnera w realizowanych działaniach, w którym respondenci jednoznacznie wskazali na chęć współpracy z samorządem, nawiązanie lub też kontynuowanie współpracy. Warto by w takim razie przemyśleć w jaki sposób do tej pory była prowadzona współpraca jednostek samorządu gminnego ze środowiskiem NGO i na odwrót, a także jak poprawić te relacje, jak rozwinąć działania partnerskie.

FORMY WSPÓŁPRACY ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Tabela 10. Zaznacz formy współpracy dotyczące Państwa organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym, które są stosowane w gminie

KATEGORIA	LICZBA WSKAZAŃ
Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych	4
Tworzenie wspólnych zespołów – doradczych, opiniujących, inicjatywnych	1
Doradztwo i udzielanie organizacjom pomocy merytorycznej w przygotowywaniu projektów i pisaniu wniosków	4
Wspieranie akcji promującej przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego	3
Prowadzenie i udostępnianie bazy danych o organizacjach pozarządowych	5
Popularyzacja działalności organizacji pozarządowych	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przedstawiciele organizacji pozarządowych najczęściej wskazywali, że w gminie Sieroszewice prowadzone są bazy danych organizacji. Ponadto ankietowani wskazują, że funkcjonuje doradztwo w zakresie przygotowywania projektów i pisania wniosków o dofinansowanie. Jest to istotna informacja ze względu na wskazane słabe strony przez respondentów, tj. przede wszystkim niskie dochody organizacji, a co za tym idzie trudności związane z realizacją ciekawych, potrzebnych projektów na terenie gminy. Respondenci wskazali także na popularyzację działalności organizacji pozarządowych przez samorząd, a co za tym idzie możliwość szerszego dotarcia do społeczności lokalnych, a także potencjalnych partnerów, wolontariuszy, członków. Ponadto ankietowani wskazali na współpracę w ramach konsultowania aktów prawnych, wspieranie akcji promującej przekazanie 1% podatku, prowadzenie i udostępnianie bazy danych o NGO oraz tworzenie wspólnych zespołów – doradczych, opiniujących, inicjatywnych.

POTRZEBY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Tabela 11. Jakie są zgłaszane potrzeby organizacji pozarządowych z Państwa gminy?

KATEGORIE	LICZBA WSKAZAŃ
Brak odpowiedniej liczby członków/pracowników/wolontariuszy lub niedostateczne ich kwalifikacje	0
Trudności we współpracy, angażowaniu społeczności lokalnej, w nawiązywaniu partnerstw z innymi podmiotami z gminy/spoza gminy	0
Trudności we współpracy z samorządem terytorialnym	0
Brak środków finansowych na działalność statutową	3
Trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym	6
Niewystarczająca liczba szkoleń, doradztwa dla organizacji pozarządowych	5
Braki lokalowe lub w wyposażeniu	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Najczęściej zgłaszane potrzeby przez organizacje pozarządowe, które deklarują respondenci, to: braki lokalowe lub w wyposażeniu, a także trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym.

SUGEROWANE KIERUNKI ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE

Każda ankieta – zarówno skierowana do mieszkańców, przedsiębiorstw jak i organizacji pozarządowych – zawierała tzw. kartę zadania, w której poproszono respondentów o zaproponowanie priorytetowego zadania do realizacji na terenie gminy Sieroszewice w okresie programowania na lata 2014–2024. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie nazwy zadania, krótkiego opisu oraz miejsca jego realizacji.

Zamieszczenie pytania w każdej ankiecie, do wszystkich grup docelowych badania ankietowego, miało na celu zbadanie potrzeb w zakresie zadań o charakterze inwestycyjnym lub nieinwestycyjnym (miękkim). Uwzględniono indywidualną perspektywę spojrzenia na potrzeby na terenie gminy Sieroszewice. Ponadto uwzględniono zróżnicowanie potrzeb u różnych grup docelowych. Inne potrzeby ma przedsiębiorstwo, które działa na terenie gminy Sieroszewice, inne zaś mieszkańiec, a jeszcze inne organizacja pozarządowa. Jest to także ważna informacja dla władz lokalnych, powiatowych oraz wojewódzkich odnośnie potrzeb gminy.

Celem karty zadań było także wytyczenie przykładowych kierunków rozwoju gminy Sieroszewice.

Z pewnością propozycje zawarte w karcie zadania należy traktować jak pewną próbę wskazania kierunku rozwoju dla gminy Sieroszewice. Elementem uzupełniającym będą m.in. konsultacje społeczne, na które zaproszeni zostaną wszyscy zainteresowani. Sam sposób dotarcia do respondentów sprawia, że katalog zadań na lata 2014–2024 należy potraktować jako otwarty. Informację podawały osoby, które są aktywne, zainteresowane sprawami regionu, uczestniczą w sprawach swojego regionu, mają kontakt z administracją publiczną.

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA MIESZKAŃCÓW

Respondenci wskazali, że ich zdaniem priorytetowe do realizacji w okresie 2014–2024 są takie zadania jak:

- wspieranie gospodarstw domowych posiadających ekologiczne źródła energii,
- wprowadzenie większej ilości połączeń pomiędzy Ostrowem Wielkopolskim a Sieroszewicami oraz obniżenie kosztów biletów MZK,
- otwarcie linii autobusowej na trasie Grabów/Wielowieś przez Ołobok, Sławin itd. do Kalisza,
- remont ul. Bilczewskiej/Zielonej w Sieroszewicach, budowa wspólnego pomnika dla grobów z parku/cmentarza w Sieroszewicach,
- łatwy oraz tańszy dostęp do wsi Psary,
- oświetlenie ulic na bocznych drogach,
- Biedronka,
- poprawić transport publiczny,
- sprzątnięcie ulic, przydroży, drózek leśnych (szczególnie przyleśnych),
- plac zabaw dla dzieci – w Ołoboku brak takiego miejsca, obiekt na terenie szkoły jest zniszczony i niedostępny w dni wolne od nauki,
- przedszkole w Sieroszewicach,
- oświetlenie drogi Latowice – Sieroszewice (tj. przedłużenie ul. Strażackiej),
- utworzenie klubiku dziecięcego obejmującego dzieci do 3 roku życia,
- zagospodarowanie parku i stawu za pałacem w Sieroszewicach,
- chodnik dla pieszych,
- ścieżka dla rowerów,
- pasy dla pieszych w kilku miejscach,
- melioracja pól, osuszanie podmokłych terenów,
- dbanie o oświetlenie,
- gaz ziemny,
- finansowanie papieru toaletowego i mydła w szkołach na europejskim poziomie,
- dokończenie chodnika – Ołobok w kierunku Rososzycy,
- powstanie na terenie gminy, najlepiej w pobliżu Urzędu żłobka, ewentualnie także przedszkola,
- brak ciekawego przewodnika pod względem turystyki,
- doprowadzenie do rozpoczęcia budowy zbiornika w Wielowoli, co dałoby ożywienie w regionie,
- Gmina powinna bardziej dbać o drogi i pobocza,
- zagospodarowanie publicznych parków, np. Parczew,

- dbałość o porządek – ustawienie koszy w miejscach publicznych, ustawienie gminnych koszy w każdej wiosce,
- kontrola stanu opieki nad zwierzętami – psy na łańcuchach, w kojcach w złych warunkach,
- dobudowa skrzydła przy ZS w Sieroszewicach w celu zagospodarowania na kuchnię i stołówkę szkolną,
- basen kryty – Sieroszewice,
- pomoc w zatrudnieniu dla młodych wykształconych mieszkańców gminy,
- pomoc dla przedsiębiorców (zwolnienia z podatków, dopłaty, które zachęcą do zatrudniania),
- kanalizacja wsi,
- odwodnienie, utwardzenie lokalnych gminnych dróg,
- zorganizowanie miejsca do wypoczynku, jak np. otwarty zalew z całą infrastrukturą w gm. Raszków,
- budowa chodników i dróg lokalnych,
- szkolenia, kursy dla bezrobotnych,
- poprawa gospodarki odpadami,
- budowa chodnika – Strzyżew,
- uruchomienie linii MZK – Strzyżew,
- zorganizowanie szkoleń na temat wykorzystania dotacji unijnych.

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

- przygotowanie terenów inwestycyjnych i stref do inwestowania, pomoc Gminy i stworzenie stanowiska zorientowanego na przedsiębiorców,
- szkolenie na temat wykorzystywania dotacji unijnych,
- budowa chodnika ul. Zamkowa.

PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – PROPOZYCJA Z ANKIET DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych, psychicznie chorych (na terenie gminy brakuje systemu opieki dla tej grupy osób wymagających wsparcia),
- wykonanie inwestycji wspomagających życie ludziom starszym,
- stworzenie warunków do zatrudnienia osób młodych, które zostaną w naszej gminie i znajdą miejsce pracy,
- stworzenie stanowiska do konsultacji przy pisaniu projektów,
- pomoc księgową,
- remont budynku Świetlicy Środowiskowej – Psary (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, podłóg, założenie ogrzewania centralnego),
- budowa ścieżki rowerowej – Psary (zapewnienie bezpieczeństwa rowerzystom),
- budowa placu zabaw, siłowni zewnętrznej, boiska wielofunkcyjnego – Psary,
- budowa lokalu lub dostosowanie obecnego dla organizacji pozarządowych,
- szkolenia w zakresie pisania wniosków i rozliczania projektów, sporządzanie sprawozdań,,
- wyposażenie lokalu socjalnego dla początkującej organizacji,
- organizacja szkoleń w kierunku: prowadzenia działalności, kulinarne, udzielanie pierwszej pomocy, językowe – Ołobok.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
METODOLOGIA	3
WIZJA I MISJA ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE	4
KIERUNKI ROZWOJU, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	4
FINANSOWANIE	24
SPÓJNOŚĆ STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	24
SYSTEM MONITORINGU, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII	26
ZAKOŃCZENIE	27
Załącznik nr 1.	
DIAGNOZA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY SIEROSZEWICE	28
1. Położenie	28
1.1. Stan zagospodarowania przestrzennego	29
1.2. Tereny inwestycyjne	29
2. Warunki przyrodnicze	30
2.1. Klimat	30
2.2. Gleby	30
2.3. Zasoby wodne	30
2.4. Surowce mineralne	31
2.5. Obszary chronione	32
2.6. Energia odnawialna	33
3. Procesy demograficzne	34
3.1. Ludność	34
3.2. Struktura wiekowa	35
4. Infrastruktura społeczna	37
4.1. Edukacja	37
4.1.1. Przedszkola	37
4.1.2. Szkoły podstawowe	37
4.1.3. Zespoły szkół	38
4.1.4. Place zabaw	40
4.2. Kultura	41
4.2.1. Gminny Ośrodek Kultury	41
4.2.2. Gminna Biblioteka Publiczna w Sieroszewicach	41
4.2.3. Orkiestra Dęta „Ołobok”	41
4.2.4. Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Ołobok”	41
4.2.5. Muzeum Ziemi Ołobockiej	42
4.3. Sport i rekreacja	43
4.3.1. Baza sportowa w gminie Sieroszewice	43
4.3.2. Kluby sportowe:	43
4.3.3. Imprezy sportowe	43
4.4. Bezpieczeństwo publiczne	44
4.4.1. Policja	44
4.4.2. Straż Pożarna	45
4.5. Ochrona zdrowia	46

4.6. Pomoc społeczna	47
4.7. Organizacje pozarządowe	50
7. Sytuacja gospodarcza	52
7.1. Rynek pracy	52
7.2. Bezrobocie	54
7.3. Otoczenie biznesu	55
7.4. Przemysł	56
7.5. Innowacyjność regionu	56
7.6. Turystyka	57
7.7. Rolnictwo	58
8. Infrastruktura techniczna	61
8.1. Mieszkalnictwo	61
8.2. Sieć komunikacyjna	62
8.3. Sieć energetyczna	62
8.4. Sieć kanalizacyjna	62
8.5. Kanalizacja deszczowa	63
8.6. Sieć wodociągowa	63
8.7. Sieć gazowa	64
8.8. Sieć telekomunikacyjna	64
9. Powiązania zewnętrzne	65
Załącznik nr 2.	
ANALIZA SWOT	66
Załącznik nr 3.	
RAPORT Z BADAŃ ANKIETOWYCH	70
WSTĘP	70
CEL I METODA BADAŃ	70
GMINA SIEROSZEWICE W PERCEPCJI MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	72
ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA MIESZKAŃCÓW	72
ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA PRZEDSIĘBIORSTW	79
ANALIZA NA PODSTAWIE ANKIET DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	84
SUGEROWANE KIERUNKI ROZWOJU GMINY SIEROSZEWICE	89

SPIS ILUSTRACJI

ZAŁĄCZNIK NR 1.	
Rysunek 1. Położenie gminy Sieroszewice	28
Rysunek 2. Położenie gminy Sieroszewice i podział na miejscowości	29

SPIS TABEL

Tabela 1. Matryca kierunków rozwoju oraz celów strategicznych i operacyjnych	5
ZAŁĄCZNIK NR 1.	
Tabela 1. Złoża wydobywane w gminie Sieroszewice	31
Tabela 2. Gęstość zaludnienia w gminie Sieroszewice na tle powiatu ostrowskiego, województwa wielkopolskiego i kraju	35
Tabela 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Sieroszewice na tle powiatu, województwa i kraju w 2013 r.	36
Tabela 4. Współczynnik skolaryzacji szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie Sieroszewice w 2012 r.	39
Tabela 5. Wskaźnik komputeryzacji szkół podstawowych w gimnazjalnych w 2012 r. w gminie Sieroszewice ...	39
Tabela 6. Nauczenie języków obcych w szkołach w gminie Sieroszewice w 2012 r.	40
Tabela 7. Przepięstwa stwierdzone w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013	44
Tabela 8. Bezpieczeństwo na drogach w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013	45
Tabela 9. Akcje Straży Pożarnej w gminie Sieroszewice w latach 2011–2013	45
Tabela 10. Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Sieroszewice w 2012 r.	47
Tabela 11. Powody trudnej sytuacji życiowej w gminie Sieroszewice w latach 2009–2013	48
Tabela 12. Podmioty gospodarcze w gminie Sieroszewice w 2013 r.	52
Tabela 13. Podmioty gospodarcze w gminie Sieroszewice wg rodzajów działalności w 2013 r.	52
Tabela 14. Podmioty gospodarcze wg liczby pracowników w 2013 r.	53
Tabela 15. Bezrobocie w gminie Sieroszewice, stan na dzień 31.05.2014 r.	54
Tabela 16. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu ostrowskiego, stan na 31.05.2014 r.	54
Tabela 17. Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie (nie będących obiektami hotelarskimi) na terenie gminy Sieroszewice	58
Tabela 18. Użytkowanie gruntów rolnych w gminie Sieroszewice w 2010 r.	59
Tabela 19. Rodzaje upraw w gminie Sieroszewice w 2010 r.	59
Tabela 20. Zwierzęta gospodarskie w gminie Sieroszewice 2010 r.	60
Tabela 21. Wyposażenie mieszkań w instalacje w gminie Sieroszewice w 2012 r.	61
Tabela 22. Warunki mieszkaniowe w gminie Sieroszewice na tle powiatu i województwa w 2012 r.	61
Tabela 23. Kanalizacja w gminie Sieroszewice w 2014 r.	63
Tabela 24. Sieć wodociągowa w gminie Sieroszewice w 2012 r.	63
ZAŁĄCZNIK NR 3.	
Tabela 1. Struktura płci respondentów	72
Tabela 2. Struktura wiekowa respondentów	72
Tabela 3. Propozycja 3 obszarów rozwoju, które powinny stanowić priorytet działań na terenie gminy w latach 2014–2024	77
Tabela 4. Rok rozpoczęcia działalności	80
Tabela 5. Czy korzystali Państwo w ramach prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej z zewnętrznych źródeł finansowania?	82
Tabela 6. Które z niżej przedstawionych propozycji wsparcia lokalnej działalności są realizowane w Państwa gminie?	83
Tabela 7. Proszę zaznaczyć właściwy obszar działalności Państwa organizacji pozarządowej.	84
Tabela 8. Jakie są mocne strony Państwa organizacji pozarządowej?	85
Tabela 9. Jakie są słabe strony Państwa organizacji pozarządowej?	86
Tabela 10. Zaznacz formy współpracy dotyczące Państwa organizacji pozarządowej z samorządem terytorialnym, które są stosowane w gminie	87
Tabela 11. Jakie są zgłaszane potrzeby organizacji pozarządowych z Państwa gminy?	88

SPIS WYKRESÓW

ZAŁĄCZNIK NR 1.

Wykres 1. Ludność gminy Sieroszewice w latach 2008–2013	34
Wykres 2. Saldo migracji w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013	34
Wykres 3. Przyrost naturalny w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013	35
Wykres 4. Struktura wiekowa w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013	35
Wykres 5. Struktura wiekowa gminy Sieroszewice na tle powiatu, województwie i kraju w 2013 r.	36
Wykres 6. Liczba bezrobotnych w gminie Sieroszewice w latach 2008–2013	54
Wykres 7. Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą w gminie Sieroszewice w 2010 r.	59

ZAŁĄCZNIK NR 3.

Wykres 1. Struktura wykształcenia respondentów	73
Wykres 2. Struktura zatrudnienia	73
Wykres 3. Ocena potrzeby posiadania Strategii Rozwoju	74
Wykres 4. Ogólna ocena życia w gminie	75
Wykres 5. Ocena sytuacji w gminie	75
Wykres 6. Ocena poczucia przynależności do gminy	76
Wykres 7. Ocena realizacji zadań i inwestycji na terenie gminy	76
Wykres 8. Plany zmiany miejsca zamieszkania w okresie najbliższych 5–7 lat	78
Wykres 9. Rodzaje branż	79
Wykres 10. Struktura wielkości zatrudnienia	80
Wykres 11. Pierwsza siedziba firmy/pierwsze miejsce wykonywania działalności	80
Wykres 12. Jak ocenia Pan/Pani możliwość rozwoju prowadzonej działalności rolniczej/pozarolniczej na obszarze gminy?	81
Wykres 13. Jak oceniają Państwo bieżącą sytuację finansową gospodarstwa/firmy?	81
Wykres 14. Jak ocenia Pan/Pani warunki prowadzenia działalności rolniczej/pozarolniczej na terenie gminy? ...	82
Wykres 15. Jak oceniają Państwo podejście przedstawicieli samorządu terytorialnego do osób prowadzących działalność rolniczą/pozarolniczą?	83
Wykres 16. Jak ocenia Pan/Pani kondycję swojej organizacji pozarządowej?	85
Wykres 17. Czy widzą Państwo szansę na rozwój regionu dzięki funduszom pozyskiwanym przez organizacje pozarządowe?	86
Wykres 18. Czy Państwa organizacja pozarządowa dąży do współpracy z samorządem terytorialnym?	87